

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 21.11.2000
COM(2000) 742 definitief

**VERSLAG VAN DE COMMISSIE
AAN DE RAAD**

**OVER DE HARMONISATIE VAN DE CONSUMENTENPRIJSINDICES
IN DE EUROPESE UNIE**

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave.....	2
Lijst van tabellen.....	5
In de tekst gebruikte afkortingen	6
1. SAMENVATTING	9
2. INLEIDING	11
3. FUNDAMENTELE BEGRIPPEN EN DEFINITIES	13
3.1. Doel en omvang van het GICP	13
3.2. Dekking, gewichten en prijzen in het GICP	14
3.3. Berekening van het GICP	14
4. GICP'S ZOALS ZE DOOR EUROSTAT OPENBAAR WORDEN GEMAAKT	15
5. VERBETERINGEN IN HET ONTWERP VAN DE INDEX.....	17
5.1. Gewichten	17
5.2. Dekking van goederen en diensten.....	18
5.3. Geografische dekking en dekking wat de populatie betreft.....	22
5.4. Classificatie van goederen en diensten.....	22
5.5. Tarieven	24
5.6. Verzekeringen	24
5.6.1. Gewichten voor verzekeringen	25
5.6.2. Prijzen van verzekeringen.....	26
5.7. Gezondheid, onderwijs en sociale bescherming	27
5.8. Richtsnoeren met betrekking tot uitvoeringsmaatregelen bij het GICP	28
5.8.1. Richtsnoeren betreffende GICP-herzieningen	28
5.8.2. Richtsnoeren over de behandeling van prijsverlagingen in het GICP	29
5.8.3. Richtsnoeren over de verwerking van afgekeurde prijswaarnemingen.....	29
5.8.4. Richtsnoeren voor de behandeling van gegevensverwerkende apparatuur, met name pc's, in de GICPs.....	30
6. DE KWALITEIT VAN DE INDEX	30
6.1. Relevantie	31
6.2. Betrouwbaarheid	32

6.2.1.	Representativiteit.....	32
6.2.2.	Nauwkeurigheid	33
6.3.	Vergelijkbaarheid	34
6.3.1.	Vergelijkbaarheid bij toepassing van verschillende formules	34
6.3.2.	Onderlinge vergelijkbaarheid van lidstaten	35
6.4.	De GICP-normen.....	36
6.4.1.	Conceptuele problemen bij technisch "lastige" artikelgroepen	39
6.4.2.	Onlangs belangrijk geworden goederen en diensten.....	39
6.4.3.	De kwaliteit van gewichten.....	46
6.4.4.	Monetaire consumptieve bestedingen van huishoudens (MCBH).....	46
6.4.5.	De macro-indexformule (gemeenschappelijke referentieperiode).....	52
6.4.6.	Elementaire aggregaten	55
6.4.7.	Minimumnormen ten aanzien van steekproeven.....	58
6.4.8.	Het niveau waarop macroaggregatie overgaat in elementaire aggregatie	65
6.4.9.	Minimumnormen voor aanpassingen wegens kwaliteitswijziging	65
6.4.10.	Gegevensbank met aanpassingen wegens kwaliteitswijziging	67
6.4.11.	Impliciete kwaliteitsindexcijfers (IQI's)	67
6.4.12.	Werkwijze bij ontbrekende waarnemingen	68
6.4.13.	Seizoenproducten	68
6.4.14.	Prijsbepalingen en de verwerking daarvan	69
a)	Tarieven	69
b)	Prijsverlagingen.....	69
c)	Tijdstip van de opneming van aankooprijzen in het GICP.....	70
d)	Herzieningenbeleid.....	70
6.5.	Coherentie	70
6.5.1.	Classificatie.....	70
6.5.2.	Samenhang met definities van de nationale rekeningen (NR's).....	71
6.6.	Tijdigheid en stiptheid.....	71
6.7.	Toegankelijkheid en duidelijkheid	73
7.	KWALITEITSZORG BIJ GICP'S	75
7.1.	Toezicht op de naleving.....	75

7.2.	Adviesorgaan	77
8.	UITBREIDING VAN DE EU.....	77
8.1.	Inleiding.....	77
8.2.	Het uitvoeringsbeleid.....	78
8.3.	Phare	79
8.3.1.	Modelproject over prijsstatistieken	79
8.3.2.	Opleidingsprogramma	79
9.	ACTIVITEITEN VAN HET REGLEMENTERINGSCOMITÉ.....	80
10.	REACTIES VAN GEBRUIKERS EN DE MEDIA	81
10.1.	De opinie van de Europese Centrale Bank	81
10.2.	De opinie van het Directoraat-generaal Economische en financiële zaken van de Europese Commissie	82
10.3.	De GICP in de pers.....	83
11.	KOSTENASPECTEN	85
12.	VOORUITZICHTEN	85
12.1.	Toekomstig werk met de lidstaten	85
	BIJLAGE I	89
	BIJLAGE II	90
	BIJLAGE III.....	102

LIJST VAN TABELLEN

Tabel 1 Subindexcijfers die vanaf december 1999 geheel worden meegenomen.....	20
Tabel 2 Voornaamste onderkende potentiële bronnen van verschillen	38
Tabel 3 Onlangs belangrijk geworden goederen en diensten versus vervangingen	42
Tabel 4 Onlangs belangrijk geworden goederen en diensten voorgesteld door de lidstaten ...	44
Tabel 5 Onlangs belangrijk geworden goederen en diensten voorgesteld door Eurostat	45
Tabel 6 Verandering in de dekking vanaf het indexcijfer van januari 2000	49
Tabel 7 Effect van de uitbreiding van de dekking op het totale GICP (verschil in jaarlijkse verandering uitgedrukt in procentpunten)	51
Tabel 8 Referentieperioden voor gewichten.....	54
Tabel 9 Toegepaste berekeningswijze voor elementaire aggregaten.....	56
Tabel 10 Gemiddeld aantal elementaire aggregaten per maand in de 12 meest recente openvolgende maanden.....	60
Tabel 11 Gemiddeld aantal prijswaarnemingen per elementair aggregaat per maand	62
Tabel 12 Stand van zaken en toekomstig werk	87

IN DE TEKST GEBRUIKTE AFKORTINGEN

A	Oostenrijk
B	België
CBH	Consumptieve bestedingen van huishoudens
CEIES	Europees Raadgevend Comité voor statistische informatie op economisch en sociaal gebied
COICOP	Classificatie van individuele verbruiksfuncties
CSP	Comité Statistisch Programma
D	Duitsland
DK	Denemarken
E	Spanje
EA	Elementair aggregaat
ECB	Europese Centrale Bank
EER	Europese Economische Ruimte
EERICP	Indexcijfer van de consumptieprijzen voor de Europese Economische Ruimte
EG	Europese Gemeenschap
EICP	Europees indexcijfer van de consumptieprijzen
EL	Griekenland
EMU	Economische en Monetaire Unie
ESCB	Europees Stelsel van Centrale Banken
ESR	Europees Systeem van Rekeningen
EU	Europese Unie
F	Frankrijk
FIN	Finland
GICP	Geharmoniseerd indexcijfer van de consumptieprijzen
I	Italië
ICP	Indexcijfer van de consumptieprijzen
IMF	Internationale Monetaire Fonds
IQI	Impliciete kwaliteitsindexcijfers
IRL	Ierland
KKP	Koopkrachtpariteit
KKS	Koopkrachtstandaard
KL	Kandidaat-lidstaat
L	Luxemburg
MCBH	Monetaire consumptieve bestedingen van huishoudens
MG	Meetkundig gemiddelde
MGP	Meetkundig gemiddelde van prijzen

MUICP	Consumentenprijsindex voor de Monetaire Unie
N	Noorwegen
NL	Nederland
NR	Nationale Rekeningen
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
P	Portugal
PB	Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen
PC	Personal computer
Phare	Actieprogramma voor gecoördineerde hulp aan Polen en Hongarije (later uitgebreid tot de overige landen van Midden- en Oost-Europa)
RGP	Ratio van rekenkundig gemiddelde prijzen
S	Zweden
SDDS	Dataverspreidingsnormen
TF	Task force
TQM	Total Quality Management
TV	Televisie
UK	Verenigd Koninkrijk
UNSD	Bureau voor de statistiek van de Verenigde Naties
VN	Verenigde Naties
VS	Verenigde Staten van Amerika
WG	Werkgroep

**VERSLAG VAN DE COMMISSIE
AAN DE RAAD
OVER DE HARMONISATIE VAN DE CONSUMENTENPRIJSINDEXCIJFERS
IN DE EUROPESE UNIE**

1. SAMENVATTING

Ingevolge Verordening (EG) nr. 2494/95¹ van de Raad worden sinds maart 1997 geharmoniseerde indexcijfers van de consumptieprijzen (GICP's) vastgesteld en gepubliceerd, uitgaande van een gemeenschappelijke referentiebasis 1996=100, met een gemeenschappelijke dekking van consumentengoederen en -diensten en een gemeenschappelijke classificatie.

In februari 1998 heeft de Commissie (Eurostat) een verslag ingediend bij de Raad (COM(1998)104 def., hierna aangeduid als "het verslag") over de opgestelde GICP's en in het bijzonder de betrouwbaarheid ervan en de mate waarin aan de vergelijkbaarheidseisen was voldaan. In het verslag werd erop gewezen dat deze indexcijfers zowel door de Commissie als het Europees Monetair Instituut zijn aanvaard als een bevredigende maatstaf voor de beoordeling van de convergentie. Eurostat en de voornaamste gebruikers wensten evenwel verdere verbetering van de kwaliteit en vergelijkbaarheid van de GICP's ten behoeve van de toepassing bij het monetaire beleid en het toezicht op de inflatie binnen de Economische en Monetaire Unie. Volgens het verslag is met name extra aandacht nodig voor de onderwerpen aanpassingen wegens kwaliteitswijzigingen, steekproefmethoden en de dekking van goederen en diensten. In de twee jaar die sinds het uitbrengen van het verslag zijn verstreken, heeft de Commissie (Eurostat) zich, naast de werkzaamheden verbonden met het opstellen van actuele en volledige indexcijfers voor de Europese Centrale Bank en andere gebruikers, samen met de nationale bureaus voor de statistiek gericht op deze punten.

In de eerste opzet waren de GICP's, hoewel behoorlijk dekkend, in hoofdzaak samengesteld uit datgene wat de nationale indexcijfers van de consumptieprijzen (ICP's) gemeenschappelijk hadden. Sindsdien is de dekking ervan dank zij aanzienlijke inspanningen van en samenwerking tussen de lidstaten uitgebreid tot bijna alle soorten consumentenbestedingen. Met name de moeilijke sectoren gezondheid, onderwijs en sociale bescherming zijn nu grotendeels in de indexcijfers opgenomen, evenals verzekering en financiële dienstverlening. Bij de verwerking van deze onderwerpen, evenals wat betreft de geografische dekking en de populatiedekking, wordt gewerkt volgens overeengekomen definities, waardoor ondanks grote institutionele verschillen de vergelijkbaarheid is gewaarborgd.

Andere verbeteringen met betrekking tot de vergelijkbaarheid zijn het resultaat van afspraken over de verwerking van de hoogte van tarieven voor onder meer elektriciteit en telefoon, alsook de bereidheid van lidstaten om wegingen bij te stellen en ervoor te zorgen dat de prijzen van nieuwe goederen als mobiele telefoons en pc's worden opgenomen. Hoewel de verordeningen lidstaten niet verplichten tot een uitgebreide jaarlijkse bijstelling van wegingen, gebeurt dit inmiddels in drie lidstaten en zijn er andere lidstaten die een spoedige actualisering overwegen of in voorbereiding hebben. Als gevolg hiervan zijn de voor GICP's gehanteerde wegingen aanzienlijk actueler en relevanter geworden dan vóór de harmonisatie het geval was.

¹ PB L 257, 27.10.1995, blz. 1.

Er is nog geen consensus over de vraag of bij bewoners van eigen huizen in het GICP behalve de inflatie van reparatie- en onderhoudsprijzen nog andere inflatoire effecten opgenomen moeten worden. Er is nagegaan of een index is op te stellen van de netto verwervingsuitgaven voor eigen woningen (huizenprijzen), maar dat bleek voor een aantal lidstaten aanzienlijke praktische problemen met zich te brengen. De kosten van eigen bewoning die niet in directe uitgaven tot uitdrukking komen, vormen afhankelijk van het ingenomen standpunt geen onderwerp van inflatie van consumptieprijzen dan wel een onderwerp dat in de praktijk niet goed te verdisconteren is.

Het probleem van het aanpassen wegens kwaliteitswijziging is, wellicht niet onverwacht, hardnekkig gebleken. Toch is er een bescheiden voortgang geboekt, zoals de invoering op experimentele basis van impliciete kwaliteitsindices (IQI's) als hulpmiddel bij het toezicht. Na in het Boskin-rapport van december 1996 over het in de VS gebruikte ICP en het Hoffmann-rapport over het Duitse ICP (1998) rees de vraag of er sprake is van vertekening in de ICP's doordat te weinig rekening wordt gehouden met kwaliteitsverbetering, met name bij hightechproducten als pc's. De Commissie (Eurostat) heeft de argumenten dienaangaande nader bestudeerd.

De uitkomst hiervan was dat de kwestie van kwaliteitswijzigingen weliswaar zeer belangrijk is, maar dat een systematische vertekening van enigerlei ICP als gevolg daarvan niet aantoonbaar was, omdat er geen overeenstemming bestaat over de inhoud van het begrip kwaliteitswijziging en over geschikte operationele methoden om ze te verdisconteren. De argumentatie in het Boskin-rapport, uitgaande van de index van de kosten voor levensonderhoud, is weliswaar interessant, maar niet van toepassing op het GICP, dat als Laspeyres-index bedoeld is om de inflatie te meten, en de aannamen achter Boskins theorie zijn derhalve niet algemeen toepasbaar. De aannamen van Boskins theorie golden daarom niet volledig. Desondanks blijft de Commissie (Eurostat) het werk van het US Bureau of Labour Statistics gericht op aanpassingen wegens kwaliteitswijziging van pc's en andere consumentengoederen en -diensten nauwlettend volgen.

De Commissie (Eurostat) blijft ernaar streven overeenstemming te bereiken met de lidstaten over praktische maatregelen om tot betere aanpassingen wegens kwaliteitswijziging te komen. Bij vergelijking van de in verschillende lidstaten doorgevoerde aanpassingen zijn op subindexniveau soms onaanvaardbaar grote verschillen aan de dag getreden. De lidstaten zijn hierop geattendeerd.

Op het gebied van steekproefmethoden is met de lidstaten duidelijk meer voortgang geboekt, ofschoon ook hier het theoretische kader te wensen overlaat. De theorie van statistische steekproefmethoden is weliswaar voor prijsindexering goed ontwikkeld, maar de toepassing ervan op prijsindexcijfers, waarbij het erom gaat prijsveranderingen te meten in een dynamische economie, brengt begripsmatige problemen met zich die nog niet zijn opgelost. In de praktijk neemt men in de meeste lidstaten bovendien ter besparing van kosten liever geen aselechte maar doelgerichte steekproeven. De ontwikkeling van de regelgeving is vooral gericht op goede weergave van het bestaande pakket aan goederen en diensten. In een aantal lidstaten wordt onder meer nagegaan welke voordelen een betere prijsinformatie in de vorm van scannergegevens van supermarktkassa's kan bieden.

Sinds de start van EMU-fase III in januari 1999 is het zwaartepunt verschoven van nationale GICP's naar het indexcijfer van de consumptieprijzen voor de Monetaire Unie (MUICP), die voor de ECB bij beoordelen van de prijsstabiliteit binnen de eurozone een essentiële rol speelt. De Commissie (Eurostat) publiceert het MUICP nu samen met de maandelijkse GICP's en een uitgebreid overzicht van subindexcijfers veelal achttien dagen

eerder dan de kaderverordening van de Raad vereist. De indices zijn beschikbaar via de gegevensbank NewCronos en de website van de Commissie (Eurostat), met toelichtingen over de wijze waarop ze tot stand zijn gekomen. De kandidaat-lidstaten hebben, met assistentie van deskundigen van de Commissie (Eurostat) en uit lidstaten, aanzienlijke vooruitgang geboekt bij het opstellen van indexcijfers van de consumptieprijzen volgens de GICP-richtsnoeren, en ook deze kunnen worden opgevraagd.

Naar de mening van de Commissie (Eurostat) vormen de GICP's een gezamenlijke prestatie van formaat, die geleid heeft tot sterk verbeterde inflatiebepalingen - niet alleen als informatiemateriaal voor het financiële beleid in de Monetaire Unie maar ook voor de overheden van de lidstaten. Er rest echter nog heel wat werk om de totale betrouwbaarheid, relevantie en vergelijkbaarheid van de indices te waarborgen. Het programma dat met de lidstaten voor de toekomst is opgesteld, is daarom gericht op consolidering en toelichting (met praktische richtsnoeren) van bestaande werkwijzen en de ontwikkeling van nadere afspraken over die onderwerpen waarbij nog systematische verschillen kunnen optreden, bijvoorbeeld op het punt van aanpassingen wegens kwaliteitswijziging. Verder wordt gestreefd naar de ontwikkeling van operationele toezichtsystemen die gebruikers voldoende waarborgen bieden dat alle GICP's en het MUICP aan de bestaande en nog overeen te komen eisen voldoen.

2. INLEIDING

Op 23 oktober 1995 heeft de Raad een verordening² goedgekeurd die de juridische grondslag legde voor een geharmoniseerde aanpak van het opstellen van indexcijfers van de consumptieprijzen (ICP's) in de lidstaten van de EU.

GICP's dienden als criterium voor toetreding tot de Economische en Monetaire Unie (EMU) en leveren de basis voor het opstellen van het Europese indexcijfer van de consumptieprijzen (EICP) en het indexcijfer van de consumptieprijzen voor de Monetaire Unie (MUICP), welke laatste in de eurozone wordt gehanteerd als de officiële maatstaf voor de inflatie. Aan het begin van het harmonisatieproject dienden de GICP's dus vooral voor het toepassen van het convergentiecriterium ten aanzien van de prijsstabiliteit in het kader van de voorbereiding van de derde fase van de EMU. In lijn hiermee was het harmonisatiewerk in deze periode vooral gericht op maatregelen om significante langetermijneffecten die de vergelijkbaarheid negatief beïnvloeden, uit te schakelen of te reduceren, want die leken het meeste gevaar in te houden voor een onjuiste beoordeling op het punt van duurzame prijsstabiliteit. Deze aanpak was in overeenstemming met het Verdrag betreffende de Europese Unie, waarin staat dat "de inflatie wordt gemeten aan de hand van het indexcijfer van de consumptieprijzen op een vergelijkbare basis, rekening houdend met de verschillen in nationale definities".

Voor het proces van Europese economische eenwording was 1 januari 1999 een historische datum: de derde fase van de Economische en Monetaire Unie ving aan met elf landen die op gingen deelnemen aan de gemeenschappelijke munt. Vanaf die datum wordt in de eurozone één rentevoet gehanteerd, die door de Europese Centrale Bank (ECB) wordt vastgesteld. Zoals in het Verdrag wordt bepaald, heeft het Europees Stelsel van Centrale Banken (ESCB) als hoofddoelstelling het handhaven van de prijsstabiliteit. Wim

² Verordening (EG) nr. 2494/95 (PB L 257, 27.10.1995, blz.. 1)

Duisenberg, de president van de ECB, kondigde in oktober 1998³ aan dat de bank bij een flexibel monetair beleid zou voeren, gericht op waarborging van de prijsstabiliteit binnen de eurozone op basis van een monetaire referentiewaarde en een combinatie van andere indicatoren (*"prijsstabiliteit wordt gedefinieerd als een jaarlijkse stijging van het geharmoniseerde indexcijfer van de consumptieprijzen voor het eurogebied van minder dan 2% "*)⁴.

In Verordening (EG) nr. 2494/95 van de Raad betreffende geharmoniseerde indexcijfers van de consumptieprijzen (hierna aangeduid als de kaderverordening) is een **stapsgewijze aanpak** vastgelegd, waarbij elke stap specifieke uitvoeringsmaatregelen vereist die worden neergelegd in verordeningen van de Commissie. Met betrekking tot het proces van tenuitvoerlegging van de GICP's moet erop worden gewezen dat in de kaderverordening een procedure is vastgesteld waarbij het Comité Statistisch Programma (CSP) als reglementeringscomité optreedt. (Het CSP wordt gevormd door de directeuren-generaal van de nationale bureaus voor de statistiek.)

Binnen dit kader zijn in samenwerking met de lidstaten zowel regels als richtsnoeren en niet-bindende verklaringen over goede procedures in verband met de opstelling van GICP's vastgesteld. Tot dusver zijn tien gedetailleerde verordeningen inzake specifieke uitvoeringsmaatregelen met betrekking tot het opstellen van GICP's goedgekeurd.

De eerste verordening van de Commissie (Verordening (EG) nr. 1749/96) inzake initiële uitvoeringsmaatregelen betrof zes technische gebieden: initiële dekking, onlangs belangrijk geworden goederen en diensten, elementaire aggregaten en minimumnormen voor aanpassingen wegens kwaliteitswijzigingen, steekproeven en prijzen. De tweede verordening van de Commissie (Verordening (EG) nr. 2214/96) had betrekking op het GICP en de indiening en verspreiding van subindexcijfers van het GICP. In Verordening (EG) nr. 2454/97 van de Commissie zijn vervolgens de minimumnormen vastgelegd voor de kwaliteit van GICP-wegingen.

Bovendien is door twee uitvoeringsverordeningen van de Raad (Verordening nr. 1687/98 en nr. 1688/98) de GICP-dekking met ingang van respectievelijk december 1999 en december 2000 uitgebreid.

In een vierde verordening van de Raad (Verordening (EG) nr. 2646/98) zijn minimumnormen vastgelegd voor de behandeling van tarieven, en Verordening (EG) nr. 1617/1999 van de Commissie betreft de minimumnormen voor de behandeling van verzekeringen.

In Verordening (EG) nr. 1749/1999 van de Commissie werd de classificatie die eerder in Verordening (EG) nr. 2214/96 van de Commissie was vastgelegd. In de meest recente verordening, Verordening van de Raad (EG) nr. 2166/1999, zijn de minimumnormen vastgelegd voor de behandeling van producten die tot de sectoren gezondheid, onderwijs en sociale bescherming behoren. Op de CSP-bijeenkomst in mei 2000 heeft de CSP een positief advies uitgebracht over nog twee ontwerp-verordeningen (respectievelijk over de behandeling van gereduceerde prijzen en het tijdstip van invoering van aankooprijzen in GICP's). Bijlage I bij dit verslag bevat een volledig overzicht van de voor GICP's geldende verordeningen.

³ Zie de tekst die gedistribueerd is tijdens de persconferentie van de ECB, Frankfurt, 13.10.1998.

⁴ Wim Duisenberg tijdens de persconferentie van de ECB, Frankfurt, 13.10.1998.

Zoals reeds in het eerste verslag is benadrukt, is het opstellen van een indexcijfer van de consumptieprijsen een ingewikkelde en gevoelige opgave. De tenuitvoerlegging van diverse noodzakelijke veranderingen, die zelf na langdurig overleg zijn overeengekomen, vereist bovendien aanzienlijke voorbereidingen.

Het eerste verslag gaf de stand van zaken met betrekking tot GICP's weer tot en met eind 1997, na goedkeuring van de eerste drie verordeningen inzake uitvoeringsmaatregelen.

Dit verslag bouwt voort op het voorgaande en gaat vooral in op de verbeteringen die sindsdien in het ontwerp van de index zijn bereikt. Daarnaast wordt verder ingegaan op kwaliteitsaspecten ervan. Tevens geeft het een overzicht van het tot 2002 voorgestelde werkprogramma.

3. FUNDAMENTELE BEGRIPPEN EN DEFINITIES

3.1. Doel en omvang van het GICP

Bij het berekenen van het GICP wordt in elke lidstaat een geharmoniseerde methodiek gehanteerd die onder leiding van Eurostat is ontwikkeld door Europese prijsstatistici. Het GICP is de voornaamste maatstaf voor prijsstabiliteit in de eurozone en dient voor de beoordeling van de convergentie binnen de EU. Bovendien worden de uitkomsten in financiële kringen gehanteerd om de situaties in verschillende EU-lidstaten te vergelijken.

Sedert het Verdrag van Maastricht dient het GICP als maatstaf voor het meten van inflatie aan de hand van het indexcijfer van de consumptieprijsen op een vergelijkbare basis, rekening houdend met verschillen in de nationale definities. Hierbij bleef evenwel buiten beschouwing dat er geen operationele definitie bestaat van "inflatie". Er zijn alleen definities in algemene termen, waarvan waarschijnlijk "inflatie is een aanhoudende stijging van het algemene prijsniveau" het meest wordt onderschreven. Met deze definitie in gedachten en rekening houdend met de opvattingen en behoeften van de voornaamste gebruikers is besloten het GICP te berekenen als een prijsindex van het Laspeyres-type gebaseerd op de prijzen van goederen en diensten die binnen het economisch gebied van de lidstaat gekocht kunnen worden voor de rechtstreekse bevrediging van de behoeften en wensen van de consumenten. Uitgaande van deze opvatting en met verwijzing naar het Europese Systeem van Rekeningen 1995 is de dekking van het GICP gesteld op de "monetaire consumptieve bestedingen van huishoudens". Hiermee zijn de dekking in termen van goederen en diensten, alsmede geografisch en wat de populatie betreft, gedefinieerd, evenals de te hanteren prijzen en gewichten.

Het GICP is derhalve op te vatten als een "inflatie voor de consument" of "zuivere prijsindex" van het Laspeyres-type voor het bepalen van gemiddelde prijsverlopen op basis van de wijziging van de uitgaven nodig voor het handhaven van de consumptiepatronen van huishoudens bij ten opzichte van de basis- of referentieperiode ongewijzigde samenstelling van de consumentenpopulatie. "Zuiver" houdt hier in dat strikt genomen alleen de veranderingen van de prijzen tot uitdrukking komen in de vergelijking tussen de onderzochte periode en de basis- of referentieperiode. Het GICP is geen index van de kosten van levensonderhoud, dus geen maat voor wijzigingen in de minimumkosten voor het verwezenlijken van een bepaalde "levensstandaard", verworven door middel van twee verschillende consumptiepatronen gedurende de twee vergeleken perioden. In dit laatste geval kunnen behalve zuivere prijsveranderingen ook andere factoren meespelen.

3.2. Dekking, gewichten en prijzen in het GICP

De "dekking" van het GICP is gedefinieerd als die goederen en diensten die deel uitmaken van de monetaire consumptieve bestedingen van huishoudens. De classificatie ervan geschiedt met de viercijferige categorieën en subcategorieën van de COIOP/GICP-classificatie (Classification Of Individual CONsumption by Purpose aangepast aan de behoeften van de GICP's).

"Monetaire consumptieve bestedingen van de huishoudens" is gedefinieerd als het gedeelte van de consumptieve bestedingen dat wordt verricht:

- door huishoudens ongeacht hun nationaliteit of het land waar zij ingezet zijn, en
- in monetaire transacties, en
- in het economisch gebied van de lidstaat, en
- ten aanzien van goederen en diensten die worden gebruikt voor de rechtstreekse bevrediging van individuele behoeften of wensen, en
- in een van beide of in beide tijdsperiodes die worden vergeleken.

De "prijzen" die in het GICP worden gebruikt zijn de door de huishoudens betaalde aankooprijzen voor de aankoop, in monetaire transacties, van individuele goederen en diensten. De aankoopprijs is de prijs die koper werkelijk betaald op het moment van de aankoop, inclusief een eventueel saldo van productgebonden belastingen en subsidies, na aftrek van eventuele kortingen op de normale prijzen of kosten bij aankopen in het groot of buiten een piekperiode, exclusief rente of vergoedingen voor verleende diensten in verband met een kredietregeling, en exclusief eventuele extra kosten in verband met wanbetaling.

De "gewichten" van het GICP zijn de geaggregeerde uitgaven van huishoudens voor elk van de door het GICP bestreken categorieën goederen en diensten, uitgedrukt als het aandeel in de totale uitgaven voor alle door het GICP bestreken goederen en diensten.

3.3. Berekening van het GICP

De relatieve verdeling van consumentenbestedingen over afzonderlijke producten loopt van land tot land uiteen. Er is dus geen uniform "pakket" voor alle lidstaten. Verder worden woonkosten van bewoners van een eigen huis in de vorm van huurwaarde of hypotheekrentebetalingen niet als onderdeel van het inflatieproces gezien en dus buiten beschouwing gelaten.

De bij het opstellen van GICP's gebruikte gewichten mogen in het algemeen betrekking hebben op een referentieperiode voor het gewicht die tot maximaal zeven jaar vóór het lopende jaar teruggaat. Wel moeten jaarlijks correcties worden aangebracht voor bijzonder grote veranderingen in het bestedingspatroon. Op deze wijze worden ongelijkheden als gevolg van verschillen in actualiseringsfrequentie tot een minimum beperkt.

Om GICP's onderling globaal op één lijn te houden en te voorkomen dat ze achterlopen bij marktontwikkelingen, dienen nieuwe producten te worden opgenomen zodra ze een naar verhouding significant effect gaan krijgen. Er moet worden aangetoond dat GICP's gebaseerd zijn op adequate steekproefmethoden, rekening houdend met specifieke nationale producten en prijzen. De steekproeven moeten voldoende actueel zijn; de nogal

eens gehanteerde praktijk om prijzen die men niet heeft waargenomen, onveranderd te veronderstellen, is niet toegestaan. Om zuivere prijsveranderingen te meten, moeten de in GICP's verwerkte prijzen worden aangepast wegens kwaliteitswijzigingen. Bepaalde inadequate praktijken, zoals automatische koppeling, zijn in dit verband uitdrukkelijk als ontoelaatbaar aangemerkt.

Verder dient men voor het berekenen van GICP's voorgeschreven formules te hanteren. Het MUICP wordt berekend als gewogen gemiddelde van de GICP's van de elf landen van de eurozone. Het wordt berekend als een jaarlijks kettingindexcijfer, waarbij de gewichten van de landen ieder jaar kunnen veranderen. Het gewicht van een lidstaat is het aandeel van de monetaire consumptieve bestedingen van zijn huishoudens in het EMU-totaal. De in 2000 gebruikte gewichten voor de landen zijn gebaseerd op gegevens uit de nationale rekeningen voor 1998, geactualiseerd voor de prijzen van december 1999. Gewichten in nationale valuta's worden op basis van de definitief vastgestelde koersen omgerekend in euro's.

Het Europese indexcijfer van de consumptieprijzen (EICP) is tot en met 1998 voor de vijftien lidstaten berekend als een jaarlijks kettingindexcijfer. Sinds 1999 wordt de EICP berekend als een jaarlijks kettingindexcijfer voor de eurozone, Denemarken, Griekenland, Zweden en het Verenigd Koninkrijk. Het indexcijfer van de consumptieprijzen voor de Europese Ruimte (EERICP) omvat bovendien IJsland en Noorwegen. De landgewichten voor het EICP en het EERICP worden verkregen door de waarde van de monetaire consumptieve bestedingen in nationale valuta's te converteren naar koopkrachtstandaarden (KKS). Het aan de eurozone toegekende landgewicht weerspiegelt het aandeel van de zone in de EU- en EER-totalen.

Technische toelichtingen over het GICP en het MUICP zijn te vinden in Eurostat News 21/97 van 5 maart 1997, memo 8/98 van 4 mei 1998 en memo 2/00 van 18 februari 2000 (met onder meer een compleet overzicht van de GICP-regelgeving). Ook zijn details te vinden in het verslag van de Commissie aan de Raad over de harmonisatie van indexcijfers van de consumptieprijzen in de Europese Unie (COM(1998)104 def.).

4. GICP'S ZOALS ZE DOOR EUROSTAT OPENBAAR WORDEN GEMAAKT

De analyse van bronnen van inflatoire druk vereist een onderverdeling van GICP's in pakketten die elk een aparte productgroep weergeven. Eurostat werkt hiertoe met ongeveer 100 subindexcijfers en gewichten die gebaseerd zijn op COICOP/GICP - een speciaal voor GICP's aangepaste versie van de internationale classificatie van individuele verbruiksfuncties.

De Commissie (Eurostat) publiceert elke maand:

- de GICP's voor alle artikelen voor alle EU-lidstaten plus IJsland en Noorwegen,
- het Europese indexcijfer van consumptieprijzen (EICP),
- het indexcijfer van consumptieprijzen voor de Monetaire Unie (MUICP),
- het indexcijfer van consumptieprijzen voor de Europese Economische Ruimte (EERICP),

- ongeveer 100 subindexcijfers, met hun bijbehorende gewichten en gewogen gemiddelden (EICP, MUICP en EERICP), en
- de gewichten van de landen overeenkomend met het aandeel in het totaal van de bestedingen van de huishoudens binnen de EU, de EMU en de EER.

Verder publiceert de Commissie (Eurostat) een aantal zogenoemde "speciale aggregaten" die in samenwerking met het Directoraat-generaal Economische en financiële zaken en de ECB zijn ontwikkeld. Deze meten de inflatie voor groepen van producten, goederen of diensten die als regel van speciale betekenis zijn voor economische analyses. Afhankelijk van de behoeften van gebruikers kan deze categorie nog verder uitgebreid worden. In de huidige situatie worden de volgende speciale aggregaten gepubliceerd:

- Goederen (alle artikelen uitgezonderd diensten),
- Industriële goederen,
- Industriële goederen uitgezonderd energie,
- Duurzame industriële goederen uitgezonderd energie,
- Semi-duurzame industriële goederen uitgezonderd energie,
- Niet-duurzame industriële goederen uitgezonderd energie,
- Energie,
- Voedingsmiddelen, inclusief alcoholhoudende dranken en tabaksproducten,
- Onbewerkte voedingsmiddelen,
- Bewerkte voedingsmiddelen inclusief alcoholhoudende dranken en tabaksproducten,
- Diensten (alle artikelen uitgezonderd goederen),
- Alle artikelen uitgezonderd energie,
- Alle artikelen uitgezonderd energie, voedingsmiddelen, alcoholhoudende dranken en tabaksproducten,
- Alle artikelen uitgezonderd energie en onbewerkte voedingsmiddelen,
- Seizoensgebonden voedingsmiddelen,
- Alle artikelen uitgezonderd seizoensgebonden voedingsmiddelen,
- Alle artikelen uitgezonderd energie en seizoensgebonden voedingsmiddelen,
- Energie en seizoensgebonden voedingsmiddelen,
- Vloeibare brandstoffen en brandstoffen en smeermiddelen voor personenvoertuigen,
- Alle artikelen uitgezonderd vloeibare brandstoffen en brandstoffen en smeermiddelen voor personenvoertuigen,

- Alle artikelen uitgezonderd alcoholhoudende dranken en tabaksproducten,
- Energie en onbewerkte voedingsmiddelen,
- Alle artikelen uitgezonderd huisvesting, water, elektriciteit, gas en andere brandstoffen,
- Elektriciteit, gas, vaste brandstoffen en verwarming,
- Onderwijs, gezondheid en sociale bescherming,
- Alle artikelen uitgezonderd onderwijs, gezondheid en sociale bescherming.

Voor de GICP's en hun subindexcijfers wordt de volgende informatie verstrekt:

- het maandelijks indexcijfer,
- de maandelijks verandering,
- twaalfmaandelijks (jaarlijkse) verandering,
- het jaarlijkse gemiddelde indexcijfer, en
- de gemiddelde jaarlijkse verandering.

De informatie wordt maandelijks bijgewerkt en is voor alle gebruikers beschikbaar in de gegevensbank "NEWCRONOS" van Eurostat. Verder zijn op de pagina's met euro-indicatoren op de Eurostat-website actuele cijfers over het verloop te vinden, en is de informatie verkrijgbaar via het netwerk van Eurostat Data Shops.

5. VERBETERINGEN IN HET ONTWERP VAN DE INDEX

Sinds het opstellen van het vorige verslag van de Commissie aan de Raad zijn op de volgende terreinen verdere verbeteringen doorgevoerd:

5.1. Gewichten

De kaderverordening verlangt dat de wegingen van de GICP's met voldoende frequentie worden bijgewerkt om aan het vergelijkbaarheidsvereiste te voldoen, echter zonder dat de verplichting wordt opgelegd om vaker dan eens per vijf jaar een enquête te houden naar het gezinsbudget. Verder wordt bepaald dat er uitvoeringsmaatregelen moeten worden vastgesteld om "betrouwbaarheid en relevantie" van de GICP's te handhaven. Verordening (EG) nr. 2454/97 van de Commissie met betrekking tot minimumnormen voor de kwaliteit van GICP-wegingen is erop gericht hieraan te voldoen zonder onnodig zware belasting van de lidstaten en met zoveel mogelijk vrijheid ten aanzien van de gebruikte methoden. De verordening streeft naar een verantwoorde kwaliteitsdrempel voor de gewichten die in de GICP's worden gebruikt en zo min mogelijk onderlinge afwijkingen tussen GICP's ten gevolge van uiteenlopende actualiseringsfrequenties.

Indexcijfers van de consumptieprijzen zijn vrij ongevoelig voor veranderingen in wegingen. Het zou dan ook uit kostenoverwegingen niet verantwoord zijn wanneer de verordening over wegingen een grote nauwkeurigheid van de wegingen zou voorschrijven door middel van frequente, omvattende bijwerking. Wél was het nodig een redelijke

zekerheid te krijgen dat de vergelijkbaarheid niet wordt aangetast door grote verschillen in de frequentie van bijwerking. De minimumnormen in de verordening houden in dat de gehanteerde wegingen in het algemeen betrekking mogen hebben op een referentieperiode die maximaal zeven jaar vóór het lopende jaar ligt, maar dat frequentere aanpassingen nodig zijn indien het bestedingspatroon belangrijke veranderingen te zien geeft. Dit vereist dus dat men ieder jaar die gewichten controleert die voor de betrouwbaarheid en relevantie en dus voor de vergelijkbaarheid van het totale GICP het meest kritisch worden geacht. Dit zijn in de eerste plaats de wegingen voor subindexcijfers of belangrijke bestanddelen daarvan waarbij significante marktverschuivingen gepaard gaan met "divergente" prijsontwikkelingen.

Divergente prijsontwikkelingen zijn bewegingen die duidelijk afwijken van het totale gemiddelde en kunnen worden waargenomen in de prijzen die voor de index zijn verzameld. Significante marktverschuivingen kunnen herkend worden via de normale informatieverwerving die onderdeel vormt van het opstellen van de index. De verordening verlangt geen speciale nieuwe enquête, maar is gericht op het optimaal benutten van de statistische informatie waarover de lidstaten beschikken. Budgetonderzoek hoeft niet vaker dan om de vijf jaar plaats te vinden, maar de lidstaten die kleine jaarlijkse enquêtes uitvoeren, mogen de uitkomsten daarvan gebruiken voor het bijstellen van wegingen als er duidelijke aanwijzingen van veranderingen wordenesignaleerd. Daarnaast mag informatie uit nationale rekeningen, marktonderzoek en dergelijke worden verdisconteerd. De lidstaten zijn niet verplicht rekening te houden met de meest recente ontwikkelingen (binnen een periode van twee jaar voorafgaand aan het onderzoek) te verwerken, maar als zij weten dat er verschuivingen van betekenis zijn opgetreden, zou het wel wenselijk zijn als zij daar rekening mee zouden houden.

Indien een gewicht incorrect blijkt te zijn, dienen lidstaten een verbeterde geschatte waarde te gebruiken en vanaf de volgende januari-index een passende bijstelling door te voeren, althans indien die verandering in de weging de wijziging van het GICP gemiddeld over één jaar met meer dan 0,1 producentpunt ten opzichte van het voorgaande jaar zou beïnvloeden. De bedoeling hiervan is te zorgen dat de bijgestelde gewichten de beste schattingen vormen die met de beschikbare informatie te maken zijn.

Verdere informatie over de kwaliteit van GICP-wegingen en de gemeenschappelijke referentieperioden van de GICP's zijn vermeld in paragraaf 6.4.3 en 6.4.5. De bijlagen II en III bij dit verslag bevatten volledige lijsten van respectievelijk artikelen en gewichten van landen.

5.2. Dekking van goederen en diensten

In Verordening (EG) nr. 1749/96 van de Commissie is de initiële dekking van de GICP's vanaf januari 1997 vastgelegd. Enkele lastige categorieën als gezondheidszorg en onderwijs, die in de diverse lidstaten heel verschillend zijn georganiseerd, zijn in de initiële GICP-dekking niet volledig opgenomen. De dekking van goederen en diensten is inmiddels aangepast door middel van Verordening (EG) nr. 1687/98 van de Raad, die voorziet in de uitbreiding van de dekking van het GICP in twee fasen. De eerste hiervan trad in december 1999 in werking, zodat de resultaten in het indexcijfer van januari 2000 tot uitdrukking kwamen. De volgende stap, vastgelegd in Verordening (EG) nr. 2166/1999 van de Commissie, wordt voor het eerst meegenomen bij publicatie van de index voor januari 2001. Volgens Verordening nr. 2166/1999 dienen de volgende subindexcijfers dan te worden opgenomen:

- (a) diensten op het gebied van de sociale bescherming die thuis worden verleend, zoals schoonmaken van het huis, maaltijden, vervoer van personen met een handicap;
- (b) diensten van ziekenhuizen (deels) (COICOP/GICP 06.3);
- (c) ejaardentehuizen, tehuizen voor personen met een handicap.

Met het begrip "monetaire consumptieve bestedingen van de huishoudens" worden in Verordening (EG) nr. 1687/98 van de Raad zowel de te dekken goederen en diensten als de in het GICP te hanteren prijzen gedefinieerd. De te hanteren prijzen zijn de door de huishoudens betaalde aankooprijzen voor een product, dus met aftrek van kortingen, subsidies en vergoedingen. De verordening gaat hierbij uit van de definities die in het Europees Systeem van Rekeningen 1995 zijn vastgelegd.

De volgende tabel geeft een overzicht van de uitbreiding in twee fasen van de productendekking van het GICP:

Tabel 1 Subindexcijfers die vanaf december 1999 geheel worden meegenomen

04.	HUISVESTING, WATER, ELEKTRICITEIT, GAS EN ANDERE BRANDSTOFFEN	
04.1.1.	Werkelijke woninghuur	In 1999 uitgebreid om huursubsidies geharmoniseerd te kunnen behandelen
04.1.2.	Andere werkelijke huur	
04.4.1.	Watervoorziening	Uitgebreid ter dekking van "belastingachtige" lasten; niet opgenomen indien deze in de algemene belastingen zijn verwerkt
04.4.2.	Ophalen van huisvuil	
04.4.3.	Riolering	
06.	GEZONDHEID	
06.1.1.	Medische producten, apparaten en toestellen	Uitgebreid ter dekking van de netto-bestedingen van consumenten voor gezondheidszorg (naast sociale voorzieningen)
06.2.1.	Medische diensten	Ingevoerd in december 1999 op netto/netto-basis
06.2.2.	Tandheelkundige diensten	Zie 06.2.1.
06.2.3.	Paramedische diensten	Zie 06.2.1.
09.	RECREATIE EN CULTUUR	
09.5.1.	Boeken	Uitgebreid ter dekking van de netto-bestedingen van consumenten aan onderwijsproducten
09.5.4.	Schrijf- en tekenmaterialen	
10.	ONDERWIJS	
10.1.1.	Kleuter- en primair onderwijs	Zie 06.2.1.
10.1.2.	Secundair onderwijs	Zie 06.2.1.
10.1.3.	Tertiair onderwijs	Zie 06.2.1.
10.1.4.	Onderwijs dat niet naar niveau kan worden ingedeeld	Uitgebreid ter dekking van de netto-bestedingen van consumenten aan computer-, taal- en soortgelijke cursussen

(vervolg)

11.	RESTAURANTS EN HOTELS	
11.1.2.	Kantines	Uitgebreid ter dekking van de netto-bestedingen van consumenten aan kantines en huisvesting in kostscholen en aan universiteiten en andere onderwijsinrichtingen
11.2.0.	Accommodatie	
12.	DIVERSE GOEDEREN EN DIENSTEN	
12.4.0.	Sociale bescherming (*)	Zie 06.2.1.
12.5.2.	Verzekeringen in verband met de woning	Uitgebreid ter dekking van de lasten van allerlei soorten verzekering tegen brand, diefstal, enz., in plaats van alleen inboedelverzekering.
12.5.3.	Verzekering in verband met de gezondheid	In december 1999 ingevoerd ter dekking van particuliere verzekeringen tegen ongevallen en ziekte.
12.5.4.	Verzekering in verband met vervoer	Uitgebreid ter dekking van o.a. reis- en bagageverzekeringen.
12.5.5.	Overige verzekering	In december 1999 ingevoerd ter dekking van verzekeringen, bijvoorbeeld tegen wettelijke aansprakelijkheid (niet samenhangend met eigen vervoermiddelen).
12.6	Financiële diensten n.e.g.	Uitgebreid ter dekking van bank- en andere financiële diensten.
(*) Deze subindex wordt deels ingevoerd in december 2000.		

5.3. Geografische dekking en dekking wat de populatie betreft

De kaderverordening bepaalt dat GICP's moeten zijn gebaseerd op de prijzen van goederen en diensten die binnen het economische gebied van de lidstaat gekocht kunnen worden voor de rechtstreekse bevrediging van de behoeften en wensen van de consumenten. Met betrekking tot de begrippen "economisch gebied" en "consument" moesten voor het GICP geharmoniseerde definities van de geografische dekking en de dekking wat populatie betreft worden opgesteld om de uitkomsten vergelijkbaar te maken en bovendien lacunes en dubbeltellingen te voorkomen bij het aggregeren van GICP's tot indexcijfers van de consumptieprijzen voor de Europese Economische Ruimte (EERICP), voor de Europese Unie (EICP) en voor de Monetaire Unie (MUICP).

Verordening (EG) nr. 1688/98 van de Raad bepaalt dat het GICP alle monetaire consumptieve bestedingen van de huishoudens moet omvatten die binnen het economisch gebied van een lidstaat plaatsvinden. Hieronder vallen met name ook de bestedingen van buitenlandse bezoekers ("binnenlands begrip") en die van personen welke in instellingen verblijven, maar niet de uitgaven van ingezetenen tijdens een verblijf in het buitenland. Alle particuliere huishoudens moeten worden meegerekend, ongeacht hun inkomen of het gedeelte van het economisch gebied waar zij wonen (in de stad of op het platteland). Uitgaven voor zakelijke moeten buiten beschouwing blijven.

Het "binnenlands begrip" is hoofdzakelijk gekozen omdat het MUICP als maatstaf voor de prijsstabiliteit binnen de eurozone dient. Doelstelling is prijsveranderingen in de eurozone te bepalen door het prijsverloop binnen de gebieden van elk van de deelnemende lidstaten te aggregeren. Wijzigingen in uitgaven en prijzen die binnen het economisch gebied van een lidstaat worden bepaald, moeten daartoe ook veranderingen omvatten waarmee buitenlandse bezoekers te maken hebben, maar niet die welke de "eigen" ingezetenen tijdens een verblijf in een ander land ervaren.

De dekking van het GICP is gedefinieerd als de goederen en diensten die deel uitmaken van de monetaire consumptieve bestedingen van de huishoudens. Omdat het begrip "huishoudens" ook bewoners van instellingen omvat, dienen ook hun bestedingen in de GICP-wegingen te worden meegenomen.

Uit overwegingen van vergelijkbaarheid eist Verordening (EG) nr. 1688/98 van de Raad aanpassing van de geografische dekking en de dekking wat populatie betreft. De verordening bepaalt dat GICP's die zijn vastgesteld met behulp van gewichten op subindexcijferniveau en de monetaire consumptieve bestedingen van een deelpopulatie van de huishoudens, en niet van alle huishoudens, weerspiegelen, worden geacht vergelijkbaar te zijn indien dit verschil in de praktijk niet meer dan een duizendste van alle door het GICP bestreken uitgaven uitmaakt.

De verordening gestelde regels zijn in december 1999 in werking getreden.

5.4. Classificatie van goederen en diensten

Bij de publicatie van de indexcijfers voor januari 2000 is de classificatie van het GICP bijgewerkt. In verordening (EG) nr. 1749/1999 van de Commissie is de nieuwe COICOP/GICP in overeenstemming gebracht met de definitieve versie van de COICOP zoals deze in 1999 in VN-kader is vastgesteld en in de plaats getreden van die in Verordening (EG) nr. 2214/96 van de Commissie, die op een voorlopige versie van de

COICOP gebaseerd was. In de nieuwe versie zijn de lijst en de samenstelling van de GICP-subindexcijfers aangepast. Voor het opstellen van GICP's moesten enkele subindexcijfers weggelaten worden omdat ze niet binnen de GICP-dekking vallen, zoals drugs en huurwaardeforfait in het geval van eigen woningen. Verder zijn bepaalde COICOP-klassen (viercijferig niveau) gecombineerd teneinde hun gewicht in elk geval voor de meeste lidstaten boven 1‰ te brengen.

De veranderingen in de classificatie zijn vooral van invloed op de volgende indexcijfers:

08.2.0	Telefoon- en faxtoestellen
08.3.0	Telefoon- en faxdiensten
09.1	Audio- en videoapparatuur, foto- en filmapparatuur en gegevensverwerkende apparatuur
09.1.5	Reparatie van audio- en videoapparatuur, foto- en filmapparatuur en gegevensverwerkende apparatuur
09.2	Andere grote duurzame goederen voor recreatie en cultuur
09.2.1/2	Grote duurzame goederen voor recreatie binnenshuis en buitenshuis, alsmede muziekinstrumenten
09.2.3	Onderhoud en reparatie van andere grote duurzame goederen voor recreatie en cultuur.
09.3	Andere artikelen en ander materieel voor recreatie, tuinen en huisdieren
09.3.1	Spellen, speelgoed en hobby's
09.3.2	Sport- en kampeerartikelen en artikelen voor recreatie in de open lucht
09.3.3	Tuinen, planten en bloemen
09.3.4/5	Huisdieren en producten voor huisdieren, diensten van dierenartsen en andere diensten in verband met huisdieren
09.4	Diensten op het gebied van recreatie en cultuur
09.4.1	Diensten op het gebied van recreatie en sport
09.4.2	Diensten op het gebied van cultuur
09.5.1	Boeken
09.5.2	Kranten en tijdschriften
09.5.3/4	Allerlei drukwerk, schrijfwaren en tekenartikelen
12.3.1	Juwelen, klokken en horloges
12.3.2	Andere artikelen voor persoonlijk gebruik

Ofschoon niet verplicht, hebben enkele lidstaten toch cijfers over het jaar 1999 aangeleverd. Dit materiaal is niet verwerkt in de officiële GICP-cijfers voor 1999 omdat het geen deel uitmaakt van de initiële dekking. Voor de berekening van de inflatiecijfers van de nieuw ingevoerde producten gedurende het jaar 2000 mogen ze echter wel gebruikt worden.

5.5. Tarieven

Een tarief is een lijst van vooraf vastgestelde prijzen en voorwaarden voor de koop en de consumptie van eenzelfde goed of dienst of van soortgelijke goederen en diensten, die centraal zijn vastgesteld door de leverancier, door de overheid, dan wel ingevolge een overeenkomst, teneinde door middel van gedifferentieerde prijzen en voorwaarden naar gelang de kenmerken van de consumenten en de omvang, de structuur en het tijdstip van de consumptie invloed uit te oefenen op het consumptiepatroon. Goederen en diensten waarvoor tarifiering bestaat maken een substantieel deel uit van de totale door GICP's gedekte bestedingen. Aangezien de procedures voor het opstellen van prijsindexcijfers voor dergelijke goederen en diensten van land tot land significant uiteen konden lopen, werd de behandeling van tarieven als een belangrijke potentiële bron van onvergelykbaarheid beschouwd. In Verordening (EG) nr. 2646/98 van de Commissie zijn daarom minimumnormen voor de behandeling van tarieven in het GICP vastgelegd.

'Tarifiering' bestaat voor artikelen als post, telefoon, gas, water, elektriciteit en ook nationaal en lokaal vervoer. De prijsstelling ervan verschilt van die in andere situaties omdat ze centraal en niet door onderhandeling wordt bepaald en gedifferentieerd. De tariefopbouw weerspiegelt verschillen in soorten consumenten en ook uiteenlopende niveaus en tijdstippen van de consumptie. Het voornaamste probleem bij de verwerking van tarieven in het GICP is dat leveranciers de tariefopbouw of ook een enkel tarief zodanig kunnen veranderen dat consumenten ertoe overreed of verplicht worden hun consumptiepatroon aan te passen. Een leverancier van telefoondiensten bijvoorbeeld kan een laag weekendtarief invoeren teneinde de drukte op doordeweekse dagen terug te dringen.

De verordening voorziet in zowel de juridische aspecten van het verwerven van de vereiste tariefgegevens, die deels commercieel gevoelig zijn, als de statistische aspecten van de verwerking van deze gegevens in GICP's:

- (a) De verplichting van leveranciers om lidstaten de noodzakelijke cijfers te verschaffen, is verduidelijkt. De rechtsgrondslag is reeds vastgelegd in Verordening (EG) nr. 2494/95 van de Raad.
- (b) De bij het opstellen van prijsindexcijfer in het geval van veranderingen in de tariefopbouw te volgen procedure is gedefinieerd. Als algemeen uitgangspunt dient hierbij het Laspeyres-begrip van een "vast pakket", met consumptiepatronen die voldoende actueel zijn om het onmiddellijke effect van de tariefverandering op de indexpopulatie te kunnen bepalen. Het GICP moet de prijswijziging weergeven op basis van de veranderde uitgaven voor handhaving van het consumptiepatroon van de huishoudens vóór de tariefwijziging. Het doel van dit beginsel is veranderingen in consumptiepatronen ten gevolge van tariefwijzigingen buiten de berekening te houden.

De verordening is in december 1998 in werking getreden.

5.6. Verzekeringen

Overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1749/96 van de Commissie omvatte de GICP-dekking tot december 1999 alleen inboedel- en motorrijtuigenverzekering. Sinds december 1999 zijn daar alle verzekeringen bijgekomen die met huisvesting verband houden en normaliter door de bewoner worden betaald. In de index van januari 2000 kwam dit voor het eerst tot uitdrukking. Verder worden bij de GICP-berekening sinds december 1999

verzekeringen voor particuliere ziektekosten, wettelijke aansprakelijkheid en reisverzekeringen meegenomen (uitgebreide dekking uit hoofde van Verordening (EG) nr. 1687/98 van de Raad). Levensverzekering blijft echter buiten de GICP-dekking.

Verordening (EG) nr. 2214/96 van de Commissie bepaalt dat "de gewichten en prijzen voor deze post moeten worden gegeven na aftrek van de uitkeringen. Er kan evenwel gebruik worden gemaakt van een prijsindexcijfer van de brutopremies als een benadering of schatting van de veranderingen in de nettopremies." Aangezien deze definitie nogal wat ruimte laat voor verschillen in uitwerking, is in 1999 een aanvullende Verordening (EG) nr. 1617/1999 van de Commissie goedgekeurd om de behandeling van verzekeringsdiensten in het GICP te harmoniseren. Overeenkomstig de bij de MCBH gevolgde lijn houdt de verordening in het algemeen voor verzekeringen het "netto-beginsel" aan. Dit komt overeen met de toepassing van het GICP als maatstaf voor inflatie van consumptieprijzen in termen van werkelijk betaalde prijzen. Bij een verzekeringspolis betaalt de consument de diensten van de verzekeringsmaatschappij, die het risico spreidt. De polis kost de consument een vastgestelde premie, de verzekeringsmaatschappij int de premies van alle verzekerde huishoudens, doet beleggingen en verstrekt uitkeringen aan verzekerden die schade of verlies hebben geleden. Zulke uitkeringen door de verzekeraar voor reparatie of vervanging maken deel uit van het inkomen van de huishoudens.

Bij onderzoek naar het gezinsbudget worden alle bestedingen meegenomen, inclusief die welke uit uitkeringen van verzekeraars worden betaald. Toepassing van het "netto-beginsel" voorkomt dus de kans op dubbeltelling of lacunes en zorgt ervoor dat het totale GICP de prijsverandering van de verzekeringsdiensten meet, terwijl de andere subindexcijfers, met name die voor aankoop en reparatie van vervoermiddelen, grotere huishoudelijke apparaten en andere duurzame goederen, de verandering meten van de prijzen voor reparatie en de vervanging van dergelijke producten.

5.6.1. Gewichten voor verzekeringen

Verordening (EG) nr. 1617/1999 van de Commissie stelt dat gewichten de zogenoemde "vergoeding voor de verzekeringsdienst" moeten weerspiegelen, die impliciet als volgt worden berekend:

Bruto verzekeringspremies (verzekeringsbelasting niet meegerekend)

+/- Veranderingen in actuariële voorzieningen uitgezonderd die bij levensverzekeringen

= Werkelijke premies die worden betaald

+ Toegerekende premies

- Uitkeringen

+/- Veranderingen in technische voorzieningen voor lopende risico's bij levensverzekering

= Impliciete vergoeding van de verzekeringsdienst (verzekeringsbelasting niet meegerekend)

(+ Verzekeringsbelasting)

= Impliciete vergoeding van de verzekeringsdienst

Toegerekende premies houden rekening met het inkomen van de verzekeringsmaatschappij uit beleggingen. Om de vergoeding van de verzekeringsdienst te bepalen moeten uitkeringen en veranderingen in de actuariële voorzieningen worden afgetrokken van de bruto premies plus toegerekende premies. Wijzigingen in de actuariële voorzieningen zijn toevoegingen door de verzekeringsmaatschappij aan de technische voorzieningen voor lopende risico's, bijvoorbeeld met betrekking tot de leeftijd van de klant in het geval van ziektekostenverzekering. Dit soort voorzieningen is belangrijk bij verzekeringen die grote risico's dekken.

De verordening bepaalt verder voor dat de gewichten moeten zijn gebaseerd op de gemiddelde geaggregeerde uitgaven over drie jaar. Bedoeling hiervan is tot meer stabiele schattingen van de vergoeding voor de verzekeringsdienst te komen en de kans op negatieve gewichten zoveel mogelijk te beperken. Veranderingen in de omvang van uitkeringen en vergoedingen na natuurrampen of grote ongevallen kunnen zo over een langere periode gespreid worden.

Overeenkomstig ESR 95 worden uitkeringen behandeld als betalingen van de verzekeraar aan de verzekerden of andere rechthebbenden, dus als toevoegingen aan het besteedbare inkomen van huishoudens. Verordening (EG) nr. 1617/1999 van de Commissie over de behandeling van verzekeringen stelt uitdrukkelijk dat de gewichten van andere subindexcijfers (bijv. die voor aankoop of reparatie van voertuigen, voor grotere huishoudelijke apparatuur en andere duurzame goederen) ook alle door en voor huishoudens gemaakte bestedingen dienen te omvatten die betaald worden uit uitkeringen. Als bijvoorbeeld een beschadigde auto wordt gerepareerd, moeten de kosten daarvan worden verwerkt in het gewicht van COICOP/GICP 07.2.3 'Onderhoud en reparatie'. Dat geldt ook indien de reparatie rechtstreeks door de verzekeringsmaatschappij wordt betaald, want die wordt immers geacht uit naam van de verzekerde op te treden.

5.6.2. *Prijzen van verzekeringen*

Omdat het "netto-beginsel" (d.w.z. de vergoeding voor de verzekeringsdienst) wegens het ontbreken van maandelijkse informatie in de praktijk niet op individueel niveau voor prijswaarnemingen toegepast kan worden, werkt men met bruto premies. In het ICP of andere prijs- of kostenindices worden vaak bruto premies of de waarde van de verzekerde goederen geïndexeerd. Deze praktijk dient in het GICP te worden meegenomen - de bruto verzekeringspremies mogen niet aangepast worden om deze indexering uit te sluiten.

Verordening (EG) nr. 1617/1999 van de Commissie is in juli 1999 in werking getreden.

Eurostat heeft de lidstaten nog niet verzocht verslag uit te brengen over tenuitvoerlegging van de verzekeringsverordening. Er wordt op dit moment gewerkt aan aanvullende richtsnoeren over verzekeringen, waarin wordt aangegeven hoe in de praktijk bepaalde technisch lastige onderwerpen behandeld kunnen worden.

5.7. Gezondheid, onderwijs en sociale bescherming

In Verordening (EG) nr.1749/96 van de Commissie, als gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1687/98 van de Raad, wordt gesteld dat vanaf december 1999 een uitgebreide dekking van de sectoren gezondheid, onderwijs en sociale bescherming doorgevoerd dient te worden, zodat deze vanaf januari 2000 in de indexering tot uitdrukking komt. Bij het uitwerken van de hiervoor te hanteren methode dient de comitologie-procedure te worden gevolgd. Hetzelfde geldt voor het tijdschema van het opnemen van diensten van ziekenhuizen en sociale bescherming die thuis, in bejaardentehuizen en in tehuizen voor mensen met een handicap worden verstrekt.

De uitwerking van de manier waarop de bovengenoemde diensten worden opgenomen en ook het tijdschema daarvan zijn beschreven in Verordening (EG) nr. 2166/1999 van de Raad. Hierin wordt herhaald dat de aankooprijzen van goederen en diensten in de sectoren gezondheid, onderwijs en sociale bescherming die in het GICP worden gebruikt overeenkomstig eerder vastgestelde normen en ESR 95 de bedragen moeten zijn die de consumenten moeten betalen na aftrek van eventuele vergoedingen. Vergoedingen zijn gedefinieerd als betalingen aan huishoudens door overheidsinstellingen, socialezekerheidsinstellingen en instellingen zonder winstoogmerk (IZW's) ten behoeve van huishoudens, die rechtstreeks voortvloeien uit aankopen van afzonderlijk gespecificeerde goederen en diensten die in eerste instantie door de huishoudens zijn betaald. Uitbetalingen van verzekeringsmaatschappijen aan huishoudens zijn geen vergoedingen."

De betrokken GICP-subindexcijfers dienen te worden berekend met behulp van een formule die strookt met de formules van het Laspeyres-type welke voor andere subindexcijfers worden gebruikt, d.w.z. ze zijn zo opgezet dat ze de prijsveranderingen weergeven op basis van de gewijzigde bestedingen die nodig zijn om het consumptiepatroon van huishoudens en de samenstelling van de consumentenpopulatie in de gehanteerde referentieperiode te handhaven. In lijn met het Laspeyres-beginsel en de desbetreffende regels over tariefprijzen in Verordening (EG) nr. 2646/98 van de Commissie bepaalt de verordening dat wijzigingen in de aankooprijzen die het gevolg zijn van veranderingen in de regels aan de hand waarvan ze worden vastgesteld, in het GICP als prijswijzigingen worden aangegeven; ditzelfde geldt voor wijzigingen in de aankooprijzen als gevolg van veranderingen in het inkomen van de kopers.

Lidstaten mogen procedures gebruiken die afwijken van de hierboven geschetste opzet, maar ze dienen de Commissie (Eurostat) wel vóór toepassing daarvan een beschrijving van de gekozen werkwijze te verschaffen. De aangeleverde informatie moet voldoende zijn om te kunnen beoordelen hoe een en ander werkt. De uitkomsten van deze evaluatie zijn in dit verslag opgenomen (zie paragraaf 6.4).

De in de verordening vastgelegde werkwijze is door de lidstaten in december 1999 ingevoerd en het eerst tot uitdrukking gekomen in de index voor januari 2000, met uitzondering van de volgende onderwerpen, die in december 2000 ingevoerd dienen te worden en in de index voor januari 2001 voor het eerst worden meegenomen:

- (a) diensten van ziekenhuizen (deels) (COICOP/GICP 06.3);
- (b) diensten op het gebied van de sociale bescherming die thuis worden verleend, zoals schoonmaken van het huis, maaltijden, vervoer van personen met een handicap (deel van COICOP/GICP 12.4.0);
- (c) bejaardentehuizen, tehuizen voor personen met een handicap (deel van COICOP/GICP 12.4.0).

5.8. Richtsnoeren met betrekking tot uitvoeringsmaatregelen bij het GICP

Voor sommige aspecten van de tenuitvoerlegging van de kaderverordening over GICP's is in overleg tussen Eurostat en de nationale bureaus voor de statistiek afgesproken geen verordeningen aan te nemen, maar in plaats daarvan te werken met richtsnoeren. De vergelijkbaarheid en kwaliteit van GICP's kan hiermee snel, niet-bureaucratisch, praktisch en flexibel op peil gehouden en verbeterd worden. Momenteel zijn er vier richtsnoeren over uitvoeringsmaatregelen bij het GICP, die merendeels duidelijk als voorlopers van latere verordeningen van de Commissie worden gezien.

5.8.1. Richtsnoeren betreffende GICP-herzieningen

In december 1997 heeft het CSP richtsnoeren over herziening van GICP-reeksen goedgekeurd. Met name over de belangrijkste aspecten is goede overeenstemming bereikt:

- (a) **Herziening:** Algemeen aanvaard is dat officieel gepubliceerde GICP-reeksen herzien mogen worden. De mate van herziening van enigerlei GICP-reeks dient te worden afgestemd met Eurostat.
- (b) **Correctie van fouten:** Als in de indexberekening een fout wordt ontdekt, dient de betrokken lidstaat uit eigen beweging onmiddellijk Eurostat zo gedetailleerd te informeren als nodig is om het effect op de nauwkeurigheid van het GICP te beoordelen. Met Eurostat dient te worden afgesproken hoe en wanneer de correctie wordt doorgevoerd en de betrokken lidstaat dient Eurostat te melden welke maatregelen worden getroffen om soortgelijke fouten in de toekomst te voorkomen.
- (c) **Wijzigingen in nationale regels:** Voor zover herzieningen samenhangend met wijzigingen van de op nationaal niveau gehanteerde regels door een lidstaat nodig worden geacht om een GICP nauwkeuriger te maken, worden dergelijke herzieningen doorgevoerd. De betrokken lidstaat dient Eurostat zo gedetailleerd te informeren als nodig is om het effect op de nauwkeurigheid van het GICP te evalueren. Met Eurostat dient te worden afgesproken hoe en wanneer de herziening wordt doorgevoerd.
- (d) **Nieuwe of betere informatie:** In zoverre revisies samenhangend met nieuwe of betere informatie nodig is om een GICP nauwkeuriger te maken, mag men zulke herzieningen doorvoeren. De lidstaat dient Eurostat zo gedetailleerd te informeren als nodig is om het effect op de nauwkeurigheid van het GICP te beoordelen. Met Eurostat dient te worden afgesproken hoe en wanneer de herziening wordt doorgevoerd.

- (e) Veranderingen ten gevolge van bepalingen in EU-verordeningen of richtsnoeren over GICP's: Voor zover GICP-herzieningen nodig zijn om te voldoen aan eisen die in bestaande en toekomstige EU-verordeningen en in goedgekeurde richtsnoeren over de uitvoering van GICP's zijn vervat, dienen dergelijke herzieningen in overeenstemming met de desbetreffende bepalingen te worden uitgevoerd. De lidstaten zorgen ervoor dat informatie beschikbaar blijft die voldoende gedetailleerd is om aan te tonen dat de herzieningen stroken met de desbetreffende bepalingen.

Naast deze algemene beginselen bestaat tevens een algemene overeenkomst over meer technische aspecten als tijdschema's, de aankondiging van herzieningen, het uitbrengen van herzieningen, enz.

Momenteel wordt overlegd over wijziging van deze richtsnoeren, omdat geharmoniseerde regels over herzieningen nodig leken, vooral bij belangrijke wijzigingen in methode of dekking. Uitgangspunt van dit overleg vormden de ervaringen met de tenuitvoerlegging van verordeningen als die betreffende de uitbreiding van de dekking met ingang van januari 2000.

5.8.2. Richtsnoeren over de behandeling van prijsverlagingen in het GICP

De richtsnoeren bevatten twee "regelgevende" bepalingen en één bepaling met praktijkvoorbeelden van uiteenlopende vormen van prijsverlaging.

In de richtsnoeren is gespecificeerd welke typen kortingen in de GICP's verwerkt dienen te worden. Prijsverlagingen van afzonderlijke goederen en diensten dienen te worden meegenomen (dus afgetrokken) als ze worden aangeboden aan alle potentiële consumenten, zonder dat er speciale voorwaarden worden gesteld (niet-discriminerend) en ze gelden (a) op het tijdstip van aankoop of (b) binnen een periode vanaf de feitelijke aankoop die het waarschijnlijk maakt dat de verlaging een significante invloed heeft op de omvang van de aankoop waartoe consumenten willen overgaan. Met name prijsverlagingen van afzonderlijke goederen en diensten waarvan te verwachten of waarschijnlijk is dat ze in de toekomst of elders beschikbaar zijn tegen de normale prijs, moeten in het GICP verdisconteerd worden. In het geval van gewijzigde specificaties verwijzen de richtsnoeren naar de bepalingen betreffende aanpassingen wegens kwaliteitswijziging van Verordening (EG) nr. 1749/96 van de Commissie. Daarnaast wordt beschreven hoe promotionele aanbiedingen moeten worden behandeld.

Verder geven de richtsnoeren praktijkvoorbeelden en algemene adviezen over de behandeling van speciale soorten prijsverlagingen.

5.8.3. Richtsnoeren over de verwerking van afgekeurde prijswaarnemingen

In de richtsnoeren over afgekeurde prijswaarnemingen worden de procedures beschreven die bij de validatie en bijstelling van prijswaarnemingen moeten worden gehanteerd. Hierin wordt gesteld dat de door prijsverzamelaars gemelde observaties in het algemeen aanvaard dienen te worden. Afwijzing of bijstelling van waargenomen prijzen, bijvoorbeeld correctie van een opvallend grote of lage prijsverandering, mag niet uitgevoerd worden door middel van automatische validatieprocedures maar alleen op basis van gerichte informatie over de prijswaarneming in kwestie, bijvoorbeeld door herhaling van de waarneming. Indien uit de validatieprocedure naar voren komt dat de gerapporteerde prijs afgekeurd moet worden, dient men de situatie verder te behandelen volgens de regels voor ontbrekende prijzen.

De richtlijnen laten de lidstaten de mogelijkheid andere procedures te hanteren dan die welke zijn beschreven. In dat geval kan Eurostat de lidstaat verzoeken aan te tonen dat het aldus opgestelde GICP bij vergelijking van twee opeenvolgende jaren geen systematische afwijking van gemiddeld meer dan 0,1 procentpunt vertoont ten opzichte van een GICP dat met toepassing van de beschreven methode is opgesteld.

5.8.4. Richtsnoeren voor de behandeling van gegevensverwerkende apparatuur, met name pc's, in de GICPs

De ervaringen van de laatste jaren hebben uitgewezen dat de prijsontwikkeling van gegevensverwerkende apparatuur de neiging heeft zeer sterk af te wijken van die van het GICP voor alle artikelen, terwijl tegelijkertijd de relatieve betekenis van dit soort apparatuur binnen het totale pakket van consumptieve bestedingen van huishoudens aanzienlijk toeneemt. Gezien deze omstandigheden en de significante verschillen van land tot land die in de bestaande GICP-praktijk bij de behandeling van gegevensverwerkende apparatuur bestonden, rees de behoefte aan het vaststellen van een gemeenschappelijk kader voor het opstellen en toepassen van nationale regels teneinde vergelijkbaarheid, betrouwbaarheid en relevantie van de GICP's veilig te stellen.

In de richtsnoeren over gegevensverwerkende apparatuur is beschreven hoe gegevensverwerkende apparatuur in het GICP moet worden behandeld. Lidstaten dienen pc's en daarmee verbonden artikelen in hun GICP's op te nemen. Waar directe verkoop een significant deel van de leveranties vertegenwoordigt, moet dit verkoopkanaal naast andere worden opgenomen. Prijzen mogen zowel uit advertenties of via rechtstreekse waarneming op verkooppunten worden bepaald.

Verordening (EG) nr. 2454/97 van de Commissie bepaald dat de lidstaten jaarlijks beoordelen of de wegenen op het subindexniveau nog toereikend zijn. In de richtsnoeren over gegevensverwerkende apparatuur wordt deze controle op dit speciale terrein uitgebreid met de wegenen van de voornaamste onderdelen van deze subindex. Hierin moet een componentindex voor pc's worden opgenomen.

6. DE KWALITEIT VAN DE INDEX

Kwaliteit is op te vatten als "geschiktheid voor een doel". In het geval van een GICP kunnen we dat interpreteren als de mate waarin een GICP in staat is te voorzien in de behoefte waarvoor het is ontwikkeld, en dat is hoofdzakelijk het fungeren als passende, vergelijkbare maatstaf voor inflatie en convergentie in de EU en meer in het bijzonder in de context van het monetaire beleid in de eurozone. De geschiktheid of bruikbaarheid voor dit doel wordt bepaald door het totaal van GICP-kenmerken en eigenschappen, dus door de gehanteerde begrippen, methoden, definities en praktijken en de afstemming daarvan op het gestelde doel.

Aangezien GICP's verondersteld worden de inflatie van consumptieprijzen op vergelijkbare grondslag te meten, is vergelijkbaarheid het belangrijkste kwaliteitskenmerk, maar daarnaast zijn ook andere aspecten, zoals relevantie, betrouwbaarheid en snelle beschikbaarheid van de indexcijfers van belang voor de totale GICP-kwaliteit.

6.1. Relevantie

Het begrip relevantie verwijst naar het doel van het GICP. Zoals in paragraaf 3.1 al is opgemerkt heeft het GICP ten doel de inflatie te meten, en niet kosten van levensonderhoud, en het is dus onterecht vanuit dat perspectief het GICP te bekritisieren. De laatste jaren is er echter veel gezegd over vertekening in ICP's zonder dat men rekening hield met het gegeven dat er een grens is aan wat met enige mate van zekerheid te zetten is. Als een doel niet zeer exact is gedefinieerd, is niet vast te stellen hoe ver men er naast zit. ICP's kunnen onderling worden vergeleken en men kan betogen dat bepaalde verschillen moeten worden weggewerkt zoals bij het harmonisatieproces is nagestreefd, maar er bestaat geen operationele definitie van de onvertekende index waaraan alle andere ICP's getoetst kunnen worden. Iedere ICP is ontwikkeld in een lang proces waarin de indexbouwers de operationele opgaven zo consistent en samenhangend mogelijk hebben opgelost. Het huidige conceptuele kader van elke ICP heeft dus een ontstaansgeschiedenis. Intussen wordt er op basis van economische en statistische theorieën wel gewerkt aan de ontwikkeling van alternatieve conceptuele kaders. Die ideeën zijn wel van invloed op indexontwerpen maar ze hebben de operationele praktijk merendeels nog niet bepaald.

Het GICP is gedefinieerd in het Verdrag en in de kaderverordening. Het Verdrag vereist een index voor de inflatie van consumptieprijzen, de kaderverordening stelt dat het een index moet zijn van het Laspeyres-type die de gemiddelde verandering meet in de prijzen van goederen en diensten die te koop worden aangeboden binnen het economisch gebied van de lidstaten. Deze definitie is, overeenkomstig het vereiste uit het Verdrag, overeengekomen tussen Eurostat en de voornaamste gebruikers, en vormt als zodanig een globale operationele definitie van het begrip inflatie.

Er resten nog veel onopgeloste operationele aspecten en gezien het dynamische karakter van Europese economieën zullen die er wel altijd blijven. Ze geven echter aanleiding tot de gedachte dat vertekening niet is uitgesloten en waarschijnlijk ook voorkomt.

Vertekening kan alleen worden teruggedrongen door voortgaande verbetering van bestaande praktijken binnen een in ontwikkeling verkerend conceptueel kader. Op dit laatste punt kunnen economische en statistische theorieën bijdragen leveren.

Zoals in het vorige verslag aan de Raad is opgemerkt, gaat het Boskin-rapport⁵ over de Amerikaanse ICP in op de vraag of ICP's in het algemeen voldoende betrouwbaar zijn voor wat betreft mogelijke vertekeningen⁶. Het standpunt van Boskin was dat de Amerikaanse ICP te hoge cijfers leverde, hoofdzakelijk omdat te weinig rekening zou worden gehouden met kwaliteitsverbeteringen van goederen en diensten (in het bijzonder op hightechgebieden als pc's en medische ingrepen). De GICP-werkgroep wijst de gedachte af dat de omvang of de richting van een vertekening als gevolg hiervan te bepalen zou zijn zonder een echte index te definiëren en uit te werken, maar heeft wel van meet af aan erkend dat de behandeling van kwaliteitsveranderingen de meest waarschijnlijke bron van zowel vertekening als onvergelykbaarheid zou zijn.

⁵ Boskin, M. J. et al., *Towards a more accurate measure of the cost of living*, december 1996.

⁶ Zie ook het vorige verslag [COM(1998)104 def.], blz. 30.

Er speelt evenwel een belangrijk terminologisch onderscheid mee. Met betrekking tot GICP's is "validiteitsvertekening" in de terminologie van Eurostat te beschouwen als het systematische verschil tussen de index zoals die wettelijke voor het GICP wordt geëist en de index zoals die is vastgesteld. Het gaat hier om het onderscheid tussen "begrip" en "definitie"; een voorbeeld hiervan is het verschil tussen de ideale "zuivere-prijzen-GICP" en de GICP's zoals die in werkelijkheid door Eurostat en de lidstaten zijn gedefinieerd. De Boskin-commissie daarentegen hanteert een terminologie waarbij de vertekening betrekking heeft op de index voor de kosten van levensonderhoud (COLI). Nut kan gebaseerd zijn op kosten waarbij niet noodzakelijk sprake is van bestedingen of aankooprijzen waarmee consumenten te maken hebben. Het kan gaan om substitutiekosten of fysieke consumptie tegen imaginaire prijzen, waarbij mogelijk nooit sprake is van werkelijke uitgaven. Dergelijke kosten komen niet tot uitdrukking in monetaire transacties en zijn bij inflatiemetingen ten behoeve van monetaire beleidsbepaling niet relevant. De nutstheorie gaat uit van aannamen over de aard van de consument en de verborgen mechanismen waardoor prijzen tot stand komen. Bij de opzet van de Laspeyres-index spelen dergelijke aannamen geen rol, al is men het er wel mee eens dat het voor overeenstemming over de behandeling van kwaliteitswijzigingen noodzakelijk is dat op conceptueel niveau wordt gekeken naar de wijze waarop consumenten kwaliteitsverschillen van producten waarderen en hoe dit effect te meten is.

Bij deze terminologie komt geschiktheid van een ICP als maat voor inflatie neer op geschiktheid van een ICP als zo dicht mogelijke benadering van een ongedefinieerde index voor de kosten van levensonderhoud. Voor GICP's lijkt deze opvatting, met haar suggestie dat het GICP begripsmatig en in haar definitie een validiteitsvertekening vertoont, niet toepasbaar want strijdig met de letter en de geest van het wettelijke GICP-kader.

6.2. Betrouwbaarheid

6.2.1. Representativiteit

Fouten en vertekeningen kunnen ook voortkomen uit het verschil tussen de index zoals die is gedefinieerd en zoals die is uitgewerkt (procedurele vertekening). Dit hangt ervan af in hoeverre de gekozen werkwijzen in de praktijk aan de eisen van de definitie voldoen. Gevoelsmatig lijkt het aannemelijk dat er in de meeste situaties systematische verschillen in uitkomsten zullen optreden bij het toepassen van een verschillende procedures. Anderzijds kan een gegeven procedure in bepaalde situaties altijd vertekeningen geven; zo kunnen viermaandelijke prijswaarnemingen bij stijgende prijzen te lage uitkomsten zullen geven voor maandelijkse indexcijfers.

Het onderscheid tussen de gedefinieerde index en die welke in de praktijk tot stand komt zal echter vooral tot toevallige fouten leiden. Wanneer voorgeschreven procedures consequent niet in acht worden genomen, kunnen systematische fouten in het GICP optreden, maar in het algemeen zullen operationele fouten eerder variabele gevolgen hebben, waarvan men mag veronderstellen dat het om toevallige fouten gaat, bijvoorbeeld fouten van prijsverzamelaars bij het noteren of doorgeven.

De Boskin-commissie gaf in haar rapport het voorbeeld dat de indexcijfers voor pc's waarschijnlijk een vertekening naar boven vertonen. Het lijkt echter ook waarschijnlijk dat de indexcijfers voor kleding een vertekening naar beneden hebben, en aan kleding wordt een veel groter gewicht toegekend dan aan pc's. Naar de opvatting van de Commissie (Eurostat) kent in elk ICP bepaalde vertekeningen, maar die zijn verschillend van aard, hebben

afhankelijk van de soort producten verschillende effecten en het is onwaarschijnlijk dat ze in dezelfde richting werken. De Commissie (Eurostat) is echter van mening dat vertekeningen van welk type ook niet echt te meten zijn.

Hill⁷ heeft gepoogd de verbanden tussen ICP's voor het meten van de inflatie van consumptieprijzen en die bedoeld voor de meting van veranderingen in de kosten van levensonderhoud te verduidelijken. Zijn conclusie was dat in de praktijk de twee doelstellingen tot eenzelfde soort indexformules leiden, mits optimale werkwijzen worden toegepast. Indices die "vertekenen" bij meting van de kosten van levensonderhoud, kunnen evengoed als "vertekkende" maatstaven voor inflatie worden beschouwd. In het tweede deel van zijn paper wordt evenwel aangetoond dat er significante verschillen kunnen optreden tussen de dekkingen of domeinen van indices die bedoeld zijn voor prijsinflatiemeting en die voor het bepalen van veranderingen in de kosten van levensonderhoud. Deze verschillen zouden vooral over langere termijn tot significant uiteenlopende uitkomsten kunnen leiden. Over wat tot het domein van een ICP dient te behoren, bestaat waarschijnlijk nog geen consensus. [Diewert⁸ kwam tot een soortgelijke slotsom met betrekking tot de formules in zijn bijdrage aan de bijeenkomst van de Ottawa-groep in 1999.]

Het domein van het GICP is echter overeengekomen, en ook de vorm. De reikwijdte van de index is vastgelegd in de kaderverordening en de huidige dekking komt nagenoeg overeen met die vereisten. Activiteiten zijn gaande om ervoor te zorgen dat de in de praktijk gehanteerde steekproeven voor de prijswaarnemingen een compleet beeld geven van de transacties binnen de dekking. Het model van een vast pakket van goederen en diensten, en niet dat van gelijkblijvend nut is aanvaard als maatstaf voor de inflatie. Inflatie is een monetair verschijnsel, dat alleen betrekking heeft op monetaire transacties en werkelijke aankooprijzen.

6.2.2. *Nauwkeurigheid*

De theorie op het gebied van steekproeftrekking vormt de basis voor de berekening van fouten bij een gegeven steekproefopzet. Het vorige verslag van de Commissie aan de Raad bevatte een overzicht van de in elke lidstaat gebruikte steekproefmethoden. Het verslag stelt dat men in de meeste lidstaten een of andere vorm van doelgerichte steekproeftrekking toepast, veeleer dan aselechte of ongerichte methoden. Er wordt in het verslag op gewezen dat de theorie voor ICP's niet goed is ontwikkeld, deels omdat het lastig is af te bakenen wat hieronder moet vallen en deels omdat doelgerichte en niet aselechte steekproefopzetten regel zijn.

In de voor GICP's geldende minimumnormen (artikel 8 van Verordening (EG) nr. 1749/96 van de Commissie) wordt echter niet uitdrukkelijk ingegaan op "steekproeffouten" in de binnen de statistische theorie gangbare zin, dat wil zeggen onzekerheid ten gevolge van toevallige of daarmee overeenkomende variaties in de steekproefprocedures.

⁷ *Inflation, the Cost of Living and the Domain of a Consumer Price Index*, voordracht van Peter Hill op de Conference of European Statisticians, joint ECE/ILO Meeting on Consumer Price Indices, Genève, 3-5 november 1999.

⁸ Diewert, Erwin, *The consumer price index and index number purpose*, voordracht tijdens de vijfde bijeenkomst van de International Working Group on Price Indices (The Ottawa Group), Reykjavik, IJsland, augustus 1999, herziening: december 1999.

Dergelijke steekproeffouten werden, zeker bij de aanvang van het harmonisatieproject, slechts van secundaire betekenis acht vergeleken met mogelijke vertekening als gevolg van onjuiste weergave van gegevens. De minimumnormen stellen daarom meer in het algemeen dat doelsteekproeven voor GICP's "voldoende elementaire aggregaten moeten omvatten om representatief te zijn voor de verscheidenheid van producten binnen de categorie en die binnen elk elementair aggregaat voldoende prijzen omvat om rekening te houden met de prijschommelingen in de populatie".

Teneinde de verschillende procedures in de lidstaten te analyseren en de methoden van steekproeftrekking te harmoniseren is in 1999 een speciale task force (TF) ingesteld. Deze TF is van mening dat een positievere houding met betrekking tot het simuleren van steekproeffouten ontwikkeld dient te worden, vooral in het licht van positieve ervaringen in Frankrijk, Zweden en het Verenigd Koninkrijk. In deze landen waren benaderende of gesimuleerde steekproefvarianties getest voor de nationale ICP's. Dit bleek door de omgeving op prijs te worden gesteld.

De TF heeft een eerste ontwerp opgesteld voor een verordening over steekproeftrekking, die voorjaar 2000 op de vergadering van de GICP-werkgroep is besproken. Uit dit ontwerp komt naar voren dat de uitgangspunten van de theorie van steekproeftrekking een basis kunnen vormen voor minimumnormen voor steekproeftrekking in GICP-verband. Verder wordt het berekenen van steekproeffouten bepleit. Aangezien dergelijke schattingen bij doelgerichte steekproefontwerpen echter onvoldoende validiteit hebben, geeft Eurostat de voorkeur aan minder omvattende en kostbare nauwkeurigheidsc controles. Het doel is derhalve te komen tot gerichte verzoeken om controle materiaal, maar intussen wel door te gaan met het zoeken naar meer verfijnde nauwkeurigheidsbepalingen.

De TF werkt momenteel aan de eindversie van haar verslag, dat ingediend wordt op de WG-bijeenkomst in oktober 2000. Naar verwachting wordt het onderwerp nauwkeurigheid in het verslag verder uitgewerkt.

6.3. Vergelijkbaarheid

6.3.1. Vergelijkbaarheid bij toepassing van verschillende formules

De kaderverordening vereist dat de GICP's van het Laspeyres-type moeten zijn. Hoewel de GICP's en ICP's die door lidstaten worden opgesteld op details kunnen verschillen, mag globaal worden gesteld dat het Laspeyres-indices zijn. De frequentie waarmee de wegingen worden bijgewerkt, loopt bij de door de lidstaten opgestelde GICP's echter uiteen. Zoals reeds in hoofdstuk 5 is opgemerkt, past men in de meeste landen een vaste basisindexformule toe en worden de wegingen om de drie à vijf jaar bijgewerkt. Frankrijk, Italië, Oostenrijk, Zweden, het Verenigd Koninkrijk en Noorwegen berekenen een kettingindexcijfer met jaarlijks bijgewerkte wegingen.

Teneinde een consistente set GICP's te verkrijgen met subindexcijfers die de aggregatie van verscheidene subindexcijfers, groepen van landen, de EMU, de EU of de EER mogelijk maken, was het noodzakelijk de GICP's te presenteren alsof ze alle op dezelfde manier waren berekend. Het was dus nodig een gemeenschappelijke referentiebasis voor de indices en een gemeenschappelijke referentieperiode voor de wegingen te hanteren. De kaderverordening stelt de referentieperiode voor indices op 1996=100. Om tot een gemeenschappelijke referentieperiode voor wegingen te komen moesten de artikelgewichten voor alle lidstaten tegen dezelfde prijzen worden uitgedrukt. Dit gebeurt door de gewichten

in januari van het lopende jaar om te rekenen naar prijzen voor december van het voorgaande jaar.

Bij de uitvoering van de twee verordeningen van de Raad over uitbreiding van de dekking in januari 2000 zijn de referentieperioden voor de toen nieuw ingevoerde subindexcijfers gesteld op december 1999=100, in tegenstelling tot de referentieperiode van de reeds bestaande subindexcijfers, die uitgaat van 1996=100. De in januari 2000 gepubliceerde cijfers voor de nieuwe subindices weerspiegelen dus het prijsverloop sinds december 1999. Aangezien GICP's met behulp van een kettingindexformule worden geaggregeerd, kon de uitgebreide dekking zonder berekeningsproblemen in het GICP worden geïntegreerd. Indexcijfers van hogere niveaus worden in 2000 geaggregeerd door gewogen gemiddelden van indexcijfers van lagere niveaus vanaf december 1999 te koppelen aan het niveau van het overeenkomstige aggregaat in december 1999. Dit houdt in dat de jaarlijkse verandering van de index voor alle artikelen in bijvoorbeeld april 2000 gelijk is aan de verandering van april 1999 tot december 1999 (op basis van de oude dekking), gecombineerd met de verandering van december 1999 tot april 2000 (op basis van de nieuwe dekking).

6.3.2. Onderlinge vergelijkbaarheid van lidstaten

Vergelijkbaarheid is een relatief begrip waarbij het gaat om systematische verschillen tussen GICP's ten gevolge van uiteenlopende definities, werkwijzen en praktijken. Gaat het om een verschil ten opzichte van de geldende ideale of juiste definitie, werkwijze of praktijk, dan kan men van vertekening spreken.

Het regelgevende kader is opgezet om de vergelijkbaarheid, betrouwbaarheid en relevantie van GICP's te garanderen door middel van een proces waarbij de werkwijzen die voor het opstellen van een willekeurige index worden gehanteerd, worden vergeleken met alternatieve methoden die algemeen voor het opstellen van GICP's dienen. Om te voorkomen dat dergelijke vergelijkingen willekeurig of op ad-hocbasis zouden plaatsvinden, was het nodig een besluitvormingsprocedure af te spreken die een zekere garantie inhoudt dat een en ander de kwaliteit van de GICP's ten goede komt. Daarvoor is het nodig de effecten van uiteenlopende werkwijzen op het GICP te beoordelen, een drempel te bepalen waarboven actie nodig is en een procedure vast te stellen voor het kiezen van werkwijzen die de voorkeur verdienen of aanvaardbaar worden geacht.

De GICP-werkgroep heeft zij sporen verdiend als een effectief forum voor het bereiken van consensus over de vraag welke werkwijzen de voorkeur verdienen en waarom, ofwel, als dit niet haalbaar blijkt, waar beslissingen worden genomen over de werkwijze die als referentie gaat dienen (referentiemethode of minimumnormen).

Binnen deze aanpak wordt ook een werkwijze voorgesteld om overeenstemming te beoordelen - niet alleen ten aanzien van de eis van vergelijkbaarheid, maar tot op zekere hoogte ook aangaande de betrouwbaarheidseisen. Het is duidelijk dat voor operationele doeleinden een criterium voor het onderscheid tussen vergelijkbare en niet-vergelijkbare werkwijzen noodzakelijk is, en Verordening (EG) nr. 2494/95 van de Raad geeft hierover geen regels.

GICP's moeten een voldoende mate van nauwkeurigheid hebben, zowel ten aanzien van de indexcijfers zelf als met betrekking tot de daarop gebaseerde geharmoniseerde inflatiepercentages, die tot één cijfer achter de komma vermeld worden. Het is redelijk een drempel van 0,1 procentpunt aan te houden als maximaal toelaatbare invloed van niet-

vergelijkbare praktijken op de gemiddelde jaarcijfers van het GICP. In de praktijk is een maximale afwijking van 0,1 procentpunt van de jaarlijkse gemeten inflatie overeengekomen voor specifieke uitvoeringsmaatregelen, en ten aanzien van de dekking geldt de regel van een gewicht van ten minste 1% binnen het GICP. Passende statistische methoden en controles voor het bepalen van de werkelijke effecten die verschillen in bestaande werkwijzen op GICP's hebben, zijn en worden ontwikkeld, bijvoorbeeld de controle op gewichten van essentieel belang en de "standaardreferentieprocedure".

Het moet echter met nadruk op worden gewezen dat schattingen van de nauwkeurigheid vooral ontbreken omdat het bijzonder moeilijk is dergelijke schattingen te maken. Het is onmogelijk om systematische verschillen die van uiteenlopende bronnen afkomstig zijn, verantwoord tot één cijfer samen te voegen, omdat er weinig of geen aanwijzingen zijn omtrent mogelijke onderlinge verbanden ertussen. Het theoretische kader dat nu als basis voor de indices dient, vertoont lacunes en de aanzienlijke inzet van middelen die nodig zou zijn om ideale werkwijzen te gaan hanteren, is niet verantwoord zolang er geen echte bewijzen van vertekening zijn. er is echter geen reden om zelfvoldaan te zijn en zelfs een bescheiden aanwijzing is beter dan helemaal geen. Onderlinge vergelijkingen van GICP's ten aanzien van de mate van harmonisatie zijn een goede manier om zulke aanwijzingen op het spoor te komen. Waar bestaande praktijken tot afwijkingen boven de drempel van 0,1 procentpunt kunnen voeren, zijn standaardreferentieprocedures vastgesteld waarover nationale ICP-deskundigen hebben geoordeeld dat ze van alle beschikbare methoden de minste vertekening geven.

6.4. De GICP-normen

Bij het begin van het harmonisatieproject heeft Eurostat allereerst een lijst van mogelijke verschillen opgesteld aan de hand van de eerder geïdentificeerde bronnen van onvergelijkbaarheid. Naar aanleiding van voortgaand overleg binnen de WG zijn hieraan andere bronnen toegevoegd, en op basis van dit geheel zijn verscheidene verordeningen goedgekeurd en nieuwe richtsnoeren overeengekomen.

Tabel 2 geeft een samenvatting van de voornaamste potentiële bronnen van verschillen.

De meeste van deze punten zijn bij het harmonisatieproject al binnen het regelgevingskader aangepakt. De werkwijzen die als meest waarschijnlijke bronnen van potentiële vertekening worden beschouwd, zijn hierbij verboden.

Medio 1999 heeft Eurostat een vragenlijst over de tenuitvoerlegging aan de lidstaten voorgelegd waarin alle tot die tijd goedgekeurde verordeningen aan de orde kwamen en de lidstaten is gevraagd om gedetailleerde informatie over de mate waarin zij aan de vereisten voldeden. De vragen hadden direct betrekking op de verplichtingen die de verordeningen behelzen. In verband met de belasting die de beantwoording voor de lidstaten met zich meebracht, was de lijst gesplitst in vijf delen, met een tijdschema dat de periode van eind mei 1999 tot eind januari 2000 besloeg.

Sommige uitkomsten, zoals de antwoorden op de vragen over "onlangs belangrijk geworden goederen en diensten", waren om uiteenlopende redenen niet goed vergelijkbaar, bijvoorbeeld omdat ze niet goed werden begrepen of men niet over de informatie beschikte. Dat materiaal is in dit verslag daarom niet gebruikt. Verder was het niet alle lidstaten mogelijk de vragenlijst tijdig te beantwoorden. Enkele antwoorden op deel III, dat in oktober 1999 had moeten worden afgesloten, ontbreken nog steeds. De antwoorden op alle

delen van de vragenlijst zullen in de naaste toekomst gebruikt worden voor het ontwikkelen van toetsingsstatistieken.

De volgende alinea's geven een overzicht van de situatie met betrekking tot de minimumnormen in de lidstaten en ook van de lopende besprekingen binnen de werkgroep en de gespecialiseerde task forces.

Volgens artikel 2 van Verordening (EG) nr. 1687/98 van de Raad over uitbreiding van de productendekking en artikel 2 van Verordening (EG) nr. 1688/98 van de Raad over uitbreiding van de geografische en populatiedekking dient de Commissie (Eurostat) na binnen twee jaar de inwerkingtreding van deze verordening (in augustus 1998) een verslag in bij de Raad over de werking ervan. In dit verslag dient zij speciale aandacht te schenken aan de beoordeling van het begrip monetaire consumptieve bestedingen van huishoudens in vergelijking met relevante alternatieve concepten. Verder moet de Commissie (Eurostat) verslag uitbrengen over de werking van de in Verordening (EG) nr. 2166/1999 van de Raad vastgelegde procedures betreffende de gebieden gezondheid, onderwijs en sociale bescherming.

De uitkomsten van deze evaluatie zijn weergegeven in paragraaf 6.4.4.

Tabel 2 Voornaamste onderkende potentiële bronnen van verschillen

<i>Bron</i>	<i>Lange-termijn-effecten</i>	<i>Korte-termijn-effecten</i>	<i>Minimumnormen</i>	
Aanpassingen wegens kwaliteitswijziging	(+++)	(+)	Ja	Verordening
Formule voor elementaire aggregaten	(++)	(+)	Ja	Verordening
"Ouderdom" van gewichten van artikelgroepen	(++)	(+)	Ja	Verordening
Ontbrekende waarnemingen, vervangingen	(++)	(+)	Ja	Verordening
Fundamentele indexsamenstelling	(++)	(0)	Deels	Verordening
Bewerking en voorbereiding van gegevens	(+)	(+)	Ja	Richtsnoer
Opneming/uitsluiting van artikelgroepen	(+)	(0)	Ja	Verordening
Bijstellen prijsbasis van wegingen	(+)	(0)	Ja	Verordening
Aantal elementaire aggregaten	(0)	(++)	Deels	Verordening
Doelgerichte/aselecte steekproeven	(0)	(++)	Geen	In voorbereiding
Regionale verschillen	(0)	(++)	Indirect	Verordening
Soorten verkooppunten	(0)	(++)	Indirect	Verordening
Steekproeffouten	(0)	(++)	Geen	In voorbereiding
Prijskortingen (*)	(0)	(0)	Ja	Richtsnoer
(*) Deze uitkomst geldt zolang de kortingspercentages in de tijd gelijk blijven. De GICP-werkgroep staat op het standpunt dat dergelijke percentages aanzienlijk kunnen variëren en dat nationale praktijken met betrekking tot de behandeling van kortingen geharmoniseerd dienen te worden. (0) = onwaarschijnlijk (+) = mogelijk (++) = waarschijnlijk (+++)= zeer waarschijnlijk				

6.4.1. *Conceptuele problemen bij technisch "lastige" artikelgroepen*

Enkele moeilijke categorieën als gezondheid en onderwijs, waarvan de opzet in de lidstaten grote verschillen vertoont, worden pas geheel in het GICP meegenomen met ingang van de index voor januari 2001 (uiterlijk).

In een speciale verordening van de Commissie over de verwerking van verzekeringen is een geharmoniseerde methode vastgelegd voor dit soort diensten, hetgeen noodzakelijk was om ervoor te zorgen dat de resulterende GICP's voldoen aan de eis van vergelijkbaarheid en dat de behandeling van verzekeringen strookt met de in ESR 95 gegeven definities. Een task force voor verzekeringsdiensten staat op het punt de WG een voorstel voor te leggen voor richtsnoeren ter aanvulling van de verordening over dit onderwerp.

Op basis van empirisch onderzoek hebben speciale GICP-task forces voor de verwerking van kleding, duurzame goederen en auto's ontwerp-richtsnoeren opgesteld. Omdat deze nauw samenhangen met aanpassingen wegens kwaliteitwijziging, steekproefmethoden en seizoensinvloeden kunnen deze onderwerpen nog niet worden afgerond. De ontwerpen blijven liggen tot deze algemene aspecten naar tevredenheid zijn geregeld.

Door in eerste instantie bepaalde aspecten met betrekking tot eigen woningen (EW), zoals huurwaarde, hypotheekrentebetalingen groot onderhoud en reparaties, buiten beschouwing te laten hebben de EU-statistici een significante bron van niet-vergelijkbaarheid van GICP's uitgesloten. De vraag of deze aspecten opgenomen moeten worden in GICP's en hoe dat op netto-aankoopbasis zou moeten gebeuren bij prijzen van nieuwe eigen woningen is door een andere GICP-task force onderzocht. Deze TF heeft de WG al haar voorstellen voorgelegd over de behandeling van eigen woningen in GICP's en hierover is advies gevraagd aan het CSP.

Van de conceptueel en technisch lastige groep van onderwerpen wacht er nog één op een oplossing: de behandeling van financiële diensten die rechtstreeks aan consumenten in rekening worden gebracht. Doordat banken hier sterk uiteenlopende werkwijzen hanteren en bovendien prijsfluctuaties optreden en gewichten uiteenlopen, is het overleg over specifieke maatregelen in de vorm van een ontwerp-verordening van de Commissie binnen de GICP-werkgroep nog niet afgerond.

6.4.2. *Onlangs belangrijk geworden goederen en diensten*

De in de kaderverordening gestelde eis "de relevantie van GICP's te handhaven" houdt in dat er stappen moeten worden genomen om ervoor te zorgen dat GICP's globaal genomen onderling in lijn blijven en de actuele marktontwikkelingen reflecteren. De desbetreffende minimumnormen moeten waarborgen dat nieuwe producten in het GICP worden opgenomen zodra ze meer dan 1% van de totale consumentenbestedingen in de lidstaat vertegenwoordigen. Eurostat fungeert hier als informatie-uitwisselingspunt en licht elke lidstaat in over producten die in GICP's van andere lidstaten nieuw worden opgenomen.

In antwoord op de vragenlijst over de tenuitvoerlegging hebben de lidstaten gerapporteerd over de procedures die men toepaste om systematisch onlangs belangrijk geworden goederen en diensten te identificeren.

Als regel zijn het prijsverzamelaars die informatie over nieuwe goederen en diensten aanleveren (ongeacht of het daarbij gaat om echt nieuwe of vervangende goederen).

Hoofdkantoren volgen grote marktontwikkelingen en beoordelen de door hen waargenomen effecten tezamen met de informatie van prijsverzamelaars.

Ter aanvulling gebruiken lidstaten informatie uit nationale rekeningen, invoerstatistieken, budgetonderzoeken of andere onderzoeken als die naar eetgewoonten. Verder kijkt men naar tijdschriften en vakbladen (consumentenbladen, handelsbladen) en wordt reclame in kranten en op televisie geanalyseerd. Er wordt ook informatie vergaard bij het bedrijfsleven, brancheorganisaties, kamers van koophandel, institutionele gebruikers, verenigingen van detailhandelaren en producenten en consumentenorganisaties.

In lidstaten met vaste basisindices wordt continu op nieuwe belangrijk wordende goederen en diensten gelet, maar vooral bij elke periode dat een nieuwe basis wordt opgesteld en men doelgerichte steekproeven neemt om vervangende of aanvullende artikelen in het GICP op te nemen. In Denemarken wordt elke maand een van de twaalf COICOP/GICP-hoofdgroepen gecontroleerd, zodat deze in de loop van een jaar alle aan de beurt komen. Dit kan worden beschouwd als de meest systematische aanpak die in lidstaten wordt toegepast en is als zodanig aanbevelenswaardig.

De definitie van "onlangs belangrijk geworden goederen en diensten" heeft tot discussies gevoerd, want ze laat opzettelijk ruimte voor uiteenlopende interpretaties. De zinsnede "waarvoor de uitgaven door consumenten tot ten minste één duizendste van het totale uitgavenpakket voor het GICP zijn toegenomen" is hoofdzakelijk op twee manieren opgevat:

- (a) Ieder door een lidstaat gemeld product heeft een significant consumptieniveau bereikt en maakt er meer dan 1‰ van het totaal uit,
- (b) Een bepaalde groep producten heeft een significant consumptieniveau bereikt dat meer dan 1‰ uitmaakt en de lidstaat heeft enkele nieuwe representatieve artikelen ervan gemeld.

De in het vorige verslag aan de Raad opgenomen lijst (paragraaf 12.5, tabel 9) weerspiegelde de discussie over de interpretatie van de eis doordat de opgenomen goederen en diensten er samengevoegd waren tot productgroepen.

Lidstaten was verzocht de globale gewichten te melden van die producten of productgroepen op de lijst die ze uitdrukkelijk niet in hun GICP's hadden opgenomen. Ofschoon een aanzienlijk aantal onlangs belangrijk geworden artikelen aan de GICP's waren toegevoegd, waren sommige landen om praktische reden of omdat ze het verzoek verkeerd begrepen niet in staat de gevraagde informatie te verschaffen. De antwoorden van de lidstaten waren niet vergelijkbaar en zijn daarom in dit verslag niet opgenomen.

Bij de vragenlijst over de tenuitvoerlegging is de lidstaten verzocht om hun lijst van onlangs belangrijk geworden producten bij te werken. In het najaar van 1999 is een compilatie van de ontvangen productenlijsten aan de lidstaten toegezonden (voor de eindversies zie tabel 4 en tabel 5). Uit de discussie over deze compilatie bleek dat de kwalificatie "onlangs belangrijk geworden" in het algemeen werd als opgevat "nieuw voor de index".

De regelgeving voor GICP's kent twee gevallen waarin nieuwe producten in de index opgenomen mogen worden als ze een significant deel van de consumptie zijn gaan uitmaken:

- (1) Vervanging: Hierbij vervangt het nieuwe product een reeds opgenomen product dat aan betekenis heeft ingeboet, met andere woorden voor een behoefte of doel dat al in de index werd gedekt, wordt in de steekproef een modernere representant gekozen (bijv. een speciaal type autobanden dat de plaats inneemt van een verouderd type),

of

- (2) Toevoeging: het nieuwe product wordt opgenomen in de index naast reeds in de dekking voorkomende producten, omdat het staat voor een recentelijk belangrijk geworden behoefte of doel.

Dergelijke toevoegingen kunnen verschillende achtergronden hebben:

- a) Het gaat om een nieuw product dat nog niet werd meegenomen in de index en dat normaliter niet als vervanging wordt gezien omdat het duidelijk verschilt van bestaande vormen (bijv. mobiele telefoons). In dit geval wordt het een nieuwe categorie binnen een bestaande categorie.

of

- b) Het gaat om een product dat al beschikbaar was maar niet apart werd opgenomen omdat het te weinig werd gekocht. Bij opnemings ervan betreft het geen vervanging binnen een categorie maar men vormt een nieuwe categorie binnen een bestaande (als in het geval van spaghetti in Denemarken of lamsvlees in Nederland).

In geval (1) (Vervanging) mag het gewicht van de COICOP/GICP-categorie waartoe de vervanging behoort niet worden veranderd.

In geval (2) (Toevoeging) wordt de prijs van het nieuwe product verzameld naast die van het al langer gevolgde product. De minimumnormen in Verordening (EG) nr. 1749/96 van de Commissie bieden dan de volgende mogelijkheden:

- a) de gewichten van de desbetreffende COICOP/GICP-categorie bijstellen of
- b) de gewichten binnen de desbetreffende COICOP/GICP-categorie bijstellen of
- c) een deel van het gewicht specifiek aan het nieuwe product toewijzen (beneden het viercijferige COICOP-niveau).

Voor vervangingen gelden deze eisen niet, omdat die niet van invloed zijn op de gewichten.

De verschillen tussen onlangs belangrijk geworden producten en vervangingen kunnen als volgt worden samengevat:

Tabel 3 Onlangs belangrijk geworden goederen en diensten versus vervangingen

Toevoegingen (onlangs belangrijk geworden producten)	Vervangingen
Nieuw type product (nog niet bestaand of impliciet gedekt) maar niet noodzakelijk (technisch) nieuw (bijv. lamsvlees)	Zelfde type als bestaand product
Consumptie voor het eerst op significant niveau (1‰)	Niet van toepassing
Kan verschillende varianten (merken, modellen) omvatten: één product of vele vinden ingang (voor hetzelfde doel)	Eén-op-één-vervanging: een bestaande prijsrepresentant wordt vervangen door een andere die representatiever is
De weegfactor bestaat nog niet of moet bijgesteld worden om rekening te houden met het nieuwe product	Geen effect op wegingen

Naar aanleiding van de discussie zijn de minimumnormen in de verordening als volgt nader uitgewerkt:

- Voorheen was er een zekere bestedingsgroep die niet expliciet in het GICP van de lidstaat was opgenomen omdat de weegfactor ervan beneden 1‰ lag.
- Deze bestedingsgroep wordt nu expliciet opgenomen omdat hij 1‰ van de bestedingen binnen de dekking van dit GICP bereikt.
- Deze groep wordt weergegeven door middel van een onlangs belangrijk geworden artikel of dienst dat/die zelf niet een gewicht van minstens 1‰ van de bestedingen in de GICP-dekking hoeft te hebben.

In overeenstemming met de norm is de lidstaten verzocht na te gaan of er onder de gemelde producten potentiële prijsrepresentanten waren voor een bepaalde bestedingsgroep die nog niet of alleen impliciet in hun indexcijfers was opgenomen.

Afgesproken werd dat de lidstaten zouden nagaan

- (a) of de voorgestelde producten een bestedingsgroep vertegenwoordigden die nog niet expliciet in de dekking van de index voorkwam, en
- (b) of deze bestedingsgroep het niveau van 1‰ van het totaal van in het GICP weergegeven bestedingen bereikt had,
- (c) hoe deze bestedingsgroep expliciet in het GICP opgenomen zou moeten worden, en

- (d) of deze opgenomen zou kunnen worden in de vorm van geschiktere prijsrepresentanten dan die welke zijn voorgesteld (sommige geschikte representanten zouden in door andere lidstaten voorgelegde lijsten kunnen voorkomen).

Er zijn twee lijsten met onlangs belangrijk geworden goederen en diensten overeengekomen, één met producten die door lidstaten zijn voorgesteld en één met producten die door Eurostat zijn geselecteerd (zie de tabellen 4 en 5).

In beide tabellen met onlangs belangrijk geworden goederen en diensten is rekening gehouden met het onderscheid tussen echt nieuwe goederen en producten en vervangingen zoals dat hierboven is gemaakt. Producten die door lidstaten naar voren zijn gebracht maar die duidelijk vervangingen betroffen zijn niet in de tabellen opgenomen.

Indien lidstaten zich tegen opneming verklaren, dienen zij aan te tonen dat de maximale bestedingen die met elk van de voorgestelde producten gepaard kunnen gaan beneden het niveau van 1% van de totale bestedingen blijven waarop het GICP betrekking heeft. Zo mogelijk dienen producten gecombineerd te worden tot bestedingsgroepen van hoger niveau (bijv. ecologisch geteelde wortels en aardappelen ressorteren onder dezelfde COICOP-subindex en kunnen dus mogelijk dezelfde bestedingsgroep vertegenwoordigen).

Tabel 5 is bedoeld als bijdrage voor beantwoording van de vraag of het GICP bestedingsgroepen erbij moet krijgen die naar de mening van Eurostat de laatste paar jaar wellicht voldoende aan belang hebben gewonnen. Deze lijst is niet uitputtend.

De vragenlijst over de tenuitvoerlegging heeft een globale indicatie opgeleverd - zie ook de tabellen 10 en 11 over het aantal elementaire aggregaten en prijzen voor geselecteerde bestedingsgroepen zoals die door lidstaten zijn gemeld - dat er mogelijk producten zijn die moeten worden overwogen naast die welke de lidstaten tot nu toe hebben aangemeld. Het aantal elementaire aggregaten en het aantal prijsrepresentanten dat aan GICP's wordt toegevoegd moet groot genoeg zijn om een goed beeld te geven van de verscheidenheid van onlangs belangrijk geworden artikelen en de prijsbewegingen die erbij optreden.

Toepassing van de verordening heeft aangetoond dat de lidstaten een steeds beter inzicht krijgen in de bestedingen van consumenten aan onlangs belangrijk geworden producten en het GICP omvat daardoor nu een aanzienlijk groter deel van de consumentenbestedingen. De tekst van de verordening leek op verschillende wijzen te interpreteren en maakte een zekere verduidelijking wenselijk. Omdat een en ander nauw samenhangt met de regels voor het trekken van steekproeven is wellicht een formele wijziging van de tekst nodig.

Tabel 4 Onlangs belangrijk geworden goederen en diensten voorgesteld door de lidstaten

Goederen/diensten	Coicop	Goederen/diensten	Coicop
Ontbijtmengsels (muesli)	1.1.1	Verplichte autokeuring	7.2.3
Boekweitpasta, ecologisch	1.1.1	Eurostar / Le Shuttle treinkaartjes	7.3.1
Diepvriespizza's	1.1.1	Decoder voor digitale tv	9.1.1
Tortellini (pasta met vlees)	1.1.1	Midi-stereosysteem	9.1.1
Cornflakes	1.1.1	Persoonlijke cd-speler	9.1.1
Vegetarische hamburgers	1.1.2	Kennis spellen (bijv. trivial pursuit)	9.3.1
Lamsvlees	1.1.2	Guirlandes	9.3.1
Scharreleieren	1.1.4	Lampionnen	9.3.1
Ecologisch geteelde wortelen	1.1.7	Bodybuilding-apparatuur	9.3.2
Ecologisch geteelde aardappelen	1.1.7	Duikuitrusting	9.3.2
Dieetbiscuits	1.1.9	Inline skates	9.3.2
IJsthee (in blik of fles)	1.2.2	Rugzak	9.3.2 of 12.3.2
Champagne	2.1.2	Diensten dierenarts	9.3.4/5
Fleece-jacket	3.1.2	Toiletteren van honden	9.3.4/5
Computertafel	5.1.1	Fitnessabonnement	9.4.1
Kookapparatuur voor op tafel (raclette, steengril)	5.3.1	Danslessen	9.4.1
Klimaatregelapparatuur	5.3.1	Kaartjes recreatiepark	9.4.1
Apparatuur voor stoomreiniging	5.3.1	Skiliften e.d.	9.4.1
Spaarlampen	5.5.1/2	Toegang tot langlaufpistes	9.4.1
Halogeenlampen	5.5.1/2	Kaartjes disco's	11.1.1
Wegwerpborden	5.6.1	Fast-foodmaaltijden	11.1.1
Ginsengextract	6.1.1	Maaltijdbezorgdiensten (bijv. pizza)	11.1.1
Moutextract	6.1.1	Thalassotherapie-behandelingen	12.1.1
Daglenzen	6.1.2/3	Solariumbehandelingen	12.1.1
Vloeibaar petroleumgas (LPG)	7.2.2	Kinderzitje voor de auto	12.3.2

Tabel 5 Onlangs belangrijk geworden goederen en diensten voorgesteld door Eurostat

PC-werkplek (incl. toebehoren en spellen)	
a) Apparatuur	
Zip-drive	9.1.3
DVD-drive	9.1.3
Disk writer	9.1.3
Scanner	9.1.3
Joystick/gamepad/racestuur voor computers	9.1.3
Personal digital assistent	9.1.3
Internet videocamera	9.1.3
b) Programmatuur	
Programmatuur voor taalonderricht	9.1.3
Programmatuur voor stemherkenning	9.1.3
Cd-rom of diskette met encyclopedie	9.1.4
Computerspellen, bijv. Tomb Raider III, Age of empires	9.3.1
Videospellen	
a) Apparatuur	
Joystick/gamepad/racestuur voor videoconsoles	9.3.1
Videoconsoles	9.3.1
b) Programma's voor bijv. Dreamcast/Game Boy/Nintendo 64/Playstation	9.3.1
Bijkomende hulpmiddelen voor thuis	
Batterijlader	05.3.1/2
Oplaadbare batterijen	05.5.1/2
Telefoonapparatuur	
ISDN telefoon, snoerloos	8.2./3.0
ISDN telefoon-faxcombinatie	8.2./3.0
Handsfree voorziening voor mobiele telefoon (in de auto)	8.2./3.0

6.4.3. *De kwaliteit van gewichten*

Zoals in hoofdstuk 5 is beschreven is er een speciale verordening van de Commissie met voorschriften over minimaal vereiste gerichte herzieningen en bijstellingen.

Eurostat heeft de lidstaten verzocht vaste basisindices op te stellen aan de hand van de uitkomsten van hun enquêtes in 1998/1999. Bij geen van de rapporterende lidstaten is een zodanige verandering in gewichten gesignaleerd dat bijstelling vereist was.

Eurostat heeft enkele vergelijkende toetsingen uitgevoerd om globaal te bezien of die uitkomsten aannemelijk zijn. Er werden acht subindexcijfers gecontroleerd waarvan de gewichten in zes landen met kettingindexcijfers tussen 1996 en 1999 een opvallende ontwikkeling te zien gaven. De acht subindexcijfers bleken per land in de geselecteerde periode volkomen verschillende ontwikkelingen te vertonen. Geen van de indexcijfers vertoonde een dusdanig systematische ontwikkeling dat projectie op de landen met een vaste basisindex mogelijk was. Ook ten aanzien van de gewichten van bepaalde lagere niveaus heeft Eurostat het verloop sinds de referentieperiode nagegaan. Geen van de dertien rapporterende lidstaten maakte melding van een verder teruggaande referentieperiode dan de GICP-minimumnormen toestaan voor wegingen.

Om het beeld compleet te maken wordt de lidstaten die niet tijdig voor dit verslag hun uitkomsten konden doorgeven, verzocht deze alsnog in te dienen. Er zijn echter wel aanwijzingen dat de kwaliteit van de wegingen als gevolg van de harmonisatie is verbeterd. In tabel 8 in paragraaf 6.4.5 is te zien dat deze factoren sinds 1996 vaker worden bijgewerkt. Italië, Luxemburg en Oostenrijk doen dit nu jaarlijks en andere lidstaten hebben intussen hun wegingen bijgewerkt of gaan dat binnenkort doen.

6.4.4. *Monetaire consumptieve bestedingen van huishoudens (MCBH)*

Bij het definiëren van de dekking is ernaar gestreefd dat goederen en diensten overeenkomstig COICOP/GICP in het GICP worden verwerkt en aan Eurostat subindexcijfers met correcte gewichten worden doorgegeven. Door een koppeling met het Europees Systeem van Rekeningen (ESR 95) heeft de GICP-dekking betrekking op alle goederen en diensten die behoren tot de "monetaire consumptieve bestedingen van huishoudens" (MCBH) voor zover de omvang van de verkopen meer dan 1% van de totale consumptieve bestedingen in de lidstaten gaan bedragen.

De toepassing in de praktijk van de 1%-regel heeft aangetoond dat de bewoording ervan in zoverre problemen zou kunnen opleveren dat lidstaten door te strikte toepassing ervan in principe een belangrijk deel van de ter zake doende consumptieve bestedingen zouden kunnen uitsluiten. Er zijn geen tekenen dat dit gebeurt, maar onder bepaalde omstandigheden zou dit kunnen leiden tot significante verschillen in de gemeten inflatiepercentages. Bij wijze van preventieve maatregel wil Eurostat een formele aanpassing van de bewoording voorstellen.

De omvang van de GICP-dekking op basis van het MCBH-principe heeft vóór de goedkeuring door de Raad in 1998 tot heftige discussies geleid. Zo waren er verschillen van mening over de relevantie van het concept MCBH voor het meten van inflatie en over de praktische implicaties ervan.

Eén opvatting was dat het juiste uitgangspunt voor de meting van de inflatie niet de monetaire consumptieve bestedingen van de huishoudens was, maar de feitelijke consumptie van huishoudens. Het verschil tussen deze twee concepten is hoofdzakelijk gelegen in sociale overdrachten: bij de feitelijke consumptie zijn ze inbegrepen, bij de MCBH niet. Dit strookt met het standpunt dat inflatie voor consumenten een monetair verschijnsel is, dat alleen tot uitdrukking komt in monetaire transacties en de prijzen waarmee consumenten worden geconfronteerd. MCBH wordt beschouwd als de juiste operationalisering van het bereik van het GICP, die in de kaderverordening immers is gedefinieerd als "de prijzen van goederen en diensten die in het economisch gebied van de lidstaat gekocht kunnen worden voor de rechtstreekse bevrediging van de behoeften en wensen van de consumenten".

De meeste bezwaren tegen het MCBH-beginsel betroffen hoofdzakelijk de theoretische juistheid of de praktische voordelen van het meten van "brutoprijzen" (d.w.z. de totale prijs van een product, ongeacht of consumenten die geheel of gedeeltelijk betalen) in plaats van "aankooprijzen" (d.w.z. nettoprijzen die consumenten werkelijk betalen). De opvatting dat inflatie een zuiver monetaire aangelegenheid is en het MCBH-beginsel vereisen beide dat aankooprijzen gebruikt worden bij het opstellen van indices voor de inflatie van consumptieprijzen. Het probleem dat De moeilijkheid om kostprijzen op maandbasis te verwerven is niettemin uitdrukkelijk aangepakt in die gevallen waarin dat duidelijk nodig was, met name bij het bepalen "in brutotermen" van de vergoeding voor verzekeringsdiensten.

Ook is gesteld dat om redenen van vergelijkbaarheid de overheidssector en in samenhang daarmee de meeste diensten op het gebied van sociale bescherming, gezondheid- en onderwijs uitgesloten moeten worden omdat de opzet ervan van lidstaat tot lidstaat sterk uiteenloopt. De Commissie (Eurostat) meent dat voor het opstellen van indexcijfers voor het meten van de inflatie van consumptieprijzen dergelijke diensten geen gevaar van onvergelijkbaarheid met zich brengen, zolang prijzen maar "netto" worden bepaald en het indexcijfer dus de verandering meet van de werkelijk door consumenten voor de betrokken diensten betaalde prijzen. Met name is gesteld dat veranderingen in het beleid inzake sociale bescherming en vooral in uitkeringen die betaald worden door bijvoorbeeld veranderingen in directe belastingen en vice versa een vertekend inflatiebeeld kunnen veroorzaken bij GICP's die gezondheid, onderwijs en sociale bescherming omvatten. Een soortgelijk argument zou kunnen gelden ten aanzien van nieuw ingevoerde betalingsopzetten voor goederen of diensten die eerder gratis voor consumenten beschikbaar waren en waarvan de extra kosten worden gecompenseerd door kortingen elders in het financieringscircuit. Men kan in die situatie stellen dat over het geheel genomen het netto inflatoire effect nul zou kunnen zijn, in tegenstelling tot wat het GICP zou weergeven. De Commissie (Eurostat) erkent dat veranderingen in uitkeringen en het effect van nieuw ingevoerde betalingsopzetten over het geheel gezien wellicht geen inflatoire invloed hebben, maar ze vormen wel een wezenlijk deel van het inflatoire proces waarmee zowel binnenlandse als buitenlandse consumenten te maken hebben, zodat ze in het GICP meegenomen dienen te worden.

Speciale bezorgdheid is in samenhang met indexcijfers van het Laspeyres-type verder uitgesproken over de implicaties van het meten van veranderingen van de zogenoemde inkomensafhankelijke prijzen, die in de meeste lidstaten overwegend voorkomen in de sectoren gezondheid, onderwijs en sociale bescherming. De goedkeuring van de desbetreffende verordening door de Raad in 1999 was een mijlpaal op de weg naar harmonisatie, omdat hierin technische oplossingen werden aangedragen voor problemen die voordien onopgelost waren. Hierdoor werd het mogelijk uitgebreide dekking door te voeren.

Vraagtekens werden ook gezet bij het hanteren van het "binnenlands begrip", dat men wel theoretisch correct achtte maar in de praktijk moeilijk nauwkeurig toepasbaar. Grensoverschrijdende aankoop van benzine, alcoholhoudende dranken en tabaksproducten waren in enkele gevallen punten van zorg. De Commissie (Eurostat) erkent dat het moeilijk is goede wegingen vast te stellen, maar meent dat toepassing van het "binnenlands begrip" een belangrijke bron van inconsistentie wegneemt, in het bijzonder bij het opstellen van informatieve en consistente geaggregeerde indexcijfers voor de eurozone.

Vanaf de index voor januari 2000 is het MCBH-beginsel in de lidstaten doorgevoerd. In de GICP-dekking ontbreken echter nog twee gebieden die wel binnen de in ESR 95 gegeven definitie van MCBH vallen: huurwaarde bij bewoners van eigen huizen en levensverzekering. Zoals in paragraaf 6.4.1 is opgemerkt, vormt het opnemen van eigen woningen op basis van het beginsel van netto-aankooprijzen momenteel onderwerp van overleg in de GICP-werkgroep. De beslissing hierover wordt nog in 2000 verwacht.

Drie lidstaten hebben tot dusver specifieke moeilijkheden bij de doorvoering van het MCBH-beginsel gemeld.

Het Verenigd Koninkrijk rapporteerde dat het voornaamste effect van de toepassing van het MCBH-beginsel op het GICP was dat men moest overgaan op gebruik van gegevens uit de nationale rekeningen voor het bepalen van gewichten. Omdat de gegevens in de nationale rekeningen niet tot het viercijferige COICOP-niveau zijn uitgesplitst, bleek dit een tijdrovende opgave. De uitbreiding van de productendekking had geen bijzonder groot effect, omdat veel van de nieuwe prijsindicatoren die nodig waren reeds voorhanden waren en slechts voor enkele nieuwe indices aanvullende gegevens verzameld moesten worden. Op slechts twee gebieden moesten prijsindicatoren worden opgenomen waarvan de financiering deels van de overheid en deels uit het huishoudbudget kwam: collegegelden en receptbijdragen. Voor beide konden bestaande prijsindices worden gebruikt.

Frankrijk onderstreepte dat de uitbreiding van de dekking veel werk met zich meebracht, vooral het opstellen van "netto"-indexcijfers voor gezondheidszorg (goederen en diensten) en sociale bescherming, waar het schatten van "netto"-gewichten nog bijkwam. Veel inzet van middelen was bovendien vereist voor het aanpassen van de gegevensverwerkende programmatuur aan het nieuwe GICP met uitgebreide productendekking en aangepaste gewichten, evenals het verzamelen van retrospectieve gegevens van één jaar terug om de beste schattingen van vergelijkbare jaarlijkse veranderingen te krijgen.

Oostenrijk meldde problemen bij de modelopzet en het tijdig verkrijgen van gegevens over inkomstenverdeling voor de juiste verwerking van inkomensafhankelijke prijzen op het gebied van sociale bescherming.

De rapportages over de veranderingen die de lidstaten met ingang van het indexcijfer van januari 2000 hebben doorgevoerd voor de tenuitvoerlegging van de uitgebreide dekking op basis van het MCBH-beginsel zijn als volgt samen te vatten (X staat voor veranderingen, C geeft aan dat al vóór januari 2000 aan de regels was voldaan):

Tabel 6 Verandering in de dekking vanaf het indexcijfer van januari 2000

	Toeneming van totale bestedingen in de GICP-dekking (in %)	Geografische dekking (inclusief binnenlandse bestedingen door niet-ingezetenen, exclusief bestedingen van ingezetenen tijdens een verblijf in het buitenland)	Populatie dekking (bewoners van instellingen, hoge en lage inkomensgroepen, stedelijke en plattelands-bewoners)
België		X	X
Denemarken		C	C
Duitsland		C	X (*)
Griekenland		X	X
Spanje	7	X	X
Frankrijk	4,5 (t.g.v. product-dekking)	C	C
Ierland	12,1 (5,2 t.g.v. productdekking, 6,9 t.g.v. binnenlands begrip)	X	X (*)
Italië		C	C
Luxemburg		X	C
Nederland	5,8 (t.g.v. uitbreiding van geografische populatie dekking)	C	X
Oostenrijk		X (**)	C
Portugal	7,3 (t.g.v. uitbreiding van geografische en populatie dekking)	X	C
Finland	3,8 (t.g.v. uitbreiding van geografische en populatie dekking)	X	X
Zweden		C	C
Verenigd Koninkrijk	10 (3,5 t.g.v. opneming van toeristen, 1,5 t.g.v. product-dekking, 1 t.g.v. instellingsbewoners, 3,5 in 2001 t.g.v. productdekking)	X	X
IJsland	6,7 (3,4 t.g.v. geografische dekking, 3,3 t.g.v. populatie dekking)	X	X
Noorwegen		X	

(*) Bewoners van instellingen zijn niet meegenomen omdat deze groep naar verhouding van geringe omvang is.

(**) Van 1996 tot 1999 werkte het Oostenrijkse GICP met een binnenlands begrip waarbij niet alleen de consumptieve bestedingen van de huishoudens werden opgenomen maar ook alle buitenlandse consumptieve bestedingen. Om dit bij te stellen is het gewicht van afdeling 07 (verkeer en vervoer) 0,7 procentpunt en het gewicht van afdeling 11 (hotels en restaurants) met 1,0 procentpunt verlaagd ten opzichte van de cijfers met betrekking tot de bestedingen in 1998.

Ten gevolge van het verschil in dekking tussen de jaren 1999 en 2000 is de uitbreiding van de dekking van invloed op de jaarlijkse veranderingen van de GICP's. Nadat dit in het verslag van de bijeenkomst van de Raad in 1998 door de Commissie (Eurostat) en de ECB was gemeld, hebben Denemarken, Finland, Duitsland, Ierland, Italië, Nederland, Spanje, Zweden en het Verenigd Koninkrijk in een gezamenlijke verklaring toegezegd dat ze bij elkaar zouden streven bij de eerste uitgave van de uitgebreide index op kosteneffectieve wijze vergelijkbare gegevens te verstrekken voor ten minste de twaalf voorafgaande maanden. Zes lidstaten hebben inmiddels retrospectieve gegevens voor de nieuw ingevoerde en nieuw gedefinieerde indices van het voorafgaande jaar aangeleverd.

Een andere - weliswaar minder nauwkeurige - manier om de invloed van de uitgebreide dekking op het GICP voor alle artikelen te beoordelen is het verschil in jaarlijkse inflatiepercentages na te gaan door het officiële GICP (gebaseerd op de complete dekking vanaf januari 2000) te vergelijken met een GICP waarin gezondheid, onderwijs en sociale bescherming niet zijn verwerkt, zoals in tabel 7. Dit geeft een eerste globale indicatie van het effect, maar er wordt bij deze methode iets meer uitgesloten dan de uitgebreide dekking aan de index heeft toegevoegd.

Tabel 7 Effect van de uitbreiding van de dekking op het totale GICP (verschil in jaarlijkse verandering uitgedrukt in procentpunten)

	<u>apr-00</u>	<u>mrt-00</u>	<u>feb-00</u>	<u>jan-00</u>
	apr-99	mrt-99	feb-99	jan-99
België	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Duitsland	0,0	0,0	0,1	0,1
Spanje	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Frankrijk	0,1	0,1	0,1	0,0
Ierland	-0,1	0,1	0,1	0,0
Italië	0,1	0,1	0,1	0,0
Luxemburg	0,0	-0,1	-0,2	0,0
Nederland	0,0	0,0	0,0	0,0
Oostenrijk	0,1	0,1	0,1	0,1
Portugal	0,0	0,1	0,0	0,0
Finland	0,1	0,0	0,1	0,2
Eurozone (MUICP)	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Denemarken	0,0	-0,1	-0,1	-0,1
Griekenland	-0,1	0,0	0,1	0,1
Zweden	0,2	0,2	0,1	0,1
Ver. Koninkrijk	0,2	0,2	0,2	0,1
EU15 (EICP)	0,0	-0,1	0,0	0,0
IJsland	0,1	0,2	0,2	0,2
Noorwegen	0,0	-0,1	-0,1	0,0
EER (EERICP)	0,0	-0,1	0,0	0,0

Bij de index van januari 2001 wordt de dekking nogmaals uitgebreid. Met het oog op de tenuitvoerlegging van wijzigingen in de GICP-methodiek in het algemeen is door Duitsland en Zweden gevraagd naar een beleid ten aanzien van geharmoniseerde herzieningen. Overleg over een algemeen herzieningsbeleid is al gestart in de GICP-werkgroep, maar de resultaten daarvan zullen naar verwachting nog niet de van invloed zijn op de in 2000 uit te brengen indexcijfers. Dit betekent dat dezelfde problematiek zich, zij het in mindere mate, zal voordoen bij de jaarupdates voor 2001.

Wel dient te worden opgemerkt dat de uitbreiding van de GICP-dekking bij de index van januari 2000 de grootste en meest ingrijpende GICP-operatie was sinds de invoering van het indexcijfer in 1997. Ondanks de hierboven beschreven problematiek en dankzij de constructieve medewerking van alle betrokken lidstaten is de operatie betrekkelijk soepel verlopen en zijn de uitkomsten op tijd beschikbaar gekomen.

Anderzijds erkent de Commissie (Eurostat) dat er nog steeds bepaalde punten van zorg kunnen zijn, vooral bij lidstaten die om uiteenlopende redenen tegen de overeengekomen maatregelen gekant waren. Een definitieve en grondiger evaluatie van de doorvoering van het MCBH-beginsel en in het bijzonder van het meten van veranderingen van inkomensafhankelijke prijzen is niet eerder dan een jaar na de volgende de dekkinguitbreiding in januari 2001 mogelijk en komt dus pas in het jaar 2003. De Commissie (Eurostat) wil te zijner tijd de situatie opnieuw evalueren en daarover verslag uitbrengen.

De Commissie (Eurostat) is overigens van mening dat het hele proces van consensusvorming ofschoon lastig toch uiterst nuttig is geweest. Doordat deze concepten later werden doorgevoerd dan oorspronkelijk was gedacht, werd het hele harmonisatieproces vertraagd, maar uiteindelijk maakte ze een veel omvattender dekking voor het GICP mogelijk en hielp ze de standpunten over een reeks technisch moeilijke en controversiële punten op de harmonisatieagenda dichter bij elkaar te brengen. Zonder de constructieve samenwerking van alle betrokken partijen zou niets bereikt zijn.

6.4.5. De macro-indexformule (gemeenschappelijke referentieperiode)

Volgens artikel 9 van Verordening (EG) nr. 2494/95 van de Raad moet het GICP een index van het Laspeyres-type zijn. Hoewel door lidstaten opgestelde GICP's en ICP's detailverschillen vertonen, zijn ze toch globaal genomen van dit type. Dat wil zeggen het zijn indexcijfers waarbij de maandelijkse prijsveranderingen worden gemeten als gemiddelden van prijsindexcijfers, met behulp van bestedingsgewichten die een adequate weerspiegeling zijn van de consumptiepatronen van de indexpopulatie en de structuur van de door hen betaalde prijzen in de referentieperiode.

In de praktijk worden bij het opstellen van ICP's drie soorten basisperioden gehanteerd: de periode waaruit de gegevens voor het bepalen van de gewichten worden verzameld ("gewichtsreferentieperiode"), de periode waarover de basisprijzen worden bepaald ("prijzreferentieperiode") en de periode waarvoor de indexbasis op 100 wordt gesteld ("indexreferentieperiode").

GICP's zijn afgeleid van nationale ICP's, en er waren en zijn nog steeds onderlinge verschillen tussen nationale ICP's met betrekking tot alle drie de referentieperioden. Luxemburg was de eerste lidstaat die het nationale ICP heeft vervangen door het GICP. Bij de publicatie van het indexcijfer voor januari 2000 en de daarmee gepaard gaande uitbreiding van de dekking heeft Luxemburg echter weer een nationale ICP ingevoerd met een andere dekking dan die van het Luxemburgse GICP.

Op grond van de voor de berekening van het GICP gekozen macroformule is het GICP - potentieel - een kettingindexcijfer. Hierbij dient te worden onderstreept dat het de equivalente kettingvorm is van de vaste index die het eenvoudig mogelijk maakt vaste en kettingindexcijfers in eenzelfde formule uit te drukken. Het kettingeffect wordt alleen van praktische betekenis bij veranderingen in de gewichten, bijvoorbeeld voortvloeiend uit evaluaties zoals die door de verordening van de Commissie met betrekking tot de kwaliteit van GICP-wegingen worden verlangd.

Met betrekking tot de vergelijkbaarheid van GICP's moet de keuze van de macroformule in combinatie met de overeengekomen oplossingen ten aanzien van de bijwerking van GICP-wegingen worden gezien als een van de voornaamste winstpunten van de harmonisatie, want de discussie over ketting- versus vaste indexcijfers is een improductieve en veel verdeeldheid brengende aangelegenheid gebleken.

De meeste lidstaten werken met een vaste basisindex, terwijl Frankrijk, Italië, Luxemburg, Oostenrijk, Zweden, het Verenigd Koninkrijk (en Noorwegen) een "kettingindexcijfer" berekenen met wegingen die jaarlijks worden bijgewerkt. Om te komen tot een stelsel van GICP's met subindexcijfers die een consistente aggregatie mogelijk maken, was het noodzakelijk de GICP's te presenteren alsof ze alle met dezelfde formule waren berekend. Dit maakte het nodig een gemeenschappelijke indexreferentieperiode en gewichtenreferentieperiode te hanteren. De kaderverordening stelt de gemeenschappelijke indexreferentieperiode op 1996=100. Teneinde ook een gemeenschappelijke gewichtenreferentieperiode te verkrijgen, rekent Eurostat de door de lidstaten ingediende gewichten om naar de prijzen van december.

Tabel 8 geeft een overzicht van de huidige situatie en de plannen in de lidstaten voor de toekomst.

Tabel 8 Referentieperioden voor gewichten

	Gewichtenreferentie- periode voor het GICP van januari 1999		Geplande volgende gewichtenreferentieperiode			Jaarlijkse bijwerking (kettingindexcijfer) vanaf ... (X = kettingindex)
			Hoeveel- heids- referentie	Prijs- referentie	Wordt ingevoerd in .../beginnend met de index voor januari ...	
	Hoeveelheids- referentie	Prijs- referentie				
	A	B	C	D	E	F
B	1995- 1996	1995- 1996	1997- 1998	Dec- 1999	2000	-
DK	1994	1994	1996	1996	2000	-
D	1995	1995	2000	2000	2003	-
EL	1994	1994	1999	1999	2001	-
E	1990- 1991	1990- 1991	1999- 2000	2000 of 2001	jan. 2001 of jan. 2002	jan. 2001 of jan. 2002
F	1997	dec. 98	-	-	-	X
IRL	1996	1996	2001	2001	jan. 2002	-
I	1997	dec. 98	-	-	-	X (jan. 1999)
L	1995	dec. 1998	1996	dec. 1999	2000	X (jan. 1999)
NL	1995	1995	2000	2000	2003	Niet voor 2003
A	1993/ 1994- 1995	1996	1999/ 2000	2000	2001	X (2000)
P	1995	1997	2000	2002	jan. 2003	jan. 2004
FIN	1998	1998	2000	2000	jan. 2002	
S	1998	1998	-	-	-	X
UK	juli 97- juni 98	juli 97- juni 98	-	-	-	X
IS	1995	1995	2000	2000	2002	2003
N	1995- 1997	1995- 1997	1996- 1998	1996- 1998	jan. 2000	X (sinds sept. 82)

6.4.6. *Elementaire aggregaten*

In verordening (EG) nr. 1749/96 van de Commissie zijn elementaire aggregaten met betrekking tot de bestedingen of consumptie gedefinieerd als de uitgaven of consumptie die door het meest gedetailleerde stratificatieniveau van het GICP worden gedekt waarbinnen geen betrouwbare informatie over uitgaven beschikbaar is voor wegingsdoeleinden. Een indexcijfer voor een elementair aggregaat is een prijsindexcijfer voor een elementair aggregaat dat alleen prijsgegevens omvat. Uit toetsingen op de toepassing van de regelgeving is gebleken dat in de meeste lidstaten "elementaire aggregaten" gedefinieerd worden op regionale basis. Prijzen worden verzameld in alle of in geselecteerde regio's. Regionale prijzen worden gecombineerd tot op het laagste aggregatieniveau waarbinnen betrouwbare informatie over uitgaven beschikbaar is voor wegingsdoeleinden. Vervolgens worden deze indexcijfers samengevoegd tot nationale uitgavengroepen. In een kleiner deel van de gevallen worden producten op basis van het soort verkooppunt tot elementaire aggregaten gecombineerd.

Twee lidstaten echter definiëren elementaire aggregaten op het niveau van productvariëteiten. Prijzen die in bepaalde regio's en op bepaalde soorten verkooppunten worden waargenomen, worden gecombineerd tot het niveau van elementaire aggregaten, die vervolgens rechtstreeks tot landniveau worden samengevoegd.

De formule die bij elementaire aggregaten gebruikt moet worden is ofwel de verhouding tussen meetkundige gemiddelden ofwel de verhouding tussen rekenkundige gemiddelden van prijzen. Het rekenkundige gemiddelde van prijsverhoudingen mag worden toegepast in speciale gevallen wanneer kan worden aangetoond dat het voldoet aan het vergelijkbaarheids criterium. Tabel 9 geeft een actueel overzicht van de formules die momenteel in de lidstaten worden gehanteerd.

Tabel 9 Toegepaste berekeningswijze voor elementaire aggregaten

	EA-formule voor de berekening van het GICP gewijzigd?	Is GICP-formule is de verhouding tussen de rekenkundige dan wel meetkundige gemiddelden van prijzen (RGP of MGP)?	Nieuwe formule in GICP ingevoerd met ingang van het indexcijfer voor:	Geschat effect op het GICP over een periode van 12 maanden in procentpunt:	Nieuwe formule ook ingevoerd in de ICP
B	nee	RGP	-	-	-
DK	januari 1997	als regel MGP; RGP bij producten waar geen substitutie mogelijk is	januari 1997	-0,3 tot -0,4	januari 2000
D	nee	RGP; MGP voor bepaalde artikelen als vakantie-reizen, boeken	jan. 95	geen schatting voorhanden	ja, vanaf indexcijfer voor jan. 95 (in feb. 99)
EL	ja	MGP	jan. 95	-0,1	ja, vanaf indexcijfer voor jan. 94
E	nee	RGP	-	-	-
F	ja, geleidelijk meer heterogene producten	RGP voor homogene producten (1/3), MGP voor heterogene producten (1/3), andere formule voor verse producten, complexe prijzen en tarieven (1/3))	jan. 1997: helft van de omschakeling naar het MGP klaar; 18% van het indexcijfer berekend met MGP; jan. 1998, jan. 1999: verdere omschakeling naar MGP	-0,1	ja
IRL	nee	RGP	-	-	-
I	ja	MGP	jan. 99	-0,06	ja, vanaf indexcijfer voor jan. 99

(vervolg)

	EA-formule voor de berekening van het GICP gewijzigd?	Is GICP-formule de verhouding tussen de rekenkundige dan wel meetkundige gemiddelden van prijzen (RGP of MGP)?	Nieuwe formule in GICP ingevoerd met ingang van het indexcijfer voor:	Geschat effect op het GICP over een periode van 12 maanden in procentpunt:	Nieuwe formule ook ingevoerd in de ICP
L	ja	MGP	jan. 95	geen schatting voorhanden	GICP en nationale ICP zijn identiek
NL	nee	RGP	-	-	-
A	ja	MGP; RGP voor bepaalde artikelen zoals groenten en fruit, en huur	jan. 95	-0,1	MG vanaf jan. 2001
P	ja	MGP	jan. 98	geen schatting voorhanden	ja, vanaf indexcijfer voor jan. 98
FIN	ja	MGP	jan. 96	-0,1	ja, vanaf indexcijfer voor jan. 98
S	nee	variant van MGP (verhouding tussen de gestandaardiseerde gemiddelden van de prijzen)	-	-	-
UK	ja	MGP	1988 (teruggerekend)	1997-1999: -0,5 sindsdien gestegen naar: -0,65	nee
IS	ja	MGP	maart 97	geen schatting voorhanden	ja, vanaf indexcijfer voor maart 97
N	nee	RGP	vanaf aug. 99 wordt MGP gebruikt	geen schatting voorhanden	ja, vanaf indexcijfer voor aug. 99

6.4.7. *Minimumnormen ten aanzien van steekproeven*

GICP's moeten bepaald worden met behulp van doelsteekproeven waarin rekening wordt gehouden met het gewicht van elke COICOP/GICP-categorie, voldoende elementaire aggregaten bevatten om de verscheidenheid aan artikelen binnen de categorie weer te geven en tenminste zoveel prijzen binnen elk elementair aggregaat als nodig wordt geacht om een betrouwbaar en vergelijkbaar beeld van de prijsfluctuaties in de populatie op te leveren. De tabellen 10 en 11 aan het eind van deze paragraaf geven een overzicht van het aantal elementaire aggregaten en het aantal prijsopgaven per elementair aggregaat voor een reeks subindexcijfers en bepaalde productgroepen ervan in elk van de lidstaten.

In het vorige verslag heeft de Commissie (Eurostat) al opgemerkt dat de meeste lidstaten bij prijswaarnemingen geen aselechte steekproeven trokken, zodat er geen theoretische basis bestond om de betrouwbaarheid (vertekening en nauwkeurigheid) van de erop gebaseerde GICP's vast te stellen. De verordening verlangt daarom dat wordt nagegaan of de steekproeftrekking voldoet en dat waar nodig de gehanteerde werkwijzen worden bijgesteld.

Doelgerichte steekproeven kunnen zelfs bij kleine aantallen prijzen en elementaire aggregaten een representatief en nauwkeurig beeld geven van gemiddelde prijsveranderingen binnen een bepaald terrein. Simuleringen aan de hand van scannergegevens (uitgevoerd door het Nederlandse Centraal Bureau voor de Statistiek) bleken deze verwachting in een aantal gevallen te ondersteunen. Dat gaat echter niet op voor marktsegmenten met een veranderende prijsdynamiek of met andere veranderingen naast die van de prijzen.

Van een aantal markten voor consumentenproducten en met name die voor duurzame artikelen mag worden aangenomen dat ze binnen Europa vrij grote overeenkomsten vertonen. Uit het aantal elementaire aggregaten en prijzen die door de lidstaten werden gemeld in het kader van het toezicht op de naleving van de normen komen echter grote verschillen naar voren in de aanpak van de wegingen en er zijn ook aanwijzingen dat hetzelfde geldt ten aanzien van de beschikbare artikelen en de variaties in het prijsverloop daarvan. De uitkomsten lijken te bevestigen dat sommige GICP's of GICP-subindexcijfers werken met steekproefontwerpen die beter dan andere onverwachte wijzigingen in samenstelling van het artikelenpakket of in de prijsveranderingen kunnen verdisconteren. Een te sterk accent op de regionale component kan anderzijds het beeld van de tabellen 10 en 11 vertekenen in die zin dat regionale stratificatie niet noodzakelijkerwijs meer precisie en representativiteit inhoudt.

Het ziet er absoluut niet naar uit dat de uit de tabellen naar voren komende verschillen terug te voeren zijn op de markten in de lidstaten. Het effect van de verschillen op GICP's is in het gunstigste geval verwaarloosbaar klein, maar in dat geval gaan wellicht lidstaten niet erg efficiënt met hun middelen om. Aangezien veel steekproeven onnodig omvangrijk zijn, gaan lidstaten voorbij aan de potentiële tekortkomingen van doelgerichte steekproeftrekkingen. Daarnaast speelt mee dat aselechte steekproefontwerpen, waarvoor wél een theoretische onderbouwing bestaat, kostbaar zouden zijn. Omdat er geen echte bewijzen zijn van vertekening en geen manier om zulke effecten aan te tonen, zijn er geen bezwaren geuit. Maar tevredenheid is toch nauwelijks op zijn plaats. Het vergelijkbaarheids criterium, dat verlangt dat uiteenlopende werkwijzen in de lidstaten niet op zichzelf tot verschillen in resultaten mogen voeren, kan hier uitkomst bieden. Het is aan de Commissie (Eurostat) een efficiënte en kostenbesparende analysestrategie te ontwikkelen.

Voor het opzetten van een juridisch en conceptueel kader voor goede steekproefmethoden zijn achtereenvolgens twee task forces (TF's) ingesteld. De eerste onderzocht de bronnen van fouten en problemen ten aanzien van de vergelijkbaarheid die te wijten zijn aan verschillen in steekproefontwerp en -praktische uitvoering van de steekproeftrekkingen. De groep heeft de voornaamste operationele verschillen tussen de lidstaten in kaart gebracht en de weinige pogingen om steekproeffouten te berekenen, onderzocht. Met betrekking tot dit laatste punt heeft men zowel de technische moeilijkheden van het berekenen beschreven als de potentiële voordelen door betere allocatie van de middelen voor het verzamelen van prijzen ten behoeve van ICP's. Voor het overige was de voornaamste bijdrage van de TF de aanbeveling voor harmonisatie vooral aandacht te schenken aan de problemen bij het opstellen van een niet vertekende maatstaf voor prijsveranderingen in een dynamische economische context met een voortdurend veranderend productenaanbod, omdat dit het kritische aspect zou zijn. Dit werd het uitgangspunt voor de tweede TF, die als taken had:

- (i) de operationele kwesties te onderzoeken die voortvloeien uit de eisen van representativiteit en nauwkeurigheid voor het trekken van steekproeven voor GICP's, rekening houdend met zowel dynamische als statische aspecten;
- (ii) specifieke richtsnoeren te ontwikkelen voor het uitvoeren van de bepalingen van Verordening (EG) nr. 1749/96 van de Commissie aangaande de verschillende aspecten van steekproeven en representativiteit.

Deze task force richtte zich allereerst op het ontwikkelen van een theoretisch kader voor het trekken van steekproeven voor GICP's, uitgaande van de regelgeving in de verordeningen. Dit theoretische kader omvatte de doelstellingen en de algemeen onderschreven beginselen van de steekproeventheorie.

Als voor een gegeven en waarneembaar gebied een exacte definitie mogelijk is van de te berekenen index, is het mogelijk de operationele eisen met betrekking tot steekproefschattingen te bepalen. Bovendien kunnen de uitkomsten gebruikt worden om te zien hoe de kans op vertekening bij de huidige praktijk van steekproeftrekkingen kan worden gereduceerd.

Tabel 10 Gemiddeld aantal elementaire aggregaten per maand in de 12 meest recente opeenvolgende maanden

Deel van COICOP indeling	Omschrijving	Gemiddeld aantal elementaire aggregaten per maand in de 12 meest recente opeenvolgende maanden															
		DK	D	EL	E	F	IRL	I	L	NL	A	P	FIN	S	UK	IS	N
01.1.5.	Oliën en vetten	5	102	138	208	218	30	474	5	12	120	7	36	10	48	7	56
	1) Boter	2	17	23	52	75	10	79	1	1	20	2	6	2	24	5	16
02.1.3.	Bier	3	34	46	52	105	20	158	1	8	20	2	6	4	48	4	24
	1) Pils	1	17	46	52	105	10	-	1	5	20	2	6	0	24	3	8
03.1.2.	Bovenkleding	31	905	255	2 236	2 196	255	2 686	29	98	600	43	228	23	144	37	440
	1) Overhemden	1	42	9	52	69	15	79	1	2	20	2	6	1	6	1	24
	2) Japonnen	1	42	9	52	59	5	79	1	2	20	2	6	1	12	3	16
03.1.4.	Stomerijen, reparatie en huur van kleding	2	51	92	52	40	30	132	1	2	80	2	6	1	24	1	40
	1) Stomen van herenpantalons	1	17	23	52	8	5	79	1	1	20	1	6	0	12	1	8
04.1.	Werkelijke woninghuur	1	119	2	52	192	2	26	3	917	20	9	12	1	24	1	2
05.1.1.	Meubelen en stoffering	11	385	55	832	663	45	316	6	32	220	9	66	22	36	6	192
	1) Sofa's	1	21	1	52	82	5	79	1	5	20	2	6	2	6	1	16
05.3.1./2.	Grote huishoudelijke apparaten, al dan niet elektrisch, en kleine elektrische huishoudelijke apparaten	15	361	120	572	466	100	263	7	40	280	20	78	20	101	7	176

(vervolg)		DK	D	EL	E	F	IRL	I	L	NL	A	P	FIN	S	UK	IS	N
	1) Wasmachines	1	21	12	52	54	5	79	1	6	20	2	6	2	12	1	24
05.6.1	Niet-duurzame huishoudproducten	15	359	599	572	456	85	1 396	2	34	180	21	96	12	108	31	232
	1) Waspoeder voor wasmachines (niet-vloeibaar)	1	34	46	52	55	5	79	1	11	20	4	6	2	12	2	40
07.1.1.	Nieuwe en tweedehands auto's	9	69	3	104	192	2	13	6	55	1 380	29	186	2	37	34	48
	1) Nieuwe auto's	9	69	3	52	96	1	13	5	36	900	23	180	1	19	34	40
09.1.1.	Audio- en video-opname- en weergaveapparatuur	7	163	30	260	284	45	184	2	22	100	6	24	14	14	2	56
	1) tv's	1	19	6	52	49	10	79	1	8	20	1	6	4	4	1	16
09.1.2.	Foto- en filmapparatuur en optische instrumenten	2	126	47	52	78	10	53	1	5	60	2	12	5	4	2	32
	1) Videocamera's en camcorders	1	21	17	0	21	0	26	1	2	20	1	6	2	2	1	8
09.1.3.	Gegevensverwerkende apparatuur	2	92	25	104	32	6	27	3	11	40	2	6	4	26	1	32
	1) pc's	1	19	1	52	14	1	1	1	5	20	1	6	1	24	1	16
09.1.5.	Spellen, speelgoed en hobby's, sport- en kampeerartikelen, artikelen voor recreatie in de open lucht	6	363	106	260	418	40	474	2	16	220	10	54	15	25	3	128
	1) Programmatuur voor videospellen	0		1	1	0	30	5	0	1	0	1	6	3	1	0	8
NB: Gegevens volgens opgave van het <i>Ministère des Affaires économiques, Administration de la Politique Commerciale, Service de l'Indice</i> (België), konden niet tijdig worden omgezet om ze op vergelijkbare wijze als de bovenstaande gegevens te presenteren.																	

Tabel 11 Gemiddeld aantal prijswaarnemingen per elementair aggregaat per maand

Deel COICOP indeling	Omschrijving	Gemiddeld aantal prijswaarnemingen per elementair aggregaat per maand															
		DK	D	EL	E	F	IRL	I	L	NL	A	P	FIN	S	UK	IS	N
01.1.5.	Oliën en vetten	87	45	2	5	6	26	11	17	70	6	155	27	51	13	23	12
	1) Boter	208	71	2	5	7	25	11	20	61	6	155	27	29	12	12	13
02.1.3.	Bier	204	52	2	5	6	24	7	49	66	6	153	54	104	12	54	16
	1) Pils	203	55	2	5	6	22		49	65	6	153	54		13	20	
03.1.2.	Bovenkleding	82	26	4	3	7	12	5	9	95	7	48	22	74	115	9	5
	1) Overhemden	155	31	4	5	8	14	7	17	145	10	50	24	99	143	12	
	2) Kleding	105	25	4	3	11	14	6	4	76	10	38	23	82	84	11	
03.1.4.	Stomerijen, reparatie en huur van kleding	13	26	2	2	7	11	3	19	35	4	48	7	5	22	6	3
	1) Stomen van herenpantalons	25	33	2	2	7	16	2	6	35	5	47	7		23	1	
04.1.	Werkelijke woninghuur	4 200	16 1	85	32	14	188	137	33	1	267	64	6	801	52	60	63
05.1.1.	Meubelen en stoffering	7	17	3	2	7	11	4	27	33	2	48	16	40	124	9	5
	1) Sofa's	65	25	8	2	8	13	1	8	29	2	50	22	96	116	18	

(vervolg.)		DK	D	EL	E	F	IRL	I	L	NL	A	P	FIN	S	UK	IS	N
05.3.1./2.	Grote huishoudelijke apparaten, al dan niet elektrisch, en kleine elektrische huishoudelijke apparaten	34	13	3	2	6	12	5	23	32	6	48	20	9	18	9	3
	1) Wasmachines	48	14	4	2	6	14	2	17	27	9	50	25	9	15	15	5
05.6.1	Niet-duurzame huishoudproducten	13	35	2	4	5	22	6	61	66	5	119	19	64	11	41	9
	1) Waspoeder voor wasmachines (niet-vloeibaar)	14	68	2	4	5	24	8	23	58	9	136	30	36	13	83	
07.1.1.	Nieuwe en tweedehandse auto's	4	1	8	0.58	2	28	5	17	401	0.03	5	31		5	1	7
	1) Nieuwe auto's	4	1	8	0.6	2	28	5	15	1	0.05	5	30	60	3	1	
09.1.1.	Audio- en video-opname en -weergaveapparatuur	95	15	3	2	7	12	4	44	36	7	47	23	10	103	9	5
	1) tv's	189	16	6	2	13	14	2	25	31	9	49	20	11	108	6	
09.1.2.	Foto- en filmapparatuur en optische instrumenten	84	13	3	2	5	13	3	32	43	1	47	23	15	84	6	2
	1) Videocamera's and camcorders	28	13	3		6		2	13	38	1	46	22	13	81	7	
09.1.3.	Gegevensverwerkende apparatuur	18	12	2	2	6	16	2	19	13	1	47	20	8	9	6	3
	1) pc's	1	11	8	2	9	41	4	6	6	1	46	20	11	1	6	

(vervolg)		DK	D	EL	E	F	IRL	I	L	NL	A	P	FIN	S	UK	IS	N
09.1.5	Spellen, speelgoed en hobby's, sport- en kampeerartikelen, artikelen voor recreatie in de open lucht	18	10	3	4	5	8	4	46	59	1	39	21	17	74	12	4
	1) Programmatuur voor videospellen	0		12		5	10		2		3	26	20	13	120	0	
NB: Gegevens als aangeleverd door het <i>Ministère des Affaires économiques, Administration de la Politique Commerciale, Service de l'Indice</i> (België),, konden niet tijdig worden omgewerkt om ze op vergelijkbare wijze als de bovenstaande gegevens te presenteren.																	

Commentaar bij tabel 11:

Men zou verwachten dat er per elementair aggregaat ten minste één prijswaarneming wordt gemeld. Bij Spanje en Oostenrijk is dat voor enkele subindexcijfers niet het geval. Deze afwijking is te verklaren uit de behandeling centraal waargenomen prijzen:

- a) Een centraal waargenomen prijs wordt gebruikt voor de berekening van gemiddelde prijzen in elke regio. Dit resulteert in een aantal elementaire aggregaten dat overeenkomt met het aantal regio's in het land. De prijs wordt in dit geval gerekend als één enkele prijsopgave voor het hele land. De verhouding tussen het aantal prijsopgaven en het aantal elementaire aggregaten kan aldus beneden nul komen te liggen, zoals in het geval van Spanje en Oostenrijk.
- b) Een centraal waargenomen prijs wordt gebruikt voor de berekening van een elementair aggregaat dat rechtstreeks voor de aggregatie in elke regio dient. Ook in dit geval wordt de prijs gerekend als één prijsopgave voor het hele land.

Het project werd ondersteund door een vergelijkbaar onderzoek door het Nederlandse Centraal Bureau voor de Statistiek waarbij alternatieve prijsindices werden geconstrueerd voor in feite bijna volledige overzichten van scannergegevens voor een beperkte, bekende populatie. Het kernprobleem is hoe om te gaan met niet in prijzen weerspiegelde veranderingen als veranderingen in de tijd van het productaanbod en van de voorkeuren van de consumenten. De gangbare werkwijze is in zo'n geval te doen alsof de populatie statisch is. Aangezien dat evenwel een hypothetische situatie creëert, is er moeilijk consensus over te bereiken. Vandaar dat men in de echte praktijk in wezen identieke situaties zo uiteenlopend behandelt.

De TF heeft aanzienlijke voortgang geboekt bij het op nieuwe wijzen uitwerken van de vraagpunten, maar een volledige oplossing van de problemen is onbereikbaar gebleven. Het voorstel van de groep zal echter de minimumnormen ten aanzien van steekproeven verder verfijnen om te waarborgen dat de bestaande GICP-steekproeven nieuwe of bestaande modellen of variëteiten van producten op de Europese markten adequaat kunnen weergeven. De TF zal ook voorstellen doen over de manier waarop scannergegevens kunnen worden benut, als bron van prijzen voor opname in GICP's (het gebruik ervan is niet zonder problemen), maar ook als materiaal voor het simuleren van alternatieve steekproefprocedures.

Zelfvoldaanheid met betrekking tot de betrouwbaarheid van GICP's zou misplaatst zijn. Het streven is dan ook kwantitatieve indicatoren te ontwikkelen als aanvulling op de ad hoc kwaliteitswaarborgen die gebruikers nu krijgen en daarmee aan te tonen dat alle GICP's en het MUICP aan de normen voldoen.

6.4.8. Het niveau waarop macroaggregatie overgaat in elementaire aggregatie

De Commissie (Eurostat) erkent dat het niveau van elementaire aggregatie niet losstaat van andere ontwerpaspecten als steekproeftrekking en de beschikbaarheid van wegingsinformatie. Zoals in de tabellen 10 en 11 te zien is, kunnen elementaire aggregaten zich afhankelijk van de gebruikte wegingsbronnen op een hoger of lager niveau van producthiërarchie, de geografische hiërarchie of de verkooppunthiërarchie bevinden. Verschillen als gevolg van nationale praktijken kunnen althans in theorie de eruit tot verschillen in GICP's leiden, maar bij het harmonisatiewerk werd deze kwestie in eerste instantie niet als een prioritair onderwerp beschouwd. Het is het enige onderwerp van betekenis op de harmonisatieagenda waaraan tot dusver nog niet is gewerkt. Gezien het toenemende belang van het GICP moet er echter wel aandacht aan worden besteed.

6.4.9. Minimumnormen voor aanpassingen wegens kwaliteitswijziging

"Een kwaliteitswijziging is een wijziging van de specificatie van een product die volgens het oordeel van de Lidstaat een significant verschil in nut voor de consument tot gevolg heeft tussen het nieuwe type of model van een goed of een dienst en het product dat eerder voor opname in het GICP werd geselecteerd en dat door het nieuwe product wordt vervangen. Kwaliteitswijzigingen doen zich niet voor, als de GICP-steekproef ingrijpend wordt herzien." Aanpassingen wegens kwaliteitswijziging is gedefinieerd als "de procedure waarbij rekening wordt gehouden met een kwaliteitswijziging door de waargenomen lopende of referentieprijzen van een product te verhogen of te verlagen met een factor of een bedrag dat gelijk is aan de waarde van de kwaliteitswijziging."

Het in de bovenstaande definitie beschreven type vervanging is aan te duiden als "nieuw in de plaats van oud", omdat ze alleen het significante verschil betreft tussen een nieuwe versie of model van een goed of een dienst en de voorheen voor prijswaarnemingen in het GICP geselecteerde versie welke wordt vervangen. Het is aangetoond dat lidstaten bij het opstellen van hun GICP's geen goed onderscheid konden maken tussen vervanging van het type "nieuw voor oud" en vervanging van het type "oud voor oud". Dit houdt in dat het optreden van kwaliteitswijzigingen en de aanpassingen die men doorvoert niet in overeenstemming met het kader van wettelijke regels ten aanzien van het GICP gecontroleerd wordt. Een paar lidstaten leverden echter wel op tijd de door Eurostat verlangde experimentele impliciete kwaliteitsindexcijfers, terwijl andere die aan het opstellen zijn. (Zie ook paragraaf 6.4.11 over impliciete kwaliteitsindexcijfers.)

In haar vorige verslag merkte de Commissie (Eurostat) op dat aanpassingen wegens kwaliteitswijziging door deskundigen algemeen als één van de lastigste problemen (zo niet het lastigste probleem) bij het opstellen werd geacht. De minimumnormen betreffende GICP's houden in dat lidstaten niet automatisch mogen aannemen dat prijsverschillen tussen opeenvolgende modellen geheel voor rekening van de kwaliteit komen. Verder hebben lidstaten de keuze uit een aantal standaardprocedures, hetzij expliciet of impliciet, voor aanpassingen wegens kwaliteitswijziging. Men was het er echter over eens dat actie nodig was om de onderliggende aannamen en de validiteit van elke procedure te beoordelen voordat van een consistente toepassing van vergelijkbare praktijken sprake kon zijn. Het opzetten van een centrale databank met feitelijke aanpassingen en onderzoek naar kwaliteitswijzigingen op de belangrijkste terreinen van productontwikkeling leek hiervoor de beste aanpak.

De Commissie (Eurostat) heeft met de lidstaten gesprekken gevoerd over zowel algemene als conceptuele aspecten van de methoden en samen met hen de uitkomsten bestudeerd van empirisch onderzoek naar kwaliteitswijzigingen en aanpassingen wegens kwaliteitswijziging, zowel binnen Europa als in de bredere internationale werkgroep over prijsindexering (de Ottawa-groep). Via dit laatste forum kunnen Europese deskundigen de ideeën en onderzoekingen van Amerikaanse statistici op prijsgebied volgen, die na de kritiek van de Boskin-commissie bijzonder actief zijn geweest. Er is echter weinig of geen voortgang geboekt. Pogingen van werkgroepen om richtsnoeren op te stellen voor de behandeling van kwaliteitswijzigingen op het gebied van motorvoertuigen en kleding zijn zonder succes gebleven.

De werkgroep is het niet eens geworden over voorstellen over het onderscheid tussen categorieën van producten waarvan de kwaliteit wel en niet belangrijk werd geacht, ondanks de aanwijzingen dat er van land tot land onaanvaardbaar grote onderlinge verschillen in aanpassingen voor kwaliteitsaspecten zijn. Enkele lidstaten gaven de voorkeur aan een voorzichtige opstelling zolang er geen fundamentele oplossing in zicht is. Andere steunden een meer pragmatische aanpak van de harmonisatie gezien het onbevredigende karakter van de bestaande praktijken.

Een aantal lidstaten heeft toepassing van hedonische regressiemethoden bij aanpassing voor kwaliteitswijzigingen onderzocht, maar de uitkomsten waren niet onverdeeld positief. Experimenteel werk van niveau is mogelijk geworden door het beschikbaar komen van scannergegevens, maar er is geen algemene overeenstemming over de vraag of deze aanpak op grote schaal uitvoerbaar is en de methode biedt geen oplossing voor het verwerken van echte innovaties als digitale tv of Windows 2000. Enkele landen stellen niettemin dat ze goed bruikbaar is bij veranderingen in de

kwaliteit van kleding, door de kledingprijzen van een afgelopen seizoen te vergelijken met die van de nieuwe seizoenkleding. Dergelijke aanpassingen vergen echter zeer veel werk op het gebied van prijswaarneming en analyse. Onderzoek naar pc's in de VS en elders heeft resultaten opgeleverd die op significante kwaliteitsverbetering duiden. Dit is weliswaar in lijn met de algemene veronderstellingen, maar stuit toch ook op kritiek. Uiteindelijk gaat het om de vraag wat te prefereren is: zuiver statistische wetmatigheden accepteren als waardering door consumenten ofwel onbewezen stellingen omtrent consumentengedrag en onwaarneembare markteffecten op de prijsvorming. Ondanks dergelijke bezwaren blijft de Commissie (Eurostat) open staan voor een mogelijk akkoord met de lidstaten dat zulke methoden toch de voorkeur verdienen boven veel van de nu gehanteerde werkwijzen.

Het ziet er echter niet naar uit dat verdere voortgang kan worden geboekt voordat de TF over steekproeven heldere ideeën heeft geformuleerd over de rol van steekproeven bij aanpassingen wegens kwaliteitswijziging (bijv. over de representativiteit binnen een veranderende populatie, nauwe of ruime specificaties van representatieve artikelen, nieuwe steekproeftrekking versus vervanging).

6.4.10. Gegevensbank met aanpassingen wegens kwaliteitswijziging

Artikel 5 van Verordening (EG) nr. 1749/96 van de Commissie bepaalt onder meer dat indien nationale schattingen [voor aanpassing aan kwaliteitswijziging] ontbreken, lidstaten, waar dat mogelijk en relevant is, gebruik moeten maken van schattingen op basis van door de Commissie (Eurostat) verstrekte informatie. Om hieraan te voldoen is Eurostat op experimentele basis gestart met het opzetten van een gegevensbank van aanpassingen wegens kwaliteitswijziging. De opzet ervan is gebaseerd op specificaties van het Nederlandse Centraal Bureau voor de Statistiek, dat ook de eerste gegevens heeft geleverd. De lidstaten is gevraagd meer schattingen aan te leveren voor individuele producten, met het oog op andere prioriteiten. Door onvoldoende middelen bij zowel de lidstaten als Eurostat is de voortgang traag.

6.4.11. Impliciete kwaliteitsindexcijfers (IQI's)

De IQI is een maat van het effect van operationele aanpassingen die bij de ruwe prijsgegevens zijn doorgevoerd teneinde het prijsindexcijfer te verkrijgen. Het gaat om het geaggregeerde effect van aanpassingen doorgevoerd om niet-prijsgerelateerde invloeden te compenseren en zo tot de echte prijsverandering te komen. Indien de enige bijstellingen van dit type betrekking hebben op kwaliteitswijziging, leveren de IQI's een index van de verandering in kwaliteit. De kracht van het IQI-concept is dat er een aantal controles op kan worden uitgevoerd die vertekeningen of andere problemen bij GICP-berekeningen aan het licht kunnen brengen. Twee fundamentele vragen zijn:

- (a) Komt het IQI-verloop voor uiteenlopende artikelen overeen met algemeen gangbare opvattingen over de ontwikkelingen van consumentenmarkten? Voorbeelden van zulke algemene opvattingen zijn dat de kwaliteit van pc's sneller verbetert dan die van auto's, waarvan de kwaliteitsstijging zelf weer sneller verloopt dan die van kleding en vlees.
- (b) Vertonen de IQI's voor dezelfde artikelen in verschillende lidstaten een analoog verloop? Aangezien markten voor consumentenproducten in Europa vooral voor duurzame goederen vrij veel gelijkenis vertonen, zou de echte kwaliteitswijziging naar verwachting globaal overeen moeten komen.

In de loop van de besprekingen over IQI's is de opstelling van de lidstaten veranderd. Lidstaten hebben erin toegestemd Eurostat bij wijze van IQI's aan te leveren voor bepaalde marktsegmenten. Tot dusver heeft Eurostat slechts van enkele (niet alle) lidstaten en kandidaat-lidstaten IQI's ontvangen, maar uit dit eerste materiaal blijkt al hoe nuttig de IQI-opzet is om te zien of de erdoor gesuggereerde kwaliteitswijzigingen voor de betrokken producten redelijk lijken en voor aanwijzingen omtrent mogelijke onvergelykbaarheid tussen landen onderling.

Wanneer de meeste landen hun IQI's voor deze proef hebben ingediend, moet het mogelijk zijn voortgang te boeken op het gebied van aanpassingen wegens kwaliteitswijziging. Het is nu echter nog te vroeg om echte conclusies te trekken.

6.4.12. Werkwijze bij ontbrekende waarnemingen

Om praktijken uit te bannen die tot ernstige vertekening kunnen leiden, wordt lidstaten verzocht van maand tot maand opgave te doen van hun doelsteekproef en om in het geval dat geen prijswaarneming is gedaan de prijs door middel van een passende procedure te schatten. Artikel 6 van Verordening (EG) nr.1749/96 van de Commissie bepaalt ten aanzien van de minimumnormen voor prijswaarnemingen: "Als de doelsteekproef maandelijkse waarneming vereist, maar waarneming niet mogelijk is door het ontbreken van een product of om andere reden, kunnen voor de eerste of tweede maand geschatte prijzen worden gebruikt, maar moet vanaf de derde maand voor een vervangende prijs worden gekozen." De Commissie (Eurostat) bood in haar vorige verslag een eerste inzicht in de werking van deze minimumnormen. De lidstaten leveren in de huidige fase aanvullende, door Eurostat gevraagde informatie aan over de frequentie van hun prijswaarnemingen, over vervangende prijzen en over de procedures die men aanhoudt voor het schatten van ontbrekende waarnemingen. De minimumnormen laten echter nog volgende vragen open: wat zijn niet-gerechtigvaardigde schattingen (bij ontbrekende, niet waargenomen prijzen) en welke grens moet worden gesteld aan het aantal schattingen (ontbrekende prijzen) om de vergelijkbaarheid nog te waarborgen? Op beide vragen is ingegaan in het kader van steekproeftrekking en aanpassingen wegens kwaliteitswijziging (pagina 58 en volgende). In het huidige stadium zijn nog geen antwoorden mogelijk.

6.4.13. Seizoenproducten

De verwerking van seizoenproducten in het GICP werd voor het harmonisatiewerk in eerste instantie niet als prioritaire opgave gezien, aangezien verschillen in nationale werkwijzen in theorie geen invloed zouden hebben op het verloop van het GICP dat ermee wordt berekend. Omdat deze kwestie echter nauw samenhangt met de wijze van steekproeftrekking en de behandeling van kwaliteitswijzigingen en ook omdat het GICP steeds belangrijker wordt, is Eurostat nu van mening dat het onderwerp specifieke aandacht verdient. In dit verband hebben verscheidene leden van de GICP-werkgroep erop gewezen dat de frequentie van prijswaarnemingen in de lidstaten significante verschillen vertoont die potentieel de vergelijkbaarheid van GICP's aantasten. Het was echter het ontbreken van empirische gegevens dat voor Eurostat de reden was om het onderwerp bij de harmonisatie niet als prioritair te kwalificeren. In het kader van de GICP-werkgroep is nu opdracht gegeven voor een kleinschalig onderzoek, waarvan de uitkomsten in 2001 worden verwacht.

6.4.14. Prijsbepalingen en de verwerking daarvan

a) Tarieven

De lidstaten hebben informatie aangeleverd over de werking van de verordening over tarieven. Tien van hen meldden geen verandering in hun berekeningswijze omdat die al aan de in de verordening gestelde eisen voldeed. Een van deze lidstaten verklaarde de steekproeftrekking voor tarieven verder te willen verbeteren. Eén lidstaat meldde een aanpassing in de berekening van de telecommunicatie-index om die in lijn te brengen met de eisen.

In het algemeen ervoer men de verordening over tarieven als bijzonder nuttig omdat ze een duidelijke rechtsgrondslag bood voor het vergaren van informatie van leveranciers over hun tarieven en tariefopbouw. Dit kwam de nauwkeurigheid van hun GICP's ten goede.

b) Prijsverlagingen

In 1997 zijn richtsnoeren over de verwerking van uitverkoopprijzen (en meer in het algemeen prijsverlagingen) in GICP's van kracht geworden. In de meeste (maar niet alle) lidstaten zijn deze nu ten uitvoer gelegd. Luxemburg heeft uitverkoopprijzen in zijn indexcijfer voor januari 1999 opgenomen. De indexcijfers van België, Duitsland, Spanje en Italië vertonen tot dusver nog niet het daarbij behorende te verwachten seizoenspatroon. België en Spanje verzamelen momenteel uitverkoopprijzen teneinde de richtsnoeren vanaf 2001 ten uitvoer te leggen, en zij zullen dan tevens de gegevens over 2000 herzien.

In Duitsland en Italië is de situatie iets anders. Duitsland staat in principe achter de richtsnoeren, maar het tijdstip waarop de prijzen worden verzameld (rond de 15^e van elke maand) valt niet samen met de bij wet vastgestelde uitverkoopperioden. Italië onderschrijft de idee om uitverkoopprijzen in het GICP te verwerken niet; het Italiaanse standpunt is te beschouwen als onderdeel van het beleid van het Italiaanse Bureau voor de Statistiek.

Toen Luxemburg voor de eerste keer prijsverlagingen in het GICP opnam, in januari 1999, werd de jaarlijkse prijsverandering significant beïnvloed door de in januari plaatsvindende winteruitverkoop. In juli 1999, bij de zomeruitverkoop, deed het verschijnsel zich opnieuw voor. Naar aanleiding hiervan stemde de GICP-werkgroep ermee in de indexreeksen zoals die zijn opgesteld voor een periode van twaalf maanden voorafgaand aan de datum waarop prijsverlagingen voor het eerst in het GICP worden ingevoerd, passend te verlagen indien het effect op de bijbehorende jaarcijfers meer dan een tiende procentpunt bedraagt.

Aangezien de richtsnoeren over prijsverlagingen onvoldoende zijn ten uitvoer zijn gelegd, is aan het CSP een nieuwe verordening voorgelegd. Deze zal naar verwachting in december 2000 van kracht worden en vanaf de indexering voor januari 2001 of januari 2002 worden meegenomen.

c) Tijdstip van de opnemings van aankooprijzen in het GICP

De procedures voor het tijdstip waarop aankooprijzen in het GICP worden meegenomen, blijken van lidstaat tot lidstaat aanmerkelijk te kunnen uiteenlopen. Het effect daarvan is vooral goed zichtbaar bij de behandeling van producten waarbij significante tijdsverlopen optreden tussen de dag van aankoop, betaling of levering en het tijdstip van consumptie.

Er is nu een verordening in voorbereiding die gericht is op harmonisatie van de bestaande praktijken en verbetering van de vergelijkbaarheid en relevantie van het GICP. De interpretatie van veranderingen van het indexcijfer bij de betrokken subindices wordt hierdoor vergemakkelijkt.

In de ontwerp-verordening is het Europese Systeem van Rekeningen 1995 (ESR 95) als conceptuele bron gehanteerd; de definities zijn in overeenstemming met die in ESR 95 voorzover dat met de GICP-doelstellingen strookt. Met name bepaalt ESR 95 dat goederen en diensten in het algemeen geboekt dienen te worden wanneer de betalingsverplichting wordt aangegaan, dus wanneer de koper een verplichting aangaat jegens de verkoper. Voor de berekening van het GICP betekent dit dat prijzen van goederen moeten meetellen voor de maand waarin ze worden waargenomen en dat prijzen van diensten moeten meetellen in het GICP voor de maand waarin het gebruik van de dienst tegen de waargenomen prijs kan aanvangen. De toepassing van de ontwerp-verordening wordt door middel van voorbeelden in een aanvullende toelichting uitgelegd.

Voorgesteld wordt dat de bepalingen van deze ontwerp-verordening vanaf december 2000 door de lidstaten ten uitvoer moeten worden gelegd en vanaf januari 2001 in de indexcijfers tot uitdrukking moet komen.

d) Herzieningsbeleid

Zoals in paragraaf 5.8.1 is opgemerkt, zijn de richtsnoeren over herzieningen momenteel onderwerp van overleg. Gezien het aanzienlijke aantal elkaar opvolgende wijzigingen in de methodiek van GICP-berekeningen, merendeels voortvloeiend uit het ingewikkelde karakter en de belangrijke rol van de aangesneden onderwerpen, de stapsgewijze aanpak van de harmonisatie, de duur van het harmonisatieproces en het feit dat overeengekomen regelgeving in enkele gevallen niet door alle lidstaten werd toegepast, is men het er in de GICP-werkgroep algemeen over eens dat de bestaande regels aangevuld en in een bindende verordening van de Commissie moeten worden omgezet. Zo'n verordening is voor 2001 gepland.

6.5. Coherentie

6.5.1. Classificatie

De classificatie van individuele verbruiksfuncties, zoals aangepast aan de behoeften van de GICP's (COICOP/GICP)⁹ is gebaseerd op de definitieve versie van de COICOP-classificatie van oktober 1998, vastgesteld door de OESO na overleg met Eurostat, het Statistisch Bureau van de Verenigde Naties (UNSD) en de nationale bureaus voor de statistiek van de deelnemende lidstaten. De COICOP levert een

⁹ Verordening (EG) nr. 1749/1999 van de Commissie (PB L 214, 13.8.1999, blz. 1).

gemeenschappelijke wereldwijd erkende classificatie die toegepast wordt op uiteenlopende statistische gebieden, waaronder GICP's, ICP's, koopkrachtpariteiten, budgetonderzoeken en nationale rekeningen. De uitbreiding van de GICP-dekking met ingang van het indexcijfer van januari 2000 bood een uitstekende gelegenheid om de COICOP/GICP in lijn te brengen met de meest recente versie van de standaard-COICOP. De COICOP/GICP is echter een zelfstandige afgeleide vorm die in EU-wetgeving is vastgelegd, en er kan niet vanuit worden gegaan dat de COICOP/GICP automatisch aangepast zal worden aan toekomstige herziene COICOP-versies. Onderstreept dient te worden dat herzieningen van de classificatie als regel betrekking hebben op subindexcijfers en indexgewichten. Indien daarbij hergroepering en herdefinitie van subindexcijfers worden doorgevoerd, zou dat kostbare herzieningen van historische gegevens met zich brengen.

6.5.2. *Samenhang met definities van de nationale rekeningen (NR's)*

Het concept van de monetaire consumptieve bestedingen van de huishoudens (MCBH) bepaalt niet alleen de dekking, de prijzen en de wegenen voor het GICP, maar legt bovendien een duidelijk verband tussen GICP's en ESR 95 dat voor analisten en beleidsmakers binnen en buiten de EU van veel nut is.

Verder houdt een en ander in dat afgeleide GICP-definities ESR 95 volgen voorzover dat met de doelstellingen van het GICP in overeenstemming is.

De voornaamste afwijkingen ten opzichte van ESR-95-definities zijn de volgende:

- De GICP-dekking beslaat slechts het gedeelte van de consumptieve bestedingen van de huishoudens (CBH) dat van belang is voor inflatiemetingen, dus alleen het deel dat met monetaire transacties gepaard gaat oftewel het MCBH. Toegerekende uitgaven, met name huurwaarde van bewoners van eigen huizen, worden dus niet in het GICP meegenomen.
- Om uiteenlopende redenen worden verder levensverzekeringen, drugs, gokken, prostitutie en indirect gemeten diensten van financiële intermediairs buiten de GICP-dekking gehouden.
- In zowel GICP's als ESR 95 worden hoeveelheden in het algemeen gewaardeerd tegen aankooprijzen, overeenkomstig het verwervingsbeginsel. Bij de ESR 95 worden bestedingen voor diensten echter geboekt wanneer de dienstenlevering voltooid is, terwijl voor het GICP dienstenprijzen bepaald worden voor de maand dat de consumptie tegen de waargenomen prijs kan aanvangen. Er moet echter met nadruk op worden gewezen dat bij prijsindexcijfers van het Laspeyres-type het pakket van de basis- of referentieperiode geëvalueerd wordt tegen de prijzen van de lopende maand.

6.6. **Tijdigheid en stiptheid**

Het MUICP is een essentieel statistisch gegeven in het kader van het monetaire beleid in de eurozone en wordt veel gebruikt door beleidsmakers en economische en financiële analisten. Tijdige publicatie van de GICP's is van meet af aan een sleutelfactor geweest. De GICP-werkgroep streeft ernaar de termijn tussen het eind van een maand en publicatie van de gegevens over die maand terug te brengen tot 15 dagen. Aanvankelijk was het tijdsverloop tussen het eind van een maand en de

publicatie van de cijfers voor die maand door de kaderverordening op een gemiddelde van ongeveer 36 kalenderdagen gesteld.

Al in 1998 zijn de lidstaten overeengekomen het tijdsverloop voor de indiening van de maandgegevens aan Eurostat van 30 tot 25 dagen terug te brengen. Tegelijkertijd stemde Eurostat in met een reductie van de verwerkingstijd van vijf naar vier werkdagen. Gedurende het eerste halfjaar van 1998 zijn deze kortere termijnen geleidelijk doorgevoerd.

Op 18 januari 1999 hechtte de Raad van de Europese Unie zijn goedkeuring aan een verslag van het Economisch en Financieel Comité over vereiste statistische informatie in fase drie van de EMU, waarin speciale nadruk werd gelegd op de tijdige publicatie van statistische gegevens voor de eurozone en het aanhouden van vooraf bepaalde publicatiedatums.

In de eerste helft van 1999 zijn de publicatietermijnen teruggebracht tot 19 tot 22 dagen en gedurende de tweede helft van het jaar zijn deze verder gereduceerd: publicatie vindt nu plaats tussen de 16^e en de 18^e dag na het eind van de referentiemaand.

Voor het jaar 2000 is de indieningstermijn voor GICP-gegevens gesteld op 13 tot 15 dagen na het eind van de maand waarop de gegevens betrekking hebben, terwijl Eurostat heeft toegezegd de publicatietermijn over dezelfde periode te reduceren tot 5 naar 2 werkdagen. Hierbij werd voor de maanden januari en februari 2000 rekening gehouden met de zogenoemde millenniumbug, met de werkzaamheden voor de bijwerking van de wegingen en de invoering van de uitgebreide dekking bij het indexcijfer voor januari 2000.

Afgezien van deze uitzonderingen voert dit tot een schema voor het jaar 2000 waarbij cijfers voor een maand worden gepubliceerd tussen de 17^e en 19^e dag na het einde van die maand. Ter vergelijking: de Amerikaanse ICP verschijnt tussen de 16^e en de 19^e van de maand volgend op de maand waarop het indexcijfer betrekking heeft.

Vanaf de index voor april 1998 worden door Eurostat voor het eerst GICP-verschijningsdatums drie maanden van tevoren aangekondigd. De geannonceerde datum worden met regelmaat gehaald. De imposante verbetering in stiptheid is gebaseerd op vaste afspraken en alleen mogelijk door de gezamenlijke inspanning van Eurostat en de nationale bureaus voor de statistiek, waarbij is op te merken dat zonder strakke discipline van alle betrokken partijen zo iets absoluut onhaalbaar zou zijn.

De voor 2000 en 2001 afgesproken termijnen liggen vrij dicht bij het best haalbare resultaat zolang de periode van prijzenverzameling in de lidstaten niet is geharmoniseerd. Uitgaande van de ervaringen die in de afgelopen drie jaar zijn opgedaan, lijken de volgende doelstellingen met betrekking tot indienings- en publicatiedatums aan te bevelen (onder voorbehoud van goedkeuring door de GICP-werkgroep):

- Indieningstermijn voor het indexcijfer voor december uiterlijk de eerste Eurostat-werkdag na 17 januari, publicatiedatum twee Eurostat-werkdagen later.

- Voor het indexcijfer voor januari publicatiedatum op de laatste Eurostat-werkdag in februari, en de indieningsdatum op uiterlijk de vierde werkdag vóór de publicatiedatum (zodat de index voor januari op de laatste werkdag van februari verschijnt).
- Voor alle andere maanden indieningstermijn op de eerste Eurostat-werkdag volgend op de 13^e en de publicatiedatum twee Eurostat-werkdagen daarna.

Om de termijnen te kunnen aanhouden levert een aantal lidstaten Eurostat voorlopige gegevens. Voorgesteld wordt deze werkwijze te handhaven voor zover dit niet van invloed is op het MUICP. Definitieve nationale gegevens dienen tezamen met het indexcijfer voor de volgende maand openbaar gemaakt te worden.

In het geval van ontbrekende gegevens (dus als een lidstaat een termijn niet heeft gehaald) publiceert Eurostat schattingen voor de EMU-, EU- en EER-aggregaten. Schattingen voor individuele lidstaten worden niet als zodanig openbaar gemaakt.

Op langere termijn dienen de lidstaten (en Eurostat) te streven naar het terugdringen van voorlopige maandgegevens en naar indiening van betrouwbare schattingen één à twee dagen vóór de publicatiedatums.

6.7. Toegankelijkheid en duidelijkheid

Het MUICP, het EICP, het EERICP en de GICP's worden tegelijkertijd om 12:00 uur Midden-Europese tijd op de vooraf aangekondigde datums aan alle geïnteresseerde partijen doorgegeven en op de Eurostat-website geplaatst

Gegevens over indexcijfers van de consumptieprijzen worden verspreid via de Eurostat-gegevensbank NewCronos (Theme 2 — Domain 'Price' — <http://europa.eu.int/comm/eurostat>). De volgende gegevens zijn beschikbaar: geharmoniseerde maandindexcijfers, jaarindexcijfers en gemiddelde jaarindexcijfers, inflatiepercentages voor de EMU, de EU, de EER en elk van de lidstaten per COICOP/GICP-categorie samen met de bijbehorende gewichten. De GICP's op NewCronos worden gedocumenteerd door middel van metagegevens volgens de IMF Special Data Dissemination Standard (SDDS).

Enkele reeksen maand- en jaaroverzichten worden bovendien gepubliceerd in de maandelijkse GICP 'News Release' en de maandelijkse 'Statistics in Focus — Economy and Finance — Theme 2'. Deze laatste publicatie geeft tevens een overzicht van de jaarinflatie op het tweecijferige COICOP/GICP-niveau.

Verder zijn op de pagina's met euro-indicatoren op de Eurostat-website actuele cijfers over het verloop te vinden.

De voor de berekening van de GICP's gehanteerde methoden zijn veelal neergelegd in verordeningen, die een uitstekende, doch bijzonder compacte documentatie bieden over de geharmoniseerde normen en de argumenten waarop deze zijn gebaseerd.

De in de bijlage I bij dit verslag vermelde verordeningen zijn gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen (meer informatie hierover is op te vragen via Celex@opoce.cec.be).

Technische informatie over GICP's is te vinden in Eurostat News Releases en Memo's:

- Eurostat News Release 21/97 van 5 maart 1997, 'Harmonizing the way EU measures inflation'.
- Eurostat Memo 8/98, 4 mei 1998, 'New Monetary Union Index of Consumer prices (MUICP)'.
- Eurostat Memo 2/2000 van 18 februari 2000, 'Extended Coverage and Earlier Release Dates for the GICP'.

Verdere details zijn opgenomen in het eerste "Verslag aan de Raad over de harmonisatie van de indexcijfers van de consumptieprijzen in de Europese Unie" van de Commissie, COM(1998)104 definitief, catalogusnummer CB-CO-98-133-NL-C. Dit verslag is via het Eurostat Data Shop-netwerk en de verkooppunten van de Commissie verkrijgbaar in de 11 EU-talen. Bijlage I bij dit verslag bevat een volledig overzicht van de verordeningen met betrekking tot GICP's.

Via het Eurostat Data Shop-netwerk is op verzoek informatie beschikbaar over afrondingsregels en de formules voor het berekenen van Europese GICP-aggregaten.

Enkele lidstaten hebben handleidingen uitgegeven over hun ICP's of GICP's en de wijze waarop die in hun land worden opgesteld. Tot dusver is Eurostat bekend met de volgende publicaties die sedert de aanvang van het harmonisatieproject in 1993 zijn uitgebracht:

Finland: 'The consumer price index 1995=100, Handbook for Users', Statistics Finland, oktober 1998

Frankrijk: 'Pour comprendre l'indice des prix', Institut national de la statistique et des études économique (INSEE), edition 1998

Verenigd Koninkrijk: 'The Retail Prices Index, Technical Manual', Office for National Statistics (ONS), 1998

Spanje: 'Indice de Precios de Consumo. Base 1992. Metodología.', Instituto Nacional de Estadística, Madrid, januari 1994

Noorwegen: 'Konsumprisindeksen (The Consumer Price Index). Rapport 91/8.', Statistics Norway, 1991

Griekenland: "'Revised Consumer Price Index", Base Year 1994=100,0', Statistics Greece, 1998.

België: 'L'indice des Prix à la Consommation, Base 1996', Ministère des Affaires Économiques, Administration de la Politique commerciale, Service de l'Indice, Dépôt légal: D/1999/2295/20.

7. KWALITEITSZORG BIJ GICP'S

7.1. Toezicht op de naleving

Algemeen uitgangspunt bij de controle op de naleving is steeds geweest dat kwaliteitscontrole en kwaliteitsborging gevat dienen te worden in het veel ruimere kader van de algehele GICP-kwaliteit.

Het harmonisatiewerk komt in wezen neer op een steeds voortgaand proces van geleidelijke verbetering van de GICP-kwaliteit. Doel van de wettelijke en andere vereisten die in de loop van dit proces zijn opgesteld is niet omvattende instructies voor GICP-berekening te geven, maar alleen gemeenschappelijke regels vast te stellen voor die aspecten van de ICP-opbouw die voor de meest significante onderlinge verschillen tussen de nationale ICP's verantwoordelijk zijn. Voor het overige blijven de GICP's nog steeds gebaseerd op nationale ICP-werkwijzen.

De hoofdbestanddelen van het toezicht op de naleving door Eurostat zijn te beschouwen als een cyclisch proces van continue verbetering:

- Opstellen van essentiële kwaliteitsdoelstellingen, uitgaande van bestaande wettelijke regels, afspraken, gebruikersbehoeften en ICP-kwaliteitseisen in de betrokken lidstaten (eerste opzet);
- Analyse van eisenpakket en toezicht op de naleving ervan (activiteiten om de eerste opzet te toetsen);
- Evaluatie van de naleving en de prestaties (overweging van wat er nog meer gedaan moet worden);
- In samenwerkingsverband ontwikkelen van verbeteringen in methodiek en uitvoering (besluit over wat er dient te gebeuren);
- Opstellen van nieuwe of verbeterde kwaliteitsdoelstellingen, uitgaande van nieuwe ontwikkelingen in de situatie met betrekking tot wettelijke regels, overeenkomsten en gebruikersbehoeften (nieuwe plannen gebaseerd op terugkoppeling van gebruikers en opstellers);
- Nieuwe controle (herhaling van de cyclus).

Correctieve acties kunnen bij deze opzet van tweeërlei aard zijn: allereerst kunnen ze betrekking hebben op afwijkingen van bestaande, reeds volledig overeengekomen eisen, in de tweede plaats kan het gaan om acties die de ontwikkeling en uitvoering van aanvullende eisen en hoogstwaarschijnlijk aanvullende wetgeving verlangen.

Bij het toezicht op de naleving speelt de factor kosteneffectiviteit een zeer wezenlijke rol, en alles moet in het werk worden gesteld om de belasting op nationale bureaus voor de statistiek zo laag mogelijk te houden. Er wordt aan een getrapte procedure gedacht, waarbij gedetailleerde controles alleen worden uitgevoerd als er aanwijzingen zijn dat een situatie mogelijk zorgwekkend is. Voor de verbetering van de kwaliteit van de indexcijfers en het harmonisatieproces zijn gerichte gegevens voor de controle van statistische kwaliteit, onderzoekuitkomsten, prestatiemetingen en onderzoek van de nationale bureaus voor de statistiek onder auspiciën van Eurostat noodzakelijk

teneinde potentiële bronnen van vertekening of onvergelykbaarheid op te sporen en methoden te ontwikkelen om ze te elimineren.

Eurostat heeft twee evaluaties van de naleving uitgevoerd. De eerste was hoofdzakelijk gebaseerd op de informatie die voor het eerste verslag aan de Raad is aangeleverd. De tweede evaluatie heeft eind 1998 plaatsgevonden, nadat in de loop van 1998 in het kader van de naleving twee bezoeken ter controle op de naleving waren uitgevoerd. Verder heeft Eurostat het initiatief genomen de naleving door de lidstaten te evalueren met behulp van een vragenlijst over de tenuitvoerlegging. Deze is in de loop van 1999 toegezonden met het doel de uitkomsten in dit verslag te kunnen evalueren.

Over punten waarbij de eerste controles op de uit de vragenlijst naar voren komende antwoorden reden geven tot bezorgdheid, zal bilateraal overleg plaatsvinden. In enkele gevallen is al duidelijk geworden dat de bestaande minimumnormen niet voldoen omdat er ruimte is voor uiteenlopende mogelijk niet vergelijkbare interpretaties, zoals bij de minimumnormen ten aanzien van onlangs belangrijk geworden goederen en diensten. De bewoording zal in die gevallen nader bezien en verbeterd worden.

In het kader van het "Qualistat-initiatief" heeft Eurostat in mei 1999 aan het CSP de opzet voorgelegd van een strategie voortoezicht op de naleving, gericht op Total Quality Management (TQM), waarbij Eurostat onderschreef dat deze aanpak alleen uitvoerbaar zou zijn na afstemming met bestaande methoden van ICP-kwaliteitszorg die al in de lidstaten worden toegepast. De leden van het CSP werd om formele goedkeuring verzocht en tevens gevraagd of ze eraan wilden meewerken te zorgen dat het ICP/GICP-kwaliteitsstreven op nationaal niveau in lijn gebracht zou worden met de in de voorgelegde beleidsopzet beschreven totale kwaliteitsborging.

De SPC onderschreef het belang van kwaliteitszorg bij GICP's, maar verscheidene delegaties toonden zich bezorgd over de inzet en middelen die een TQM-aanpak zou vereisen. Men besloot dat de GICP-werkgroep zou bespreken hoe het kwaliteitsbeleid volgens een stapsgewijze opzet verder uitgewerkt kan worden, waarbij speciale aandacht zou moeten uitgaan naar punten die in het overleg aan de orde waren geweest, zoals de behoefte aan vergelijkbare documentatie-eisen, uitbreiding van de dekking, bestaande opzet van de nationale kwaliteitsinspanningen, kosteneffectiviteit en belasting van de nationale bureaus voor de statistiek. De werkgroep werd tevens verzocht alternatieve voorstellen ter borging van de GICP-kwaliteit te bespreken.

Toezicht op naleving blijft hoog op de lijst van GICP-prioriteiten staan en er zijn aanzienlijke middelen geïnvesteerd in de controle op de kwaliteit van GICP's. De voortgang met betrekking tot de invoering van formele kwaliteitseisen wordt echter vertraagd door nieuwe prioriteiten gecombineerd met de beperkte middelen van zowel Eurostat als de nationale bureaus voor de statistiek. Eurostat is er overigens niet in geslaagd het CSP voor de bijeenkomst in mei 2000 een toegezegde bijgewerkte versie van het voorstel voor te leggen.

7.2. Adviesorgaan

In het voorjaar van 1999 heeft Eurostat het CSP voorgesteld een adviesorgaan voor GICP-zaken in te stellen. Deze opzet strookt met de gangbare nationale praktijk, want het nationale ICP-werk staat veelal onder toezicht van een nationaal adviescollege. Er zijn ten aanzien hiervan wel onderlinge verschillen tussen de lidstaten, maar een gemeenschappelijke doelstelling lijkt toch het bevorderen van doorzichtigheid en onafhankelijkheid.

Hoofddoel was de integriteit en acceptatiegraad te bevorderen van de geharmoniseerde indexcijfers in samenhang met het monetaire beleid van de ESCB/ECB-rol in de eurozone. Gedacht werd aan een actieve rol voor een in te stellen onafhankelijk orgaan dat Eurostat zou adviseren over zaken die verband houden met de geharmoniseerde indexcijfers. Eurostat meent dat speciale aandacht zou kunnen uitgaan naar verbetering van de doorzichtigheid, en bovendien zou het adviesorgaan kunnen bijdragen aan de algemene acceptatie en geloofwaardigheid van de GICP's.

De meeste CSP-leden onderschrijven dat de unieke betekenis van de EMU een beleid vereist dat een grote mate van integriteit en algemene acceptatie van de geharmoniseerde indexcijfers waarborgt. De meningen over de wijze waarop deze doelstellingen het beste nagestreefd kunnen worden, liepen echter uiteen. Het voorstel van een adviesorgaan kreeg slechts weinig steun. Men meende dat zo'n instantie niet alleen tot dubbel werk maar ook tot meningsverschillen over de bestaande nationale structuren zou kunnen leiden, of in elk geval tot tegenstellingen die een negatief effect op de geloofwaardigheid van de geharmoniseerde indices konden hebben.

De voorkeur van de meeste CSP-leden ging uit naar een gecombineerde aanpak gericht op versterking en bevestiging van de geloofwaardigheid van het GICP, waarbij de volgende opties werden aangegeven: versterking van bestaande organen als de GICP-werkgroep, betrokkenheid van het Internationaal Raadgevend Comité voor statistische informatie op economisch en sociaal gebied (CEIES), meer doorzichtigheid door het produceren van metadata, ontwikkeling van een handleiding, inrichting van een website en het organiseren van gerichte seminars en conferenties.

In reactie op een verzoek van het CSP heeft het CEIES een studiegroep ingesteld om na te gaan hoe men in deze Eurostat zou kunnen ondersteunen. De aanbevelingen van deze groep worden aan de in september 2000 te houden CEIES-bijeenkomst voorgelegd.

8. UITBREIDING VAN DE EU

8.1. Inleiding

Volgens de regels van het 'acquis communautaire' wordt van kandidaat-lidstaten (KL's) verlangd dat ze na toetreding tot de EU maandelijks in overeenstemming met de geldende vereisten opgestelde GICP's aanleveren.

Het proces van ICP-harmonisatie in de KL's is begonnen in het najaar van 1997, toen duidelijk werd dat voor de onderhandelingen ter voorbereiding van de uitbreiding vergelijkbare gegevens van de KL's nodig waren. Sinds begin 1998 hebben KL's regelmatig als waarnemer deelgenomen aan de vergaderingen van de GICP-werkgroep en de speciale door Eurostat opgezette informatiebijeenkomsten over de tenuitvoerlegging van specifieke punten met betrekking tot GICP's in de KL's.

Eurostat heeft de KL's in 1997 en 1998 twee gedetailleerde vragenlijsten toegezonden om na te gaan in hoeverre de nationaal toegepaste methoden voldeden aan de GICP-normen. De uitkomsten hiervan zijn gebruikt voor het opstellen van gedetailleerde werkprogramma's voor de tenuitvoerlegging van de GICP-normen in elke KL.

8.2. Het uitvoeringsbeleid

De opzet voor het harmoniseren van de indexcijfers van de consumptieprijzen in de KL's ging uit van het harmonisatieproject in de EU en telde de volgende vier stadia:

Stadium 1: In de periode tussen januari en december 1999 hebben de KL's zogenoemde pseudo-GICP's opgesteld, analoog aan de interimindexcijfers die vóór de invoering van de GICP's in de EU zijn gepubliceerd. Het zijn in hoofdlijn nationale ICP's die zoveel mogelijk worden gecorrigeerd voor verschillen in dekking. De COICOP/GICP-klassen worden zoveel mogelijk aangehouden. De zo opgestelde indexcijfers zijn beter vergelijkbaar dan nationale ICP's en worden openbaar gemaakt via de Eurostat-gegevensbank NewCronos.

Stadium 2: De KL's hebben afgesproken met van het indexcijfer voor januari 2000 interim-GICP's te gaan opstellen die gebaseerd zijn op de initiële GICP-dekking en de daarbij behorende GICP-regelgeving. Doel hiervan is dat deze indexcijfers vergelijkbaar zullen zijn met de GICP's zoals die door de lidstaten tot aan de uitbreiding van de dekking in december 1999 zijn opgesteld. Alle KL's leveren interim-GICP's aan volgens het vanaf januari 2000 geldende tijdschema, en alle indexcijfers worden verspreid via de Eurostat-gegevensbank NewCronos. De bedoeling van het werk is echter niet vanaf het eerste begin strikte vergelijkbaarheid te bewerkstelligen maar om tot geleidelijke verbetering te komen, waarbij verschillen in snelheid zijn toegestaan.

Stadium 3: Vanaf december 2000 en het indexcijfer voor januari 2001 gaan, zo is door de KL's toegezegd, deze de dekking van hun interim-GICP's uitbreiden en de daarbij behorende GICP-normen doorvoeren zoals die door de lidstaten vanaf december 2000 worden aangehouden.

Stadium 4: Vanaf januari 2002 dienen KL's GICP's op te stellen die vergelijkbaar zijn met die in de EU en verder in staat te zijn met de GICP-ontwikkelingen gelijke tred te houden.

Er moet worden erkend dat zich moeilijkheden en problemen voordoen, maar de KL's hebben zich terdege ingespannen de GICP-regelgeving door te voeren en er is hier al veel meer tot stand gekomen dan oorspronkelijk verwacht kon worden. De informatiebijeenkomsten met KL's in aansluiting op de normale GICP-werkgroepvergaderingen zijn in het streven naar harmonisatie van de inflatiemeting in de KL's doelmatig en efficiënt gebleken. Eurostat is de KL's erkentelijk voor de soepele, positieve en open werksfeer.

8.3. Phare

8.3.1. Modelproject over prijsstatistieken

In het grote kader van Phare is een meerdere landen omvattend project op het gebied van prijsstatistieken opgezet (alsook op andere statistiekterreinen) teneinde financiële en technische steun voor de invoering van GICP's te verlenen aan landen die binnen het Phare-programma vallen (Bulgarije, de Tsjechische Republiek, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Polen, Roemenië, Slowakije en Slovenië). Cyprus, Malta en Turkije ontvangen bij het Phare-modelproject geen financiële steun..

Het modelproject is gewijd aan uiteenlopende vormen van overdracht van technische kennis:

- technische ondersteuning door middel van uitzending van EU-deskundigen op het gebied van prijzen;
- deelneming aan vergaderingen van GICP-werkgroepen en de speciale informatiebijeenkomsten voor KL's;
- organisatie van workshops en seminars over specifieke GICP-onderwerpen.

Sinds de start in november 1998 zijn diverse binnen het modelproject opgezette activiteiten inmiddels voltooid. De eerste ronde van technische steunmissies naar KL's vond plaats in de loop van 1999. Daarbij zijn met elke kandidaat-lidstaat afzonderlijke werkschema's voor de tenuitvoerlegging van GICP's afgesproken. Sinds november 1999 adviseren vier experts op het gebied van prijzen KL's over praktische uitvoeringsaspecten en de aanpassing van bilaterale samenwerkingsovereenkomsten met KL's.

Verder worden in het kader van het Phare-modelproject over prijzenstatistieken in 2000 en 2001 workshops georganiseerd. Deze zijn erop gericht de contacten tussen Eurostat en de KL's te verbeteren en de KL's vertrouwd te maken met de manier waarop bepaalde methodische aanpakken bij de berekening in de praktijk worden uitgevoerd.

8.3.2. Opleidingsprogramma

Uit hoofde van het Phare-programma voor opleiding worden stages voor kadermedewerkers uit KL's tot een totaal van 5,5 maanden gefinancierd teneinde de medewerkers bekend te maken met het GICP-werk van Eurostat. Statistici uit de KL's kunnen zo meer kennis verwerven over het opstellen van gedetailleerde methodische regels en de procedures voor het opstellen van wetsteksten die men in de toekomst als lidstaten zelf moet maken. Statistici op het gebied van prijzen uit Roemenië, de

Tsjechische Republiek, Slowakije, Polen en Hongarije hebben al bij Eurostat ervaring opgedaan en aanvullende stages zijn gepland.

Soortgelijke stageplaatsen staan voor statistici uit de KL's ook open bij bureaus voor de statistiek in de lidstaten, waar stafmedewerkers uit de KL's praktijkervaring kunnen opdoen over de manier waarop de regelgeving over methodische aspecten zoals die in verordeningen zijn vastgelegd in de lidstaten ten uitvoer wordt gelegd. Eén zo'n stage (van een expert uit Letland op het Finse bureau) heeft reeds plaatsgevonden.

9. ACTIVITEITEN VAN HET REGLEMENTERINGS Comité

In het eerste verslag van de Commissie aan de Raad is ingegaan op de comitologieprocedure die moet worden gevolgd bij besluiten over de tenuitvoerlegging van GICP-maatregelen vervat in de kaderverordening. In de periode waarover dit tweede verslag rapporteert, heeft de Commissie (Eurostat) in drie gevallen uitvoeringsmaatregelen bij de Raad moeten indienen omdat het CSP geen advies over de voorstellen van de Commissie uitbracht. In alle drie gevallen reageerde de Raad binnen de periode van drie maanden die daarvoor volgens de procedure geldt en wel door met instemming van de Commissie de volgende uitvoeringsmaatregelen in gewijzigde vorm goed te keuren:

- Verordening (EG) nr. 1687/98 van de Raad van 20 juli 1998 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1749/96 van de Commissie ten aanzien van de goederen- en dienstendeckking van het geharmoniseerde indexcijfer van de consumptieprijzen;
- Verordening (EG) nr. 1688/98 van de Raad van 20 juli 1998 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1749/96 van de Commissie ten aanzien van de dekking, geografisch en wat de populatie betreft, van het geharmoniseerde indexcijfer van de consumptieprijzen
- Verordening (EG) nr. 2166/1999 van de Raad van 8 oktober 1999 houdende gedetailleerde regels voor de uitvoering van Verordening (EG) nr. 2494/95 voor wat betreft de minimumnormen voor de behandeling van tot de sectoren gezondheid, onderwijs en sociale bescherming behorende producten in het geharmoniseerde indexcijfer van de consumptieprijzen.

De bovenstaande gang van zaken leidde enerzijds tot aanmerkelijke vertragingen ten opzichte van het tijdschema voor de tenuitvoerlegging van de betrokken maatregelen en het totale harmonisatieproject, maar anderzijds tot een bredere consensus en een beter inzicht in technisch lastige kwesties - beide wezenlijk voor een solide basis voor het GICP. Alles bijeen is de procedure doeltreffend gebleken dank zij de medewerking van alle betrokken partijen en de steun van de voornaamste gebruikers, met name het Directoraat-generaal Economische en financiële zaken en de ECB.

Op 28 juni 1999 heeft de Raad Besluit 1999/468/EG goedgekeurd, waarin de voorwaarden zijn vastgelegd voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden¹⁰. Dit veelal als het "Comitologie-besluit" aangeduide stuk vervangt het oude Besluit van de Raad nr. 87/373/EEG en heeft het aantal mogelijke procedures teruggebracht van vijf (I, IIa, IIb, IIIa, IIIb) naar drie

¹⁰ PB L 184, 17.7.1999, blz. 1.

(raadplegingsprocedure, beheersprocedure, regelgevingsprocedure). De huidige procedure IIIa wordt omgewerkt tot de nieuwe regelgevingsprocedure. Zolang de Raad evenwel nog geen formeel besluit heeft genomen waarbij de procedurele bepalingen van in het verleden aangenomen en nog niet gewijzigde wetgevingsteksten worden aangepast, blijft de bestaande procedure IIIa gelden. De Commissie bereidt reeds een voorstel aan de Raad voor om hierin te voorzien.

Vergeleken met de oude procedure IIIa verandert de nieuwe regelgevingsprocedure niets zolang de voorgenomen maatregelen niet bij de Raad behoeven te worden ingediend omdat het Comité er geen advies of een negatief advies uitbrengt.

Als de maatregelen daarentegen wel bij de Raad moeten worden ingediend, is de voornaamste verandering gelegen in het feit dat naast de opties die procedure IIIa bood, de Raad nu ook eenvoudig het voorstel met een gekwalificeerde meerderheid van stemmen mag afwijzen. In dit geval zal de Commissie haar voorstel opnieuw in behandeling nemen met het doel:

- een gewijzigd voorstel bij de Raad in te dienen; of
- het voorstel opnieuw bij de Raad in te dienen; of
- een wetgevingsvoorstel in te dienen op basis van het Verdrag (in het geval van statistiek de codecisieprocedure).

Tot dusver is met deze nieuwe procedure nog geen ervaring opgedaan, omdat ze op het gebied van GICP's nog niet van toepassing is.

10. REACTIES VAN GEBRUIKERS EN DE MEDIA

10.1. De opinie van de Europese Centrale Bank

De ECB (en haar voorganger, de EMI) is als zeer belangrijke gebruiker nauw betrokken geweest bij het voorbereiden en ontwikkelen van het GICP's via de raadplegingsprocedure die is beschreven in artikel 5, lid 3, van de kaderverordening van de Raad over GICP's en door middel van de deelneming van technische deskundigen van ECB/EMI in de werkgroep van Eurostat.

Tegen de achtergrond van de uiteenlopende doelstellingen, begrippen en methoden die aan de nationale ICP's ten grondslag liggen, ziet de ECB het harmonisatiewerk als eerste vereiste voor haar voornaamste opgave: de beoordeling van de prijsstabiliteit in de eurozone. De Raad van bestuur van de ECB heeft prijsstabiliteit gedefinieerd als een gemiddelde jaarlijkse stijging van het GICP voor het eurogebied van minder dan 2%. Hierdoor is het GICP sinds de aanvang van de derde fase van de Monetaire Unie een indicator van essentiële betekenis voor het valutabeleid binnen het eurostelsel.

Daarnaast blijft het GICP overeenkomstig het Verdrag betreffende de Europese Unie een belangrijke rol spelen bij de beoordeling van convergentie naar prijsstabiliteit in de EU-lidstaten die niet aan het eurostelsel deelnemen.

De harmonisatie die tot dusver is bereikt lijkt in het algemeen bevredigend. De gemeenschappelijke dekking en classificatie en ook de publicatie van gedetailleerde subindexcijfers vormen een belangrijk hulpmiddel voor analytische doeleinden. Er is een vergelijkbare basisformule tot stand gekomen en er zijn eerste maatregelen doorgevoerd om de vergelijkbaarheid van aspecten van methodiek te verbeteren (aangaande aanpassingen wegens kwaliteitswijziging en steekproeftrekking). De laatste twee jaar zijn vier verordeningen over de harmonisatie van de geografische en populatiedekking en de uitbreiding van de productendekking van het GICP goedgekeurd en ten uitvoer gelegd, waardoor niet alleen de vergelijkbaarheid van land tot land is verbeterd maar ook de dekking van de consumptieve bestedingen van huishoudens in het GICP. Lastig punt bij de analyse van de uitkomsten gedurende het jaar 2000 blijft evenwel het ontbreken van historische gegevens betreffende de herziene dekking over de voorafgaande periode van ten minste 12 maanden, waarom de ECB in haar mening over de ontwerp-verordening heeft gevraagd. Tezelfdertijd heeft de toepassing van het MUICP in het kader van de analyse van het monetaire beleid de betekenis van tijdige informatie vergroot, en in reactie hierop is de tijdigheid verder verbeterd.

De ECB blijft de voortgaande harmonisatie en verbetering van het GICP nauwlettend volgen. De behandeling van het lastige onderwerp eigen woningen en de verbetering van de minimumnormen met betrekking tot aanpassingen wegens kwaliteitswijziging zijn in dit verband zeer belangrijk. Veel van de punten die in samenhang met het GICP-werk aan de orde zijn, verbeteren zowel de vergelijkbaarheid als de betrouwbaarheid van de inflatiemeting en zijn daarom bijzonder welkom.

Ten slotte heeft de ECB waardering voor de inspanningen die gericht zijn op de ontwikkeling van geharmoniseerde indexcijfers van de consumptieprijzen voor de landen die zich voorbereiden op toetreding, omdat dit de analyse van de inflatie in deze landen en de vergelijking ervan met het eurogebied vergemakkelijkt.

10.2. De opinie van het Directoraat-generaal Economische en financiële zaken van de Europese Commissie

Het Directoraat-generaal Economische en financiële zaken waardeert de verdere verbeteringen die sedert het verslag van de Commissie aan de Raad over de harmonisatie van de indexcijfers van de consumptieprijzen in de EU in 1998 zijn bereikt met betrekking tot de tijdigheid en de kwaliteit van GICP's. Het directoraat-generaal is van mening dat de GICP's hoogwaardige, betrouwbare en vergelijkbare inflatiemetingen leveren die goed bruikbaar zijn voor de beoogde doelen, met name de beoordeling van de duurzame convergentie van de inflatiecijfers van lidstaten die geen deel uitmaken van de eurozone, ten behoeve van het monetaire beleid van de ECB en voor het volgen en beoordelen van inflatoire ontwikkelingen in de EU-lidstaten met het oog op de afstemming van het economische beleid. Dit neemt niet weg dat verdere verbeteringen van de GICP's wenselijk zijn en het Directoraat-generaal Economische en financiële zaken spoort Eurostat en de GICP-werkgroep aan hun inspanningen op dit gebied met kracht voort te zetten.

Met betrekking tot tijdigheid is in het publicatieschema voor 2000 voorzien dat de indexcijfers voor een gegeven maand op de 17^e tot 19^e dag van de daaropvolgende maand openbaar worden gemaakt (behalve voor de maanden december en januari, in verband met de jaarlijkse aanpassing van wegingen). Dit schema houdt een significante verbetering in en is vergelijkbaar met dat van andere grote valutagebieden,

met name de Verenigde Staten waar publicatie op de 16^e tot 19^e dag van de volgende maand plaatsvindt. Niettemin lijkt verdere bekorting van de termijn voor publicatie wenselijk en mogelijk, en het Directoraat-generaal Economische en financiële zaken spoort Eurostat en de lidstaten aan zich daarvoor te blijven inspannen.

Ten aanzien van de onderlinge vergelijkbaarheid van nationale gegevens en de kwaliteit van inflatiemetingen is reeds ten tijde van het verslag aan de Raad van 1998 fundamentele voortgang geboekt, met name op de punten harmonisatie van de dekking, het opstellen van een vergelijkbare basisformule en eerste maatregelen ter verbetering van de vergelijkbaarheid van methoden voor aanpassingen wegens kwaliteitswijzigingen, steekproeftrekking, actualisering van gewichten, enz. Vervolgens is vooruitgang geboekt met de verordeningen over uitbreiding van de productendekking met aanvullende goederen en diensten (gezondheid, onderwijs en sociale bescherming, meer verzekeringsdiensten, enz.) en bij de harmonisatie van de geografische en populatiedekking. Als gevolg hiervan omvat het GICP nu vrijwel 100% van de monetaire bestedingen van huishoudens (uitgezonderd de bestedingen aan eigen woningen).

Bij de constructie van de GICP's is de methode van de "beste procedures" toegepast, en in de meeste opzichten is de kwaliteit van de GICP's gelijk aan of hoger dan die van de nationale ICP's. Bij de keuze van de basisformule bijvoorbeeld is de potentiële opwaartse vertekening van inflatiemetingen ten gevolge van zogenoemde "formulevertekening" teruggebracht, en er zijn minimumnormen ingevoerd voor de frequentie waarmee gewichten moeten worden bijgewerkt. Verdere verbetering is echter wenselijk. Met name de factor eigen huizen vormt een aanzienlijk deel van consumentenbestedingen die in de GICP's opgenomen moet worden, en er is meer werk nodig om de gehanteerde methode voor het beoordelen van veranderingen in productkwaliteit te verbeteren. Verder lijkt het wenselijk dat meer lidstaten zouden overgaan tot jaarlijkse bijwerking van artikelgewichten, aangezien dat potentiële opwaartse vertekening van inflatiecijfers zou reduceren.

Het Directoraat-generaal Economische en financiële zaken onderkent dat herziening van historische gegevens mogelijk moet blijven indien en wanneer nieuwe en betere informatie beschikbaar komt of de methodiek wordt aangepast. Het lijkt echter wenselijk dat bijwerking van artikelgewichten volgens een van tevoren vastgelegd tijdschema plaatsvindt en dan aan het begin van het jaar liever dan in de loop ervan. In samenhang met toekomstige verbeteringen in de GICP-methodiek dient informatie beschikbaar te komen die een beoordeling van de implicaties voor de gemeten inflatiecijfers mogelijk maakt.

10.3. De GICP in de pers

GICP's worden door de Commissie (Eurostat) openbaar gemaakt op van tevoren aangekondigde datums door middel van een maandelijks persbericht in het Engels, het Frans en het Duits. Eurostat dient zich bijzonder strak te houden aan zowel de exacte timing van het persbericht als het embargo op de informatie.

De normale berekening van het MUICP en het EICP geschiedt volgens een strak tijdschema van twee werkdagen. Dit omvat de volgende fasen (de uren zijn vermeld in (Midden-Europese tijd):

- (a) De eerste verwerking en validering worden uitgevoerd door de GICP-afdeling van Eurostat.
- (b) Op de ochtend van de dag vóór de publicatie worden de index voor alle artikelen en de 12 hoofdklassen van de COICOP/GICP voor validatie naar de lidstaten gezonden. Alleen de gegevens waarop geen embargo rust worden voor alle lidstaten gekopieerd.
- (c) De dag vóór de publicatie ontvangt de persdienst van Eurostat een eerste concept van het GICP-persbericht in het Engels. Het exacte tijdstip hangt af van het aantal problemen waarmee men bij de productie wordt geconfronteerd. Uitgaand van deze versie worden de Franse en Duitse concepten opgesteld. Alle drie worden door de persdienst van Eurostat samen met de GICP-afdeling in de namiddag of de vroege avonden afgemaakt. Het definitieve persbericht wordt door de persdienst van Eurostat omstreeks 19:00 uur in drie talen doorgegeven aan het Kabinet van de Commissaris voor Economische en financiële zaken en zijn woordvoerder.
- (d) Vroeg in de ochtend van de dag van publicatie zendt de GICP-afdeling de indexcijfers voor alle artikelen en de 12 hoofdklassen van de COICOP/GICP voor het MUICP, het EICP, het EERICP en alle lidstaten per e-mail naar de nationale bureaus voor de statistiek van de lidstaten, als regel vóór 9:00 uur. Bovendien wordt een speciaal gegevensbestand voorbereid voor de ECB, dat om 10:00 uur wordt verzonden naar de persoon die bij de General Economics Statistics Division van de ECB daarvoor is aangewezen en dat onder strikt embargo blijft tot 12:00 uur, wanneer Eurostat de gegevens openbaar maakt.
- (e) De persdienst van Eurostat zendt het persbericht tussen 9:00 en 10:00 uur naar de persdiensten van de nationale bureaus voor de statistiek van de lidstaten. Het wordt in Brussel tussen 9:00 en 10:00 uur door Eurostat op papier vermenigvuldigd zodat het klaar is voor de journalisten. Ten slotte wordt het bericht om 11:00 uur onder strikt embargo doorgegeven aan een beperkt aantal persagentschappen. De agentschappen kunnen dit materiaal gebruiken voor het opstellen van hun artikelen, die pas om 12:00 uur verspreid mogen worden. Op dat tijdstip wordt het persbericht ook uitgedeeld onder de journalisten die bij de dagelijkse persmeeting bij de Commissie aanwezig zijn. Verder verspreidt Eurostat het onder de journalisten die op de eigen verzendlijst staan.
- (f) Om 12:00 uur worden ook de voornaamste indicatoren op de Eurostat-website openbaar gemaakt. NewCronos wordt om circa 13:00 uur met alle gedetailleerde gegevens bijgewerkt.

Het ligt voor de hand dat het strakke productieschema van MUICP en EICP het voordeel heeft dat slechts een beperkt aantal personen vóór de publicatiedatum kennis hebben van de onder embargo staande gegevens. Anderzijds is het belangrijk dat alle nationale bureaus voor de statistiek op de ochtend van de openbaarmaking door Eurostat op de hoogte worden gesteld van de uitkomsten, want verscheidene gebruiken dat materiaal in hun nationale persberichten.

Het steeds toenemende belang van het GICP en in het bijzonder het MUICP wordt ook weerspiegeld in de media, waarbij het GICP bovenaan de lijst van meest genoemde indicatoren voor de eurozone staat. Omstreeks het tijdstip dat de nieuwe GICP op de Internet-site van Eurostat komt worden grote aantallen bezoekers geregistreerd.

De uitbreiding van de GICP-dekking zoals die voornamelijk in het indexcijfer voor januari 2000 is doorgevoerd was een grote stap voorwaarts ten aanzien van aspecten als betrouwbaarheid en relevantie van het GICP. Naast tijdigheid en de behandeling van eigen woningen behoort de dekking tot de voornaamste punten waarop het GICP in de media is bekritiseerd. Doordat tijdigheid en dekking nu zijn verbeterd wordt de intrinsieke kwaliteit in de media breed onderschreven. De Commissie (Eurostat) hoopt dat de waardering nog verder zal toenemen.

11. KOSTENASPECTEN

In aanvulling op de 3.670.000,- € die voor de in het eerste verslag behandelde periode aan de lidstaten zijn toegewezen, is bij Besluit (C(1999)4428) van de Commissie 675 000,- € aan de lidstaten toegekend ter compensatie van de extra kosten verbonden met de doorvoering van de uitgebreide dekking en de verandering in de COCICOP/GICP-classificatie. Dit bedrag dient besteed te worden in de periode tot en met het tweede jaar van de tenuitvoerlegging, dus tot eind 2001.

Hoewel de Commissie (Eurostat) zoveel mogelijk rekening heeft gehouden met aspecten van kosteneffectiviteit en optimaal gebruik heeft gemaakt van alle bestaande budgettaire middelen om het GICP-project te financieren, hebben de bijdragen wellicht niet het in artikel 13 van de kaderverordening vastgelegde niveau van tweederde van de werkelijke additionele kosten gedekt.

Ook dient te worden opgemerkt dat toekomstige uitvoeringsmaatregelen, met name op het gebied van aanpassingen wegens kwaliteitswijziging, steekproeftrekking en eigen woningen, in het kader van het harmonisatieproject mogelijk substantiële aanvullende middelen vereisen.

12. VOORUITZICHTEN

12.1. Toekomstig werk met de lidstaten

Eurostat meent dat bij haar werk met de lidstaten aan de GICP-ontwikkeling de meeste grotere oorzaken van vertekening en onvergelykbaarheid zijn geïdentificeerd en nu worden aangepakt. Daarnaast gaan de inspanningen door om de achterliggende nationale begrippen, methoden en praktijken verder te verbeteren, waardoor kwaliteit, betrouwbaarheid en relevantie van het GICP in de komende jaren nog verder zullen worden verbeterd.

Artikel 5, lid 3, van Verordening (EG) nr. 2494/95 van de Raad over GICP's bepaalt dat de maatregelen op GICP-gebied die nodig zijn voor de uitvoering van de verordening en voor het waarborgen van de vergelijkbaarheid van GICP's en het handhaven en versterken opvoeren van betrouwbaarheid en relevantie goedgekeurd dienen te worden volgens de procedure van het Reglementeringscomité.

Voor sommige aspecten van de tenuitvoerlegging van de kaderverordening over GICP's is in overleg tussen Eurostat en de nationale bureaus voor de statistiek afgesproken geen verordeningen aan te nemen, maar in plaats daarvan te werken met richtsnoeren. De vergelijkbaarheid en kwaliteit van GICP's kan hiermee snel, niet-bureaucratisch, praktisch en flexibel op peil gehouden en verbeterd worden. De meeste van deze richtlijnen worden duidelijk als voorlopers van latere verordeningen van de Commissie gezien.

Uit de ervaringen opgedaan met de toepassing van bepaalde richtsnoeren komt echter naar voren dat "omzetting" ervan in bindende verordeningen wenselijk lijkt om de vergelijkbaarheid, betrouwbaarheid en relevantie van het GICP volkomen te waarborgen. Aan de omzetting van twee richtsnoeren, die over prijsverlagingen en over herzieningen, wordt momenteel gewerkt.

Bovendien is het juridische kader van het GICP na de recente goedkeuring van drie verordeningen (over verzekeringen, subindexcijfers en sociale bescherming) zo complex geworden dat de consolidatie van uitvoeringsmaatregelen in de vorm van één wetstekst nog noodzakelijker is geworden.

Eurostat heeft bij verscheidene gelegenheden gesteld streven naar een zo spoedig mogelijke consolidatie van de bij wet vastgelegde en de overeengekomen uitvoeringsmaatregelen. Daarbij wil zij een omvattende documentatie en ondersteuning bieden in de vorm van een "GICP-handboek". Consolidatie en het samenstellen van het GICP-handboek zijn nauw samenhangende projecten, want het is van groot belang dat de twee goed op elkaar aansluiten. Ze moeten daarom tezamen worden opgezet.

Uit het in dit verslag gegeven overzicht van het harmonisatieproject komt een indrukwekkend beeld naar voren van wat er allemaal is bereikt, maar er blijkt ook uit dat er nog belangrijk werk rest. Punt is echter dat afgemeten naar het belang van het project de ervoor beschikbare middelen buitengewoon beperkt zijn, de lijst van uit te voeren taken nog vrij lang is en de gebruikersbehoeften steeds stijgen. Het stellen van prioriteiten is zeker een wezenlijk aspect van efficiency, maar het tempo van de vooruitgang wordt mede bepaald door de wisselwerking tussen de opgaven die er zijn en de stand van zaken bij de meningsvorming daarover. Speciale aandacht dient daarom uit te gaan naar de acties en maatregelen die nog moeten worden aangepakt door middel van verordeningen met uitvoeringsbepalingen. De huidige situatie is als volgt samen te vatten:

Tabel 12 Stand van zaken en toekomstig werk

<i>Onderwerp</i>	<i>Belang</i>	<i>Stadium van voorbereiding</i>
Aanpassingen voor kwaliteitswijziging	(+++)	Ideeën ontwikkeld maar meningen lopen ver uiteen
Bewoners van eigen huizen	(+++)	Voorstel van TF in feb. 2000
Steekproeftrekking	(+++)	Voorstel van TF in april 2000
Tijdstip van aankooprijzen	(++)	In mei ter stemming in CSP
Behandeling van prijsverlagingen	(++)	In mei ter stemming in CSP
Andere financiële dienstverlening	(++)	Vrijwel gereed
Richtsnoeren over herzieningsbeleid	(++)	Herschrijven van bestaande richtsnoer
Behandeling van seizoenartikelen	(++)	Langzame voortgang
Niveau van elementaire aggregatie	(++)	Nog niet begonnen
Geconsolideerde verordening	(++)	Nog niet begonnen
Uitsluiting van artikelgroepen (subindexcijfers)	(+)	Vrij ver gevorderd
Uitsluiting van artikelgroepen (onlangs belangrijk geworden producten)	(+)	Vrij ver gevorderd

In het licht van het bovenstaande heeft Eurostat het volgende tot het jaar 2002 reikende programma van maatregelen voor advies aan de in mei gehouden CSP-vergadering voorgelegd:

- **Nog op te lossen kwesties van de initiële harmonisatieagenda**
 1. Behandeling van andere financiële dienstverlening in het GICP
 2. Behandeling van het bewonen van eigen huizen in het GICP
 3. Betere minimumnormen voor steekproeftrekking
 4. Behandeling van seizoenartikelen in het GICP
 5. Betere minimumnormen over aanpassingen wegens kwaliteitswijziging
- **Omzetting van bestaande richtsnoeren in verordeningen**
 6. Beleid m.b.t. GICP-herzieningen

– **Voorbereidende maatregelen gericht op consolidatie van het wettelijke kader voor het GICP**

7. Betere minimumnormen voor subindexcijfers van het GICP
8. Betere behandeling van onlangs belangrijk geworden goederen en diensten in het GICP.

– **Geconsolideerde verordening van de Commissie**

9. Consolidatie van uitvoeringsmaatregelen m.b.t. Verordening (EG) nr. 2494/95 over GICP's.

Het CSP onderschreef in grote lijnen het belang van het voorgestelde programma, maar de meningen over diverse punten ervan en over de te volgen procedure bleken uiteen te lopen. Algemeen vond men dat het werkprogramma te ambitieus was en dat er prioriteiten moesten worden gesteld. In haar adviserende rol stelde het CSP voor dat dit aan de hand van een voorstel van de ECB te bereiken was door speciale aandacht te geven aan het bewonen van eigen huizen, aanpassingen wegens kwaliteitswijziging, de behandeling van nieuwe producten en het actueel houden van de gewichten voor het indexcijfer. Het CSP stelde voor dat onderwerpen met gering effect op het GICP en onderwerpen die nog niet diepgaand zijn onderzocht, zouden worden geschrapt van de prioriteitenlijst. Daarnaast zou er spoedig een beleid met betrekking tot GICP-herzieningen moeten worden ontwikkeld. De Commissie (Eurostat) zal, overeenkomstig het bepaalde in de kaderverordening, in haar streven naar handhaving en verbetering van de betrouwbaarheid en relevantie van de GICP's terdege rekening houden met zowel dit advies van het CSP als de opvatting van ECB-zijde.

BIJLAGE I

Lijst van verordeningen tot en met juni 2000

Verordening (EG) nr. 2494/95 van de Raad van 23 oktober 1995 vormt de juridische grondslag voor de invoering van een geharmoniseerde methode voor de berekening van de GICP's, het MUICP, het EICP en het EERICP. Vervolgens zijn er binnen deze "kaderverordening" verordeningen inzake uitvoeringsmaatregelen goedgekeurd:

- Verordening (EG) nr. 1749/96 van de Commissie van 9 september 1996 inzake initiële maatregelen tot uitvoering van Verordening (EG) nr. 2494/95 van de Raad inzake geharmoniseerde indexcijfers van de consumptieprijzen (PB L 229, 10.9.1996, blz. 3).
- Verordening (EG) nr. 2214/96 van de Commissie van 20 november 1996 inzake geharmoniseerde indexcijfers van de consumptieprijzen: indiening en verspreiding van subindexcijfers van het GICP (PB L 296, 21.11.1996, blz. 8).
- Verordening (EG) nr. 2454/97 van de Commissie van 10 december 1997 houdende vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van Verordening (EG) nr. 2494/95 van de Raad met betrekking tot minimumnormen voor de kwaliteit van GICP-wegingen (PB L 340, 11.12.1997, blz. 24).
- Verordening (EG) nr. 1687/98 van de Raad van 20 juli 1998 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1749/96 van de Commissie ten aanzien van de goederen- en dienstendekking van het geharmoniseerde indexcijfer van de consumptieprijzen (PB L 214, 31.7.1998, blz. 12).
- Verordening (EG) nr. 1688/98 van de Raad van 20 juli 1998 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1749/96 van de Commissie ten aanzien van de dekking, geografisch en wat de populatie betreft, van het geharmoniseerde indexcijfer van de consumptieprijzen (PB L 214, 31.7.1998, blz. 23).
- Verordening (EG) nr. 2646/98 van de Commissie van 9 december 1998 houdende gedetailleerde regels voor de uitvoering van Verordening (EG) nr. 2494/95 van de Raad wat de minimumnormen voor de behandeling van tarieven in het geharmoniseerde indexcijfer van de consumptieprijzen betreft (PB L 335, 10.12.1998, blz. 30).
- Verordening (EG) nr. 1617/1999 van de Commissie van 23 juli 1999 houdende gedetailleerde regels voor de uitvoering van Verordening (EG) nr. 2494/95 van de Raad wat de minimumnormen voor de behandeling van verzekeringen in het geharmoniseerde indexcijfer van de consumptieprijzen betreft, en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2214/96 (PB L 192, 24.7.1999, blz. 9).
- Verordening (EG) nr. 1749/1999 van de Commissie van 23 juli 1999 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2214/96, wat de subindexcijfers van het geharmoniseerde indexcijfer van de consumptieprijzen betreft (PB L 214, 13.8.1999, blz. 1).
- Verordening (EG) nr. 2166/1999 van de Raad van 8 oktober 1999 houdende gedetailleerde regels voor de uitvoering van Verordening (EG) nr. 2494/95 voor wat betreft de minimumnormen voor de behandeling van tot de sectoren gezondheid, onderwijs en sociale bescherming behorende producten in het geharmoniseerde indexcijfer van de consumptieprijzen (PB L 266, 14.10.1999, blz. 1).

BIJLAGE II

Gewichten van de artikelen per land

		EICP	MUICP	BE	DK	D	EL	E	F	IRL	I
01.	Voedingsmiddelen en - alcoholvrije dranken	135,6	166,8	183,3	161,7	140,3	210,9	243,7	170,0	189,8	174,0
01.1.	Voedingsmiddelen	123,1	151,8	165,3	142,4	121,1	201,5	232,6	157,0	175,2	162,5
01.1.1.	Brood en granen	20,4	26,9	32,2	23,2	24,2	25,0	32,3	24,0	35,4	30,3
01.1.2.	Vlees	30,2	42,5	51,1	37,6	31,8	48,9	65,8	52,0	47,3	41,8
01.1.3.	Vis	6,2	12,0	11,0	6,2	6,2	13,5	35,9	13,0	4,7	12,0
01.1.4.	Melk, kaas en eieren	17,5	22,5	21,7	21,1	17,6	35,1	30,4	24,0	26,6	24,7
01.1.5.	Oliën en vetten	3,5	6,1	5,2	4,7	3,7	13,0	11,4	5,0	7,1	9,4
01.1.6.	Fruit	9,8	11,7	11,5	7,0	10,1	15,3	22,8	10,0	9,4	11,5
01.1.7.	Groenten	18,5	15,8	14,9	15,9	12,1	27,8	24,3	15,0	22,2	20,2
01.1.8.	Suiker, jam, honing, stroop, chocolade en suikerwerk	13,5	10,4	12,5	21,4	10,4	17,4	7,2	10,0	16,8	12,0
01.1.9.	Voedingsmiddelen n.e.g.	3,4	3,9	5,1	5,4	4,9	5,5	2,5	4,0	5,8	0,5
01.2.	Alcoholvrije dranken	12,5	15,0	18,0	19,3	19,2	9,3	11,1	13,0	14,6	11,5
01.2.1.	Koffie, thee en cacao	3,5	5,5	4,5	6,2	6,9	3,2	5,4	6,0	5,1	2,7
01.2.2.	Mineraalwater, frisdranken en vruchtensappen	9,0	9,5	13,5	13,1	12,3	6,1	5,7	7,0	9,5	8,8
02.	Alcoholhoudende dranken en tabak	56,2	41,7	33,6	59,8	47,8	50,3	34,1	41,0	90,4	29,0
02.1	Alcoholhoudende dranken	25,1	18,9	21,2	31,4	23,3	9,1	11,2	20,0	30,1	9,0
02.1.1.	Gedistilleerde dranken	6,7	3,8	2,7	3,7	3,0	4,0	2,0	6,0	11,7	1,6
02.1.2.	Wijn	11,0	8,2	12,8	11,9	7,0	1,7	6,3	12,0	8,7	6,0
02.1.3.	Bier	7,4	6,9	5,7	15,9	13,4	3,5	2,8	2,0	9,6	1,4
02.2.	Tabak	31,1	22,8	12,4	28,4	24,5	41,2	23,0	21,0	60,3	20,0
03.	Kleding en schoeisel	75,1	80,3	77,8	63,0	74,9	122,8	106,5	59,0	52,8	110,9
03.1.	Kleding	63,5	64,7	63,8	51,0	62,5	98,9	85,7	46,0	39,4	86,4
03.1.1.	Kledingstoffen	0,6	0,7	0,8	0,7	0,5	0,5	3,0	0,0	0,4	0,2
03.1.2.	Bovenkleding	59,2	59,7	59,2	46,7	59,2	93,3	78,2	40,0	35,8	80,5
03.1.3.	Andere kledingartikelen en kledingtoebehoren	2,3	2,5	2,4	2,4	1,9	4,1	3,5	4,0	0,6	1,7
03.1.4.	Stomerijen, reparatie en verhuur van kleding	1,8	1,8	1,3	1,1	1,0	1,1	1,0	2,0	2,6	4,0
03.2.	Schoeisel en schoenreparaties	11,6	15,7	14,0	12,1	12,3	23,8	20,9	13,0	13,4	24,5
04.	Huisvesting, water, elektriciteit, gas en andere brandstoffen	126,4	157,8	150,0	182,6	207,9	98,9	104,7	151,0	80,4	101,3
04.1.	Werkelijke woninghuur	57,85~ei	63,0	47,7	73,8	89,3	36,9	14,7	69,0	19,4	30,2

(Vervolg.)

L	NL	A	P	FI	S	UK	EEAICP	IS	NO		
120,2	157,6	131,1	215,5	173,2	156,9	121,0	136,0	192,7	140,5	Voedingsmiddelen en alcoholvrije dranken	01.
110,8	142,2	118,4	207,9	155,7	141,4	109,0	123,4	169,6	125,2	Voedingsmiddelen	01.1.
19,6	27,2	23,8	35,1	31,1	25,8	19,0	20,4	31,5	17,6	Brood en granen	01.1.1.
34,9	34,0	33,4	54,8	32,2	31,1	27,0	30,3	37,2	30,9	Vlees	01.1.2.
6,8	4,0	3,1	44,0	5,7	8,0	5,0	6,3	9,7	7,9	Vis	01.1.3.
16,0	24,7	20,4	26,3	31,1	25,6	14,0	17,8	34,3	23,8	Melk, kaas en eieren	01.1.4.
4,6	4,3	5,0	12,2	5,2	4,6	2,0	3,5	4,5	3,1	Oliën en vetten	01.1.5.
8,7	12,0	8,7	17,4	10,7	12,4	9,0	9,8	11,7	9,1	Fruit	01.1.6.
9,6	17,2	10,6	10,5	16,8	13,8	18,0	18,2	14,5	11,8	Groenten	01.1.7.
7,4	10,0	9,3	5,9	17,8	16,8	12,0	13,6	18,1	13,8	Suiker, jam, honing, chocolade en suikerwerk	01.1.8.
3,2	8,9	4,2	1,7	5,1	3,4	3,0	3,6	8,1	7,2	Voedingsmiddelen n.e.g.	01.1.9.
9,4	15,4	12,7	7,6	17,5	15,5	12,0	12,6	23,2	15,3	Alcoholvrije dranken	01.2.
3,6	6,3	5,2	3,0	5,9	6,7	3,0	3,6	5,1	4,5	Koffie, thee en cacao	01.2.1.
5,8	9,1	7,5	4,6	11,7	8,8	9,0	9,1	18,1	10,8	Mineraalwater, frisdranken en vruchtensappen	01.2.2.
101,3	50,2	39,8	32,6	72,8	53,0	57,0	55,1	36,8	29,6	Alcoholhoudende dranken en tabak	02.
30,5	22,9	18,8	13,0	45,9	31,4	26,0	24,7	17,8	15,9	Alcoholhoudende dranken	02.1
13,1	7,3	2,8	1,4	14,6	9,4	7,0	6,6	7,3	4,7	Gedistilleerde dranken	02.1.1.
9,7	7,1	9,1	9,4	10,8	12,5	12,0	10,7	3,5	4,5	Wijn	02.1.2.
7,7	8,5	6,9	2,2	20,4	9,5	7,0	7,4	7,0	6,7	Bier	02.1.3.
70,8	27,3	21,1	19,6	26,9	21,6	31,0	30,4	19,0	13,7	Tabak	02.2.
75,6	67,5	82,7	69,9	54,5	72,7	70,0	74,9	70,2	68,7	Kleding en schoeisel	03.
59,8	54,5	69,8	51,7	44,8	61,8	60,0	63,3	57,7	58,3	Kleding	03.1.
0,2	1,2	1,6	0,5	1,5	0,6	0,0	0,6	1,5	0,8	Kledingstoffen	03.1.1.
56,8	50,3	62,2	48,3	39,7	56,6	56,0	59,0	48,3	54,1	Bovenkleding	03.1.2.
0,7	2,2	3,5	2,1	2,9	3,0	2,0	2,4	5,2	2,8	Andere kledingartikelen en kledingtoebehoren	03.1.3.
2,1	0,9	2,6	0,7	0,7	1,5	2,0	1,8	2,8	0,6	Stomerijen, reparatie en verhuur van kleding	03.1.4.
15,8	12,9	12,8	18,2	9,7	10,9	10,0	11,6	12,4	10,4	Schoeisel en schoenreparaties	03.2.
109,5	194,3	139,3	93,3	158,3	194,5	118,0	127,8	91,3	164,0	Huisvesting, water, elektriciteit gas en andere brandstoffen	04.
49,5	101,0	62,6	16,5	52,1	116,00-ei	53,0	57,32-ei	28,7	47,1	Werkelijke woninghuur	04.1.

		EICP	MUICP	BE	DK	D	EL	E	F	IRL	I
04.3.	Normaal onderhoud en reparatie van de woning	17,5	18,3	21,9	15,3	16,4	14,5	38,2	15,0	11,8	14,1
04.3.1.	Producten voor normaal onderhoud en reparatie van de woning	8,6	8,7	17,2	7,6	9,1	5,4	25,2	2,0	11,8	3,4
04.3.2.	Diensten i.v.m. normaal onderhoud en reparatie van de woning	9,7	9,7	4,7	7,6	7,2	9,1	13,0	13,0	0,0	10,8
04.4.	Watervoorziening en diverse diensten in verband met de woning	12,8	26,7	13,0	20,3	40,4	16,1	24,3	21,0	0,8	16,6
04.4.1.	Watervoorziening	5,54~ei	9,0	10,4	4,9	13,9	4,2 :		7,0	0,2	4,1
04.4.2.	Ophalen van huisvuil	5,36~i	7,1	2,7	9,1	9,6	4,8 :		5,0	0,2	7,0
04.4.3.	Riolering	5,22~ei	6,0	0,0	4,3	10,7	1,4 :		4,0	0,2	1,2
04.4.4.	Overige diensten in verband met de woning n.e.g.	3,2	5,3	0,0	2,0	6,2	5,8 :		5,0	0,1	4,3
04.5.	Elektriciteit, gas en andere brandstoffen	38,2	49,7	67,3	73,2	61,9	31,4	27,5	46,0	48,5	40,4
04.5.1.	Elektriciteit	19,8	21,9	33,0	27,7	26,3	16,5	15,9	24,0	19,4	12,2
04.5.2.	Gas	10,5	13,4	14,7	8,0	11,8	1,1	6,9	11,0	7,2	20,0
04.5.3.	Vloeibare brandstoffen	4,2	8,7	18,6	13,1	9,5	13,1	4,7	8,0	8,4	8,2
04.5.4.	Vaste brandstoffen	1,0	1,8	1,1	1,6	1,7	0,8	0,0	1,0	13,5	0,0
04.5.5.	Warmte-energie	18,63~ei	8,6	0,0	22,8	12,6	0,0	0,0	2,0	0,0	0,0
05.	Stoffering, huishoudelijke apparaten en dagelijks onderhoud van de woning	76,2	81,1	81,3	70,8	76,9	80,8	59,1	72,0	45,4	109,7
05.1.	Meubelen, stoffering en decoratie, vloerbedekking en reparatie hiervan	30,8	33,2	25,2	27,4	39,9	19,9	15,4	21,0	9,1	44,7
05.1.1.	Meubelen en stoffering	25,5	29,1	23,0	23,9	34,2	16,7	14,1	19,0	6,2	41,3
05.1.2.	Vloerbedekking	5,3	3,2	2,2	3,0	5,7	3,2	0,4	1,0	2,8	0,9
05.1.3.	Reparatie van meubelen, stoffering en vloerbedekking	0,5	0,6	0,0	0,5	0,1	0,0	0,9	1,0	0,0	2,5
05.2.	Huishoudtextiel	8,6	6,9	8,5	6,6	6,9	15,2	5,1	7,0	3,7	6,0
05.3.	Huishoudelijke apparaten	11,1	11,9	12,1	10,5	11,1	8,5	9,4	13,0	7,6	13,1
05.3.1./ 05.3.2.	Grote huishoudelijke apparaten, al dan niet elektrisch, en kleine elektrische huishoudelijke apparaten	10,1	10,8	9,9	9,5	10,8	7,0	8,0	12,0	7,1	11,0

L	NL	O	P	FI	S	UK	EEAICP	IS	NO		
16,2	20,1	21,1	23,7	14,3	0,4	20,0	18,8	13,1	51,0	Normaal onderhoud en reparatie van de woning	04.3.
10,2	14,3	11,6	9,0	6,2	0,4	10,0	9,5	10,8	31,8	Producten voor normaal onderhoud en reparatie van de woning	04.3.1.
6,0	5,8	9,5	14,7	8,2	0,0	10,0	10,1	2,3	19,2	Diensten i.v.m. normaal onderhoud en reparatie van de woning	04.3.2.
7,8	24,6	10,5	14,8	38,0	10,8	12,0	12,9	11,8	14,6	Watervoorziening en diverse diensten in verband met de woning	04.4.
4,0	8,8	2,5	9,1	1,8	3,40~ei	6,0	5,48~ei	4,8	4,2	Watervoorziening	04.4.1.
3,0	9,6	2,4	1,0	2,0	3,20~i	0,0	5,13~i	2,5	4,0	Ophalen van huisvuil	04.4.2.
0,8	4,1	3,5	4,7	2,6	3,40~ei	6,0	5,24~ei	4,5	5,9	Rioleringsdiensten	04.4.3.
0,0	2,1	2,1	0,0	31,6	0,9	0,0	2,8	0,0	0,5	Andere diensten m.b.t. huisvesting n.e.g..	04.4.4.
36,0	48,6	45,0	38,3	53,9	67,2	33,0	38,7	37,8	51,3	Elektriciteit, gas en andere brandstoffen	04.5.
17,1	19,2	20,3	26,9	29,1	43,8	17,0	20,7	18,2	42,3	Elektriciteit	04.5.1.
7,3	29,4	6,6	9,2	0,2	0,6	13,0	10,5	0,0	0,0	Gas	04.5.2.
11,2	0,0	7,0	0,0	7,7	7,3	2,0	4,3	0,0	4,7	Vloeibare brandstoffen	04.5.3.
0,4	0,0	5,6	2,2	1,7	0,0	1,0	1,2	0,0	4,2	Vaste brandstoffen	04.5.4.
0,0	0,0	5,5	0,0	15,3	15,50~ei	0,0	14,62~ei	19,6	0,1	Warmte-energie	04.5.5.
107,7	92,2	90,0	78,7	51,3	58,0	78,0	76,1	61,1	75,2	Stoffering, huishoudelijke apparaten en dagelijks onderhoud van de woning	05.
44,3	40,0	39,8	29,0	18,0	26,0	33,0	30,7	26,0	29,2	Meubelen, stoffering en decoratie, vloerbedekking en reparatie hiervan	05.1.
41,7	28,9	37,3	24,4	15,2	23,3	27,0	25,5	24,1	27,2	Meubelen en stoffering	05.1.1.
2,6	10,2	2,5	3,1	1,4	2,6	6,0	5,1	0,2	2,0	Vloerbedekking	05.1.2.
0,0	0,9	0,0	1,5	1,3	0,0	0,0	0,6	1,7	0,0	Reparatie van meubelen, stoffering en vloerbedekking	05.1.3.
7,2	10,5	8,3	9,3	5,3	7,4	8,0	8,5	7,0	6,1	Huishoudtextiel	05.2.
12,2	9,5	19,4	12,0	10,1	6,1	12,0	11,2	9,2	14,9	Huishoudelijke apparaten	05.3.
11,9	8,9	17,0	8,9	8,9	5,9	11,0	10,2	8,5	14,1	Grote huishoudelijke apparaten, al dan niet elektrisch, en kleine elektrische huishoudelijke apparaten	05.3.1./ 05.3.2.

		EICP	MUICP	BE	DK	D	EL	E	F	IRL	I
05.3.3.	Reparatie van huishoudelijke apparaten	1,0	1,1	2,2	1,0	0,3	1,5	1,4	1,0	0,5	2,1
05.4.	Vaat- en glaswerk en huishoudelijke artikelen	6,9	5,8	4,5	7,0	4,0	8,4	3,7	6,0	3,9	10,7
05.5.	Gereedschappen en werktuigen voor huis en tuin	5,5	5,1	6,6	6,0	6,9	1,1	1,8	4,0	5,0	5,0
05.6.	Goederen en diensten voor het dagelijks onderhoud van de woning	13,3	18,3	24,4	13,2	8,1	27,7	23,8	21,0	16,2	30,4
05.6.1.	Niet-duurzame huishoudproducten	8,6	9,9	13,0	8,5	6,9	21,1	14,1	9,0	12,6	14,2
05.6.2.	Diensten ten behoeve van het huishouden	5,2	8,3	11,4	4,8	1,2	6,6	9,7	12,0	3,6	16,2
06.	Gezondheid	19,5	31,9	32,2	26,1	34,2	47,9	22,9	32,0	20,1	34,0
06.1.	Medische producten, apparaten en toestellen	10,3	14,6	22,7	14,1	15,0	6,0	8,8	16,0	9,8	19,8
06.1.1.	Farmaceutische producten	7,1	10,5	15,5	8,8	12,0	5,0	5,3	11,0	1,6	17,1
06.1.2./ 06.1.3.	Andere medische producten, therapeutische apparaten en toestellen	3,1	4,1	7,2	5,2	3,0	1,0	3,5	5,0	8,3	2,6
06.2.	Extramurale gezondheidszorg	9,2	16,8	9,5	12,1	19,2	41,9	14,1	16,0	10,3	14,3
06.2.1./ 06.2.3.	Diensten van artsen en van beoefenaars van paramedische beroepen	4,1	9,7	8,3	3,4	10,6	20,1	5,0	10,0	6,9	8,5
06.2.2.	Diensten van tandartsen	5,1	7,2	1,2	8,6	8,6	21,8	9,1	6,0	3,4	5,8
06.3.	Diensten van ziekenhuizen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
07.	Vervoer	157,6	156,5	148,8	164,7	154,3	128,3	136,8	180,0	118,1	150,3
07.1.	Aankoop van voertuigen	53,5	48,9	59,8	71,6	46,1	31,1	52,3	48,0	39,6	48,9
07.1.1.	Nieuwe en tweedehands auto's	50,5	44,6	56,7	66,9	40,3	30,4	49,2	45,0	38,0	45,5
07.2.	Gebruik van privé-voertuigen	73,7	85,8	77,5	73,0	85,5	66,3	68,8	106,0	60,6	81,3
07.2.1.	Delen en toebehoren van privé-voertuigen	7,5	9,7	4,6	10,2	3,7	10,2	3,8	30,0	4,9	3,7
07.2.2.	Brandstoffen en smeermiddelen voor privé-voertuigen	39,0	40,1	50,6	32,3	41,7	40,5	42,7	44,0	45,0	29,5
07.2.3.	Onderhoud en reparatie van privé-voertuigen	19,7	24,7	18,3	21,1	24,4	10,4	17,4	22,0	7,0	35,5
07.2.4.	Andere diensten i.v.m. privé-voertuigen	7,6	11,3	3,9	9,4	15,8	5,2	5,0	10,0	3,8	12,6
07.3.	Vervoersdiensten	30,4	21,8	11,4	20,0	22,7	30,9	15,7	26,0	17,9	20,1
07.3.1.	Personenvervoer per spoor	6,8	4,7	3,3	6,7	6,6	0,5	1,9	5,0	2,2	2,7

L	NL	O	P	FI	S	UK	EEAICP	IS	NO		
0,3	0,6	2,5	3,1	1,3	0,2	1,0	1,0	0,7	0,8	Reparatie van huishoudelijke apparaten	05.3.3.
3,7	5,7	5,4	6,1	3,2	4,4	7,0	6,8	5,1	4,8	Vaat- en glaswerk en huishoudelijke artikelen	05.4.
6,0	5,4	3,9	1,0	3,5	6,4	6,0	5,6	3,1	7,1	Gereedschappen en werktuigen voor huis en tuin	05.5.
34,3	21,0	13,2	21,4	11,3	7,8	12,0	13,3	10,7	13,1	Goederen en diensten voor het dagelijks onderhoud van de woning	05.6.
17,0	9,3	9,2	11,0	9,2	7,8	7,0	8,6	9,4	9,0	Niet-duurzame huishoudproducten	05.6.1.
17,3	11,7	4,0	10,4	2,1	0,0	5,0	5,1	1,4	4,1	Diensten ten behoeve van het huishouden	05.6.2.
14,2	21,7	19,1	56,7	45,3	29,9	14,0	19,8	33,5	27,1	Gezondheid	06.
9,8	7,3	10,3	25,6	24,8	15,0	10,0	10,3	12,1	11,6	Medische producten, apparaten en toestellen	06.1.
4,0	2,5	5,5	21,5	17,7	9,6	7,0	7,1	8,6	7,0	Farmaceutische producten	06.1.1.
5,8	4,8	4,9	4,1	7,1	5,4	3,0	3,2	3,5	4,6	Andere medische producten, therapeutische apparaten en toestellen	06.1.2./ 06.1.3.
4,4	14,4	8,8	31,2	20,5	14,8	4,0	9,5	21,4	15,5	Extramurale gezondheidszorg	06.2.
2,5	9,9	3,4	23,0	12,2	4,1	2,0	4,2	6,8	5,7	Diensten van artsen en beoefenaars van paramedische beroepen	06.2.1./ 06.2.3.
1,9	4,6	5,4	8,1	8,3	10,7	2,0	5,4	14,6	9,8	Diensten van tandartsen	06.2.2.
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Diensten van ziekenhuizen	06.3.
192,2	134,5	145,2	205,2	162,6	157,5	161,0	160,4	201,3	222,7	Vervoer	07.
59,5	44,1	47,6	95,2	48,6	53,3	55,0	56,1	97,4	114,3	Aankoop van voertuigen	07.1.
58,1	37,9	41,3	91,9	46,6	49,3	52,0	53,0	95,6	107,9	Nieuwe en tweedehands auto's	07.1.1.
117,7	67,5	78,2	94,9	75,2	81,1	74,0	73,7	79,6	72,4	Gebruik van privé-voertuigen	07.2.
5,9	8,4	4,4	9,2	10,0	6,6	7,0	7,5	12,8	8,3	Delen en toebehoren van privé-voertuigen	07.2.1.
84,8	37,0	32,8	40,8	53,3	50,9	38,0	39,1	51,3	41,8	Brandstoffen en smeermiddelen voor privé-voertuigen	07.2.2.
23,7	17,1	30,8	38,8	9,2	18,6	21,0	19,6	12,5	16,5	Onderhoud en reparatie van privé-voertuigen	07.2.3.
3,3	5,1	10,2	6,0	2,7	5,0	8,0	7,5	3,1	5,8	Andere diensten i.v.m. privé-voertuigen	07.2.4.
15,0	22,9	19,4	15,1	38,8	23,1	32,0	30,6	24,3	36,0	Vervoersdiensten	07.3.
1,3	6,9	3,4	1,0	4,8	4,0	8,0	6,8	0,0	5,8	Personenvervoer per spoor	07.3.1.

		EICP	MUICP	BE	DK	D	EL	E	F	IRL	I
07.3.2.	Personenvervoer over de weg	12,7	5,6	5,4	4,6	2,1	15,9	12,1	9,0	11,5	3,2
07.3.3.	Personenvervoer door de lucht	7,9	4,0	1,4	2,5	1,6	5,1	1,6	7,0	1,7	6,0
07.3.4.	Personenvervoer over zee of over binnenwateren	1,5	0,9	0,0	2,3	1,3	4,2	0,2	0,0	0,3	1,3
07.3.5.	Gecombineerd personenvervoer	5,71	6,79	1,2	3,2	10,4	4,1	0,0	4,0	1,9	5,4
07.3.6.	Andere aankopen van vervoersdiensten	0,79	0,88	0,0	0,7	0,8	1,2	0,0	1,0	0,3	1,3
08.	Communicatie	25,7	23,3	22,6	19,0	21,1	26,8	14,1	27,0	16,2	28,2
08.1.	Posterijen	1,9	2,4	1,3	1,2	4,0	0,6	0,5	2,0	1,3	1,6
08.2./08.3.	Telefoon- en faxtoestellen, en telefoon- en faxdiensten	23,8	20,9	21,3	17,0	17,1	26,2	13,6	25,0	14,9	26,6
08.2.	Telefoon- en faxtoestellen	17,8	2,6	0,9	17,8	0,4	:	:	1,0	0,0	9,4
08.3.	Telefoon- en faxdiensten	0,8	19,4	20,4	0,8	16,7	:	:	24,0	0,0	17,2
09.	Recreatie en cultuur	133,6	96,9	111,3	118,7	114,6	43,2	64,6	93,0	114,3	73,5
09.1.	Audio- en videoapparatuur, foto- en filmapparatuur en gegevensverwerkende apparatuur	19,8	16,5	16,5	29,1	18,8	10,3	13,3	21,0	6,0	9,7
09.1.1.	Audio- en video-opname en -weergaveapparatuur	7,0	6,3	4,7	10,9	7,1	2,0	3,6	8,0	2,6	4,7
09.1.2.	Foto- en filmapparatuur en optische instrumenten	2,9	1,6	1,0	1,9	1,9	4,4	0,6	2,0	0,5	1,7
09.1.3.	Gegevensverwerkende apparatuur	3,2	3,6	4,3	9,9	5,4	0,4	4,3	3,0	0,2	1,3
09.1.4.	Dragers voor het opnemen van beeld en geluid	5,7	4,1	5,0	4,7	3,6	2,9	3,3	7,0	2,7	1,8
09.1.5.	Reparatie van audio- en videoapparatuur, foto- en filmapparatuur en gegevensverwerkende apparatuur	1,0	0,9	1,5	1,8	0,9	0,6	1,7	1,0	0,0	0,3
09.2.	Andere grote duurzame goederen voor recreatie en cultuur	6,0	2,5	1,5	5,1	1,5	0,4	0,0	2,0	1,3	4,8
09.2.1./09.2.2.	Grote duurzame goederen voor recreatie binnenshuis en buitenshuis, alsmede muziekinstrumenten	6,0	2,4	1,5	5,1	1,5	0,4	0,0	2,0	1,3	4,8
09.2.3.	Onderhoud en reparatie van andere grote duurzame goederen voor recreatie en cultuur	:	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

L	NL	O	P	FI	S	UK	EEAICP	IS	NO		
2,9	8,5	6,1	3,7	19,7	2,4	14,0	12,6	12,2	11,4	Personenvervoer over de weg	07.3.2.
6,0	6,2	5,1	1,6	9,1	5,1	9,0	8,0	11,2	9,7	Personenvervoer door de lucht	07.3.3.
0,0	0,8	0,0	0,0	4,8	1,6	1,0	1,5	0,8	3,6	Personenvervoer over zee of over binnenwateren	07.3.4.
4,4	0,0	4,8	7,77	0,4	9,6	0,0	5,68	0,0	5,5	Gecombineerd personenvervoer	07.3.5.
0,4	0,5	0,1	1,01	0,1	0,4	0,0	0,79	0,0	0,0	Andere aankopen van vervoersdiensten	07.3.6.
13,3	20,4	32,1	20,6	23,9	35,8	25,0	25,5	18,0	20,6	Communicatie	08.
1,1	1,6	1,2	0,1	2,5	2,7	2,0	1,8	1,5	1,1	Posterijen	08.1.
12,2	18,8	30,8	20,5	21,5	33,1	23,0	22,8	16,5	0,7	Telefoon- en faxtoestellen en -diensten	08.2./08.3.
0,5 :		0,9	0,1	1,5 :		:	10,6	0,8	0,7	Telefoon- en faxtoestellen	08.2.
11,7 :		30,0	20,4	20,0 :		:	8,2	15,8	18,8	Telefoon- en faxdiensten	08.3.
110,0	120,6	116,3	39,2	115,1	114,4	149,0	133,7	130,1	136,1	Recreatie en cultuur	09.
17,1	16,2	17,0	11,6	15,0	22,5	20,0	20,2	13,1	30,7	Audio- en videoapparatuur, foto- en filmapparatuur en gegevensverwerkende apparatuur	09.1.
5,7	5,9	7,5	3,9	5,9	9,9	7,0	7,3	3,8	15,0	Audio- en video-opname en -weergaveapparatuur	09.1.1.
1,9	1,7	1,4	0,4	1,5	1,2	3,0	2,9	1,4	2,8	Foto- en filmapparatuur en optische instrumenten	09.1.2.
5,5	1,7	3,1	1,5	3,4	3,4	3,0	3,3	1,5	6,5	Gegevensverwerkende apparatuur	09.1.3.
2,9	5,8	3,5	3,6	3,6	7,0	6,0	5,7	4,7	5,9	Dragers voor het opnemen van beeld en geluid	09.1.4.
1,1	1,1	1,5	2,1	0,7	1,0	1,0	1,0	1,8	0,5	Reparatie van audio- en videoapparatuur-, foto- en filmapparatuur en gegevensverwerkende apparatuur	09.1.5.
4,8	4,1	1,3	0,2	5,3	4,3	7,0	6,1	1,3	7,9	Andere grote duurzame goederen voor recreatie en cultuur	09.2.
4,0	3,2	1,3	0,1	5,3	4,3	7,0	6,1	1,3	7,9	Grote duurzame goederen voor recreatie binnenshuis en buitenshuis, alsmede muziekinstrumenten	09.2.1./09.2.2.
0,8	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 :		0,0	0,0	Onderhoud en reparatie van andere grote duurzame goederen voor recreatie en cultuur	09.2.3.

		EICP	MUICP	BE	DK	D	EL	E	F	IRL	I
09.3.	Andere artikelen en ander materieel voor recreatie, tuinen en huisdieren	29,0	18,7	23,1	24,8	21,4	6,1	7,5	20,0	13,5	14,3
09.3.1.	Spellen, speelgoed en hobby's	12,4	4,2	5,0	6,4	3,7	3,0	4,6	5,0	3,3	3,6
09.3.2.	Sport- en kampeerartikelen en artikelen voor recreatie in de open lucht	4,4	3,1	1,7	2,9	3,7	0,7	0,7	4,0	1,5	2,4
09.3.3.	Tuinen, planten en bloemen	5,1	7,1	8,8	8,8	9,5	0,3	1,1	6,0	5,4	5,4
09.3.4./ 09.3.5.	Huisdieren en producten en diensten voor huisdieren	7,05-i	4,3	7,6	6,7	4,5	2,2	1,1	5,0	3,3	2,9
09.4.	Diensten op het gebied van recreatie en cultuur	32,3	26,0	27,2	26,6	28,2	10,9	16,2	30,0	38,3	19,7
09.4.1.	Diensten i.v.m. recreatie en sport	12,2	10,8	5,0	8,2	7,9	2,0	10,2	13,0	12,0	14,1
09.4.2.	Diensten op het gebied van cultuur	20,2	15,2	22,2	18,4	20,3	8,9	6,0	17,0	26,4	5,6
09.5.	Kranten, boeken en schrijfwaren	23,3	21,6	19,5	23,1	25,1	13,2	18,3	17,0	25,4	22,0
09.5.1.	Boeken	4,2	7,6	6,9	5,5	9,6	4,2	8,8	4,0	5,8	8,2
09.5.2.	Kranten en tijdschriften	10,4	10,4	9,6	14,7	11,2	8,5	6,3	9,0	16,0	11,3
09.5.3./ 09.5.4.	Allerlei drukwerk, schrijfwaren en tekenartikelen	8,7	3,7	3,0	2,9	4,4	0,6	3,1	4,0	3,6	2,6
09.6.	Pakketreizen	23,2	12,0	23,5	10,1	19,6	2,4	9,3	3,0	29,8	3,0
10.	Onderwijs	12,8	8,8	4,7	8,8	7,1	21,7	15,8	5,0	19,8	10,8
11.	Restaurants en hotels	123,2	85,3	83,2	54,0	51,4	111,8	151,6	84,0	196,9	101,9
11.1.	Catering	105,6	70,1	65,0	50,5	43,2	103,2	143,4	69,0	180,1	76,7
11.1.1.	Restaurants, cafés e.d.	99,0	62,3	61,7	46,0	38,4	98,7	139,7	54,0	171,5	68,9
11.1.2.	Kantines	6,6	7,8	3,4	4,5	4,8	4,5	3,7	15,0	8,7	7,8
11.2.	Accommodatie	17,6	15,2	18,1	3,5	8,2	8,7	8,2	15,0	16,8	25,3
12.	Diverse goederen en diensten	58,1	69,8	71,3	70,8	69,6	56,6	46,4	86,0	55,8	76,3
12.1.	Lichaamsverzorging	27,8	28,6	26,5	27,0	29,5	23,5	26,8	32,0	28,1	26,8
12.1.1.	Kapsalons en schoonheidsinstituten	8,0	11,9	11,0	9,4	14,0	5,0	10,0	10,0	13,3	13,2
12.1.2./ 12.1.3.	Elektrische toestellen voor lichaamsverzorging en andere toestellen, artikelen en producten voor lichaamsverzorging	19,8	16,7	15,5	17,6	15,6	18,4	16,9	22,0	14,8	13,7
12.3.	Artikelen voor persoonlijk gebruik n.e.g.	9,3	10,6	7,0	7,5	7,8	14,4	5,8	14,0	6,1	16,8
12.3.1.	Juwelen, klokken en horloges	7,0	5,6	4,1	2,9	5,5	10,7	3,7	7,0	5,0	6,4
12.3.2.	Andere artikelen voor persoonlijk gebruik	2,4	5,0	2,9	4,6	2,3	3,7	2,1	7,0	1,1	10,5

L	NL	O	P	FI	S	UK	EEAICP	IS	NO		
22,2	26,1	26,1	4,4	23,2	23,0	33,0	28,7	18,7	23,1	Andere recreatieartikelen en -apparaten, tuinen en huisdieren	09.3.
5,5	5,6	6,0	0,9	4,3	5,1	15,0	12,1	6,2	4,3	Spellen, speelgoed en hobby's	09.3.1.
1,6	2,7	5,2	0,3	5,1	4,3	5,0	4,4	4,4	4,8	Sport- en kampeerartikelen en artikelen voor recreatie in de open lucht	09.3.2.
7,8	10,3	9,4	1,5	8,3	9,0	5,0	5,2	6,2	8,2	Tuinen, planten en bloemen	09.3.3.
7,3	7,4	5,6	1,6	5,5	4,60-i	8,0	6,98-i	2,0	5,8	Huisdieren en producten en diensten voor huisdieren	09.3.4./ 09.3.5.
24,0	34,0	31,7	7,8	24,2	29,4	36,0	32,4	45,3	32,8	Diensten op het gebied van recreatie en cultuur	09.4.
8,7	14,2	16,6	3,2	9,6	10,7	14,0	12,2	15,6	12,5	Diensten i.v.m. sport en recreatie	09.4.1.
15,3	19,8	15,1	4,6	14,7	18,7	22,0	20,2	29,7	20,3	Diensten op het gebied van cultuur	09.4.2.
20,2	25,5	18,2	10,9	27,2	20,0	25,0	23,3	31,4	21,8	Kranten, boeken en schrijfwaren	09.5.
9,0	7,0	6,4	5,5	5,3	5,6	4,0	4,4	14,3	7,0	Boeken	09.5.1.
8,7	14,6	8,2	3,9	19,4	13,1	10,0	10,5	13,1	13,2	Kranten en tijdschriften	09.5.2.
2,5	3,9	3,6	1,5	2,5	1,4	11,0	8,4	4,0	1,6	Allerlei drukwerk, schrijfwaren en tekenartikelen	09.5.3./ 09.5.4.
21,7	14,8	22,0	4,5	20,2	15,1	28,0	23,1	20,4	19,8	Pakketreizen	09.6.
1,1	15,9	7,4	18,2	2,1	3,5	13,0	12,9	14,4	14,3	Onderwijs	10.
96,1	71,7	143,3	130,9	93,9	63,5	137,0	120,0	83,5	45,0	Restaurants en hotels	11.
81,4	57,4	99,4	100,2	77,9	55,1	116,0	102,9	64,5	41,0	Catering	11.1.
77,9	48,2	95,1	91,5	63,0	48,1	109,0	96,4	56,6	37,4	Restaurants, cafés e.d.	11.1.1.
3,5	9,3	4,3	8,7	14,9	6,9	7,0	6,5	7,8	3,6	Kantines	11.1.2.
14,7	14,2	43,9	30,6	16,0	8,4	21,0	17,1	19,0	4,0	Accommodatie	11.2.
58,8	53,4	53,8	39,4	46,9	60,3	57,0	58,1	67,2	56,2	Diverse goederen en diensten	12.
24,1	23,9	28,6	23,8	21,1	23,2	29,0	27,6	29,5	22,5	Lichaamsverzorging	12.1.
10,5	8,9	10,0	10,3	7,4	11,1	8,0	8,1	14,3	9,3	Kapsalons en schoonheidsinstituten	12.1.1.
13,6	14,9	18,6	13,5	13,7	12,1	21,0	19,5	15,3	13,2	Elektrische toestellen voor lichaamsverzorging en andere toestellen, artikelen en producten voor lichaamsverzorging	12.1.2./ 12.1.3.
11,6	8,8	10,9	4,9	6,2	7,3	9,0	9,2	5,7	6,3	Artikelen voor persoonlijk gebruik, n.e.g.	12.3.
7,5	4,6	6,4	2,9	3,9	5,1	7,0	6,8	3,1	3,2	Juwelen, klokken en horloges	12.3.1.
4,1	4,2	4,5	2,0	2,4	2,2	2,0	2,4	2,5	3,1	Andere artikelen voor persoonlijk gebruik	12.3.2.

		EICP	MUICP	BE	DK	D	EL	E	F	IRL	I
12.4.	Sociale bescherming	6,9	1,9	2,5	16,7	1,1	0,0	0,5	3,0	4,1	3,7
12.5.	Verzekering	6,7	16,1	20,2	12,0	23,5	7,1	4,8	18,0	13,1	8,6
12.5.2.	Verzekering i.v.m. de woning	2,0	3,0	5,4	3,5	2,4	0,2	0,5	5,0	1,7	0,0
12.5.3.	Verzekering i.v.m. de gezondheid	2,5	5,8	6,3	5,1	6,4	4,8	1,8	8,0	9,0	0,0
12.5.4.	Verzekering i.v.m. vervoer	2,2	6,5	7,5	3,4	8,1	2,1	2,5	5,0	2,3	8,6
12.5.5.	Overige verzekeringen	0,0	5,0	1,1	0,0	6,5	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
12.6.	Financiële diensten n.e.g.	2,6	3,9	2,9	5,6	3,4	4,8	0,2	5,0	1,0	7,8
12.7.	Overige diensten n.e.g.	5,6	8,4	12,1	2,1	4,2	6,8	8,3	14,0	3,4	12,6
-e = geschat -i = definitie wijkt af : = niet beschikbaar											

L	NL	O	P	FI	S	UK	EEAICP	IS	NO		
3,5	3,9	0,6	2,6	5,7	7,3	6,0	7,3	12,5	16,0	Sociale bescherming	12.4.
14,1	12,5	8,9	6,7	7,9	8,1	6,0	6,7	8,3	7,0	Verzekering	12.5.
1,5	3,3	2,5	1,0	1,6	3,1	2,0	2,0	2,9	2,0	Verzekering i.v.m. de woning	12.5.2.
1,4	4,0	3,0	0,1	1,3	2,0	2,0	2,5	0,0	0,0	Verzekering i.v.m. de gezondheid	12.5.3.
10,0	4,2	3,4	4,7	5,0	3,0	2,0	2,3	5,4	5,0	Verzekering i.v.m. vervoer	12.5.4.
1,2	1,0	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Andere verzekeringen	12.5.5.
0,3	0,4	2,3	0,1	1,2	11,7	1,0	2,5	4,1	0,8	Financiële diensten n.e.g.	12.6.
5,2	3,9	2,6	1,5	4,7	2,6	6,0	5,5	7,1	3,6	Overige diensten n.e.g.	12.7.

BIJLAGE III

Gewicht per land voor het jaar 2000, prijsniveau december 1999

	MUICP	EICP	EERICP
België	39,90		
Duitsland	346,51		
Spanje	90,83		
Frankrijk	209,07		
Ierland	9,80		
Italië	183,08		
Luxemburg	1,99		
Nederland	56,54		
Oostenrijk	29,10		
Portugal	18,13		
Finland	15,07		
Eurozone (MUICP)	1000,00(*)	783,49	775,92
Denemarken		13,50	13,37
Griekenland		21,87	21,66
Zweden		17,80	17,63
Ver. Koninkrijk		163,34	161,76
EU15 (EICP)		1000,00(*)	
IJsland			0,82
Noorwegen			8,84
EER (EERICP)			1000,00(*)

(*) Als gevolg van afrondingseffecten komt de optelling van de weegfactoren mogelijk niet exact op 1000 uit.